

offisersbladet

Tidsskrift for Befalets Fellesorganisasjon

nr. 3 mai 2006 • årgang 23

GBU i Hæren
s.8-9

Afrika – konvoiering
blir utfordring s.12-13

JAS Gripen i operativ
NATO-rolle s.40-42

Norwegian Task Group
s.56-57

*Ett yrke
– én organisasjon*

NFF Norsk Flytteforbund

Adams Express AS

Boks 206 Skøyen, 0213 Oslo
Tel 23011450
Faks 23011451
oslo@adamsexpress.no
www.adamsexpress.no

Alfa Quality Moving AS

Ullern Allé 2, 0381 Oslo
Tel 2206 5150
Fax 22065151
anne@alfamoving.no
www.alfamoving.no

Bergen Flytningsbyrå AS

Storbotn 108, 5083 Øvre Ervik
Tel 55193900
Faks 55194240
post@bergen-flytningsbyra.no
www.bergen-flytningsbyra.no

Cargo Partner AS

Boks 43 Sentrum, 0101 Oslo
Tel 24134060
Faks 24134061
Oddvar@cargopartner.no
www.cargopartner.no

Christiania Transport-Bureau AS

Ensjøvn 12, 0655 Oslo
Tel 22683107
Faks 22681107
rolfj@christiania-transport.no

Hasselberg Transport AS

Håndverkervn 8, 9018 Tromsø
Tel 77633333
Faks 77635558
Ken.baatnes@hasselberg.no

Håkull AS

Stokkamyrveien 22,
4313 Sandnes
Tel 51636060
Faks 51636050
Tom.ims@haakull.no
www.haakull.no

Kongstein & Sønn AS

Thranesgt 2, 3187 Horten
Tel 33041128
Faks 33043324
post@kongstein.no

Kristiania Visergutkontor AS

Verkseier Furulundsv 21, 0668 Oslo
Tel 22151555
Faks 22151563
Visergut@kvk.no
www.kvk.no

Majortrans Flytteservice AS

Boks 39 Røa, 0701 Oslo
Tel 67161616
Faks 67161617
Oslo@majortrans.no
www.majortrans.no

-avd Bergen:

Boks 197 Nesttun, 5853 Bergen
Tel 55925280
Fax 55925290
bergen@majortrans.no
www.majortrans.no

-avd Stavanger:

Boks 244, 4066 Stavanger
Tel 51443900
Faks 51443901
stavanger@majortrans.no
www.majortrans.no

NFB Transport Systems AS

Boks 52, 1401 Ski
Tel 66813800
Faks 66813801
nfb@nfbtransport.no
www.nfbtransport.no

Rekdal Transport AS

Brevika Industriv. 41, 6018 Ålesund
Tel 70143070 Faks 70155007
Post@rekdal-transport.no
www.rekdaltransport.no

Skullerud Flyttebyrå AS

Hannestadvn 7, 1617 Fredrikstad
Tel 69399940
Faks 69397340
Firmapost@skflytte.no
www.skflytte.no

H K Solberg AS Transport

Boks 4033, 4606 Kristiansand,
Tel 38044111
Faks 38044315
Post@hk-solberg.no
www.hk-solberg.no

Stavanger Flyttebyrå AS

Dusavikveien 21, 4007 Stavanger
Tel 51530475
Fax 51524907
Stavanger.flyttebyra@c2i.net

Vinjes Transport AS

Østre Rosten 98 B, 7075 Tiller,
Tel 72900900
Faks 72900939
Flytting@vinjes.no
www.vinjes.no

Wergeland AS

Boks 243 Nyborg, 5871 Bergen
Tel 55535600
Faks 55535640
wergeland@wergeland.biz
www.haukedal.no

Zachariassen

Transport&Flytteservice AS
Straumfjellsvn 9, 5353 Straume
Tel 5631 2121
Faks 5631 2120
info@zachariassen-transport.no
www.zachariassen-transport.no

A A Flyttetjenester AS

Vestby Østre, 2420 Trysil
Tel 62 45 53 00
Faks 62 45 53 01
flytte@aaflytt.no
www.aaflytt.no

En klok og modig beslutning

Den 30. mars i år ble det kjent at regjeringen vil fremme forslag om at det særskilte stillingsvernet for yrkesbefal tilsatt før 1/1 2005 blir gjeninnført. Sjelden er et skriv fra Forsvarsministeren blitt hilset med samme store glede og tilfredshet. Helt siden Stortinget den 10. juni 2004 fattet sitt bedrøvelige vedtak om å fjerne stillingsvernet, har BFO og NOF arbeidet intenst for å få reversert vedtaket. At vi nå ser ut til å lykkes er meget tilfredsstillende, for å si det mildt. Forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen har personlig bidratt på en avgjørende måte. Hun har løftet frem saken med politisk mot og klokskap det står meget stor respekt av.

Når Stortinget har fattet det endelige vedtaket i denne saken har vi et synlig bevis for hvilken overbevisende kraft befalet representerer når vi står sammen. Jeg vet at dette blir lagt merke til av mange som ser med forventning frem til at befalet kan samle seg i en organisasjon. BFO har sagt hva vi mener gjennom vårt handlingsord, ett yrke – én organisasjon og det blir spennende å se hvilket standpunkt NOF inntar på sitt landsmøte i oktober.

I en ellers hektisk tid med lønnsoppgjør, disponeringsrunder og andre mer eller mindre okkulte fagforeningsmessige prøvelser, har BFO den siste tiden prioritert å ha en god dialog med de som tjenestegjør i utlandet. Som ledd i dette har BFO besøkt et stort antall utenlandsavdelinger med stort gjensidig utbytte. En av de viktigste erfaringene er kanskje at avstanden hjem til Norge ofte oppleves som mye lenger enn

den rent fysiske avstanden. Når man tjenestegjør i utlandet oppleves det ofte som å være litt på utsiden av Forsvaret. Når Forsvaret har gjort FIS-Basis til den viktigste bæreren av alle former for informasjon en arbeidstaker har behov for, er det problematisk å tjenestegjøre der dette ikke er tilgjengelig. Det burde være en overkommelig sak å skaffe personellet i utlandet tilgang til FIS-Basis eller etablere andre systemer som ivaretar informasjonsbehovet der det ikke er mulig. Det bør ikke være slik at man må ha fagbrev i detektivarbeid for å kunne skaffe seg nødvendig informasjon når man tjenestegjør i utlandet.

Lønnsoppgjøret er gått til mekling og det var nok ingen overraskelse for noen. Avstanden mellom partene var for stor til at forhandlingsløsninger kunne finnes. Staten var ute av stand til å ta innover seg at det har vært en mindrelønnsutvikling i staten i forhold til industrien. Bare i fjor hadde industrien 0,6 prosent bedre lønnsutvikling enn staten og det er et rimelig krav at etterslepet i forhold til industriarbeiderne tettes. Det er ingen tvil om at faren for konflikt i statlig sektor i skrivende stund er større enn på lenge og riksmeklingsmannen har en krevende jobb med å forsøke å få til en løsning, men vi håper at det finnes en løsning. Streik er ikke et virkemiddel man burde gripe til med glede.

didrik.coucheron@bfo.no

INTERN TELEFONLISTE FOR BFO

Aune, Per Hermann	239	23 10 02 39	992 08 751
Bjerkansmo, Jimmy	237	23 10 02 37	932 08 717
Clausen, Holst Einar	242	23 10 02 42	928 14 251
Coucheron, Didrik	230	23 10 02 30	928 88 643
Dahl, Ragnar	238	23 10 02 38	934 98 520
Danielsen, Lars Kristian	241	23 10 02 41	905 85 355
Eriksen, Mona	243	23 10 02 43	924 28 698
Kay, Eva	248	23 10 02 48	928 61 425
Lillerovde, Frode	240	23 10 02 40	906 40 209
Omberg, Lars	245	23 10 02 45	920 91 238
Rudberg, Rune	232	23 10 02 44	934 20 377
Solberg, Eivind	231	23 10 02 31	934 08 550
Stange, Arild	234	23 10 02 34	934 98 522
Ulrichsen, Kari	246	23 10 02 46	928 05 621
Ydstie, Jo Petter	220	23 10 02 20	934 12 625

Omstillingstillitsvalgte/FLO

Jacobsen, Guttorm	232	23 10 02 32	926 94 221
-------------------	-----	-------------	------------

Omstillingstillitsvalgte/HSTY

Esp, Harry Andre	77 89 73 74	970 48 014
------------------	-------------	------------

Områdetillitsvalgte

Eckholdt, Mathias	0580-5365	77 19 53 65	970 48 101	Nord-Norge
Esp, Harry Andre	0580-7374	77 89 73 74	970 48 014	Nord-Norge
Opdal, Jacob Are	0565-7463	75 53 74 63	924 23 022	Midt-Norge
Grøn, Kristian T.	0550-5232	73 99 52 32	918 52 277	Midt-Norge
Ledal, Rolf J.	0540-3486	55 50 34 86	934 62 716	Vest
Nordhus, Rune	0540-4010	55 50 4010	932 14 671	Vest
Helgesen, Arild	0505-5943	63 92 59 43	934 99 445	Indre Østland
Øverby, Grethe	0502-8543	62 40 85 43	990 96 521	Indre Østland
Karlsen, Sten Rune	0520-3534	69 23 35 34	922 18 110	Viken
Sævik, Pål	0510-9433	23 09 94 33	928 17 119	Viken

Sentralbord Telefax BFO

220 23 10 02 20 Mil: 0510 5694
Siv: 23 10 02 25

Bergans

OF NORWAY

Leverandøren av bekledning, telt, soveposer, vester og ryggsekker til spesialenheter verden over

Bergans Fritid AS, Loesmoen
Box 293, 3301 Hokksund
Tlf: 32 25 25 00
Fax: 32 25 25 10
marked@bergans.no
www.bergans.no

Offisersbladet

Nr. 3 – 23. Årgang
Organ for Befalets Fellesorganisasjon

BFO:

Postboks 501 Sentrum, 0105 Oslo
Telefon 23 10 02 20
Telefax 23 10 02 25
E-post: post@bfo.no
Internett: www.bfo.no
Besøksadresse: Karl Johans gate 12 j
(inngang fra Kirkegata)

Ansvarlig utgiver:

Didrik Coucheron

Redaktør:

Einar Holst Clausen

Redaksjon og abonnementsavdeling:

Se adresse for BFO
E-post: Offisersbladet@bfo.no
Tlf. abonnementsavdeling: 23 10 02 43
E-post: mona.eriksen@bfo.no

Tilsluttet Yrkesorganisasjonenes
Sentralforbund-Stat

Annonseansvarlig:

Karin Smedsrud karin@2punkt.no
Pb. 4636 Sofienberg, 0506 Oslo
Telefon +47 23 89 00 12
Mobil +47 98 20 54 16
Telefax +47 22 20 07 07

(Bekreftet opplag 2006: 10.500)

Signerte artikler representerer ikke
nødvendigvis BFOs mening.

Forfattere er selv ansvarlig for innholdet
og de meninger som fremholdes.
Usignert innhold er redaksjonelt.

Utgivelsesplan 2006:

Nummer	Matr.frist	Utgivelse
Nr. 4 juni	09.06	23.06
Nr. 5 august	18.08	31.08
Nr. 6 oktober	22.09	13.10
Nr. 7 desember	24.11	15.12

Grafisk produksjon:

Design: 2punkt jeanette@2punkt.no

Trykk: Hestholms Trykkeri

Bilder:

Hvis ikke annet er oppgitt, er bildene tatt
av Forsvarets Mediesenter.

Forside:

Statue av Dronning Maud utenfor den norske
ambassaden i Washington.
Foto: Einar Holst Clausen

Redaksjonen avsluttet:

08.05.06

Fagpressen

OPPLAGSKONTROLLERT

- 3 BFO leder:**
En klok og modig beslutning
- 6 KAFO leder:**
Kadetter lever ikke av
brød og sirkus alene
- 6 BESO leder:**
Ønsker økt elevbonus
- 10** Litt av hvert
- 12** Afrika – konvoiering
blir utfordring
- 16** Ryktebørsen
- 17** Tilbakeblikk
- 18** Det handler om å redde liv
- 21** BFO-informerer
- 27** BFO «on tour» i USA
- 35** BFO-informerer

- 38** Leserinnlegg
- 40** Gripen i operativ NATO-rolle
- 42** JAS 39 Gripen til Ungarn
- 44** Leserinnlegg
- 45** Kjekt å ha
- 46** Jeg vil bidra med mitt
- 48** London calling
- 50** Korpsmusikk – drill og
underholdning
i verdensklasse
- 54** Bed & Breakfast i Sør-Sudan
- 56** Kommando på sjøen
- 58** Statssekretærer besøkte
våre styrker i Afghanistan

UTLANDET KALLER

Et stadig økende antall offiserer tilegner seg tjenesteerfaring fra våre misjoner i utlandet. Verdifulle erfaringer som kan overføres til utdanningen ved våre avdelinger hjemme. Alt dette er vel og bra, men det er fortsatt et par ting som kunne vært betydelig bedre. I år 2006, utrolig nok, opplever mange av våre medlemmer i utlandet en stor mangel på informasjon, samt teknisk utstyr for å skaffe seg informasjon (les: FIS-Basis). Personell som har lengre opphold i utlandet i NATO-stillinger, eller som elever ved skoler, føler ofte, i følge tilbakemeldinger som Offisersbladet får, at de befinner seg ute i mørket, der forsvarsstaben ikke ser de og derfor glemmes.

Administrasjonsleddene i utlandet er ofte uten FIS-Basis, og sliter med oppfølging av rulleblader, samt innhenting av annen nødvendig informasjon. Dette ble bekreftet under BFOs informasjons- og besøksrunde i USA i april. At BFO og Offisersbladet faktisk kom på besøk, og ga tidsriktig informasjon og oppdatering om den siste utviklingen i Forsvaret, ble satt svært stor pris på.

Forhandlingsleder Jimmy Bjerkansmo besøkte samtidig våre medlemmer i Brüssel,

Brunsum osv, med orientering om tariff og lønnsmessige forhold. Bjerkansmo sender i tillegg ut jevnlig info til alle de han har mail-adressen til i utlandet. BFO sender dessuten i disse dager en OTV til Afghanistan, for å orientere seg om de tjenestelige forhold, samt holde orienteringer. Alt dette er en del av den store satsingen BFO nå har iverksatt for å ivareta et stadig økende antall medlemmer i utenlands-tjeneste. Det er av samme grunn nedsatt en egen utenlandsgruppe, som skal jobbe med nettopp slike saker som jeg her har beskrevet.

I denne utgaven av Offisersbladet, ser dere da også ett resultat i form av artikler fra flere av våre misjoner ute. Dette akter Offisersbladet å fortsette med, og håper da også på bidrag fra personellet ute. Til slutt ønsker jeg å gjøre dere oppmerksom på at BFO i skrivende stund, på vegne av dere som medlemmer, deltar i tariff og lønnsforhandlinger med staten, for å sikre dere rettmessig lønnsøkning. Selv om det ble brudd nå fredag kveld, får vi håpe at sluttresultatet blir tilfredsstillende, og at vi ender opp med rundt 4 % lønnsøkning.

holst.clausen@bfo.no

Kadetter lever ikke av brød og sirkus alene

Å være kadett er en nokså fin og idyllisk tilværelse. I 3 år kan man konsentrere seg om seg selv og skolebøkene sine, og være beskyttet for all omstilling og turbulens som eksisterer der ute i "virkeligheten". Hadde det ikke vært for et skår i gleden som heter "eksamen" så ville perioden på krigsskolen fortone seg som en av de mest bekymringsløse og minnerike periodene i den jevne offisers karriereløp. Man får lov til å tilbringe en fin periode i sin ungdom i en av Norges tre flotteste byer med lønn og masse andre fordeler, og kan leve herrrens glade dager. Kunne det vært bedre?

Livet som kadett består foruten skolegang, som kanskje naturlig nok bør ha en viss prioritet, av en rekke sosiale og idrettslige begivenheter og utsekelser. Det er krigsskolemesterskap, NAKA og NOKA, temafester, ball, ridderordener og ad-hoc fester i massevis. Så langt, alt vell. Men hvis man stopper opp og tenker etter, så er det svært få arenaer hvor kadettene har fokus på noe som er minst like viktig, nemlig skolepolitikk, forsvarspolitik, rettigheter og vilkår under utdanning.

Til en viss grad får kadetter en dose av dette gjennom KAFO og NOFKA, sikkerhetspolitiske utvalg, kadettråd, osv, men dette er jo og blir for de spesielt engasjerte. Den jevne kadett derimot har det så bra at det er sjelden han/hun ofrer slike ting en tanke, før man står med et problem selv. "Oi, jeg står i fare for å bli relegert, hva slags rettigheter har jeg nå?" eller: "Jøss, jeg fikk ikke den stillingen jeg ville ha" Det er nå engang sånn at de rettigheter og vilkår man har som kadett ikke har kommet av seg selv, og det forblir ikke sånn av seg selv, uten at noen faktisk jobber og kjemper for dem. Men disse noen kunne vært så mye bedre hvis flere hadde vært engasjert og kastet seg inn i debatten.

Skolene forventer at kadetten selv skal finne tid til dette, ved siden av skole og alle andre aktiviteter man skal være med på, mens idrett og sosiale ting er skolene i mye større grad med på å sponse og legge til rett for at flest mulig skal delta på. Kanskje burde skolene bli mye flinkere her, på samme måte som de arrangerer idrettskonkurranser, sosiale arrangementer burde de skape andre arenaer, hvor kadetter fra alle tre krigsskoler kunne møtes og ha et faglig fokus på nettopp de ting som jeg nevnte ovenfor. Her kan kadettene diskutere viktige problemstillinger og utfordringer for både dagens kadetter og fremtidige kull.

Kan arrangementer som NAKA (Nasjonalt kadettstevne) feks brukes til andre ting enn idrettslige aktiviteter og sosial moro? Det er sjelden man treffer så mange kadetter fra de andre skolene og det burde jo være en kjempeviktig arena for å treffe og snakke kadetter fra alle krigsskolene, og for å jobbe med nettopp slike viktige spørsmål. For KAFO er NAKA nettopp en slik viktig arena, men det burde være flere! Flere muligheter for kadetter og diskutere saker som er for viktige til at bare et fåtall skal sitte og mene noe rundt. Her er noen eksempler på slike saker som KAFO diskuterer på både NAKA og alle andre arenaer vi får muligheten, men vi skulle så gjerne hatt flere med i diskusjonen:

- Første gangs beordring av kadetter etter krigsskolen?
- Yrkestilsetting først etter pliktjeneste?
- Rekruttering til krigsskolene – en kjempeutfordring!
- Ett yrke – én organisasjon
- Beordring til internasjonal tjeneste uten villighet.
- Er Forsvarets utdanningsordning god nok?
- Forsvarsstudie 07, hva skjer med forsvarets utdanning i fremtiden?
- Lønn og tillegg for kadetter

Alle disse sakene har KAFO sterke meninger om. Og vi kan ikke sitte med lua i hånda og vente på at skoleledelsene skal lage slike arenaer for oss. Det hadde nok blitt et betydelig løft hvis de også hadde innsett behovet for dette og bidratt mer. Men det finnes en slik arena allerede. KAFO ønsker å være en slik arena for kadetter og allerede nå i begynnelsen av april reiser en engasjert gjeng med nærmere 20 kadetter fra alle tre krigsskolene og sivile studier for å diskutere nettopp disse sakene og flere andre.

Blir vi hørt da? Ja, gjennom KAFO har du faktisk en bedre mulighet til å nå inn til maktens høyborg enn du noen gang får gjennom "linjen" på skolene. KAFO og BFO har med jevne mellomrom møter med politikere og Forsvarets ledelse og har et direkte talerør inn til beslutningsmyndighetene.

Men for å få gjennomslag hjelper det bare med gode og vektige argumenter. Dette kan DU som kadett på en av krigsskolene hjelpe oss med! Ta kontakt med oss i KAFO og gi oss din mening!

Håvard Johansen
Leder KAFO

Ønsker økt elevbonus

BESO ønsker å få satt lys på saken som er grobunn for mye av befalelevenes, herunder spesielt BS-elevenes indignasjon i forbindelse med dagens befalsutdanningsordning. Dagens befalsutdanning har i hovedsak to alternative hovedløp; UB (Utskrevet befalskurs) og BS (Befalsskole), hvor begge disse utdanningsmulighetene vil gi elevene en utdanning som sersjant/kvartermester.

Det de aller fleste befalelevener reagerer på i forbindelse med dette, er differansen man opplever ved utgangen av vernepliktsåret. En vernepliktig soldat vil motta en godtgjørelse på 20 000 kroner, som i utgangspunktet hadde som hensikt å lette overgangen til det sivile liv og studier/arbeid. Dette er slik vi forstår en hensikt som ikke lenger har legitimitet blant verken det offentlige embetsverk, eller allmennheten for øvrig. Dette gjenspeiles godt av Jens Henrik Syvertsen som leder for arbeidsgruppen som arbeidet med statusheving for vernepliktige, oppnevnt 1.januar 2002. De bruker dimisjonsgodtgjørelsen som et virkemiddel for verneplikten i sitt forslag for statushevende tiltak. Når da elevbonusen på 8007 kroner som BS-elevener mottar etter endt førstegangstjeneste blir stående på 8007 kroner harmoniserer dette lite med st.prp. nr. 42 – Den videre moderniseringen av Forsvaret i perioden 2005-2008, hvor regjeringen skriver følgende: "Det er viktig at den nye befalsordningen fremstår som attraktiv for å sikre god rekruttering til alle kategorier befals- og offisersstillinger." Vi ser det som åpenlyst at når man økonomisk sett ender med omkring 1000 kroner mindre i måneden, eller som det i praksis blir, 12 000 kroner mindre etter endt tjeneste, er det klart at man skal være meget motivert for å søke befalsutdanning.

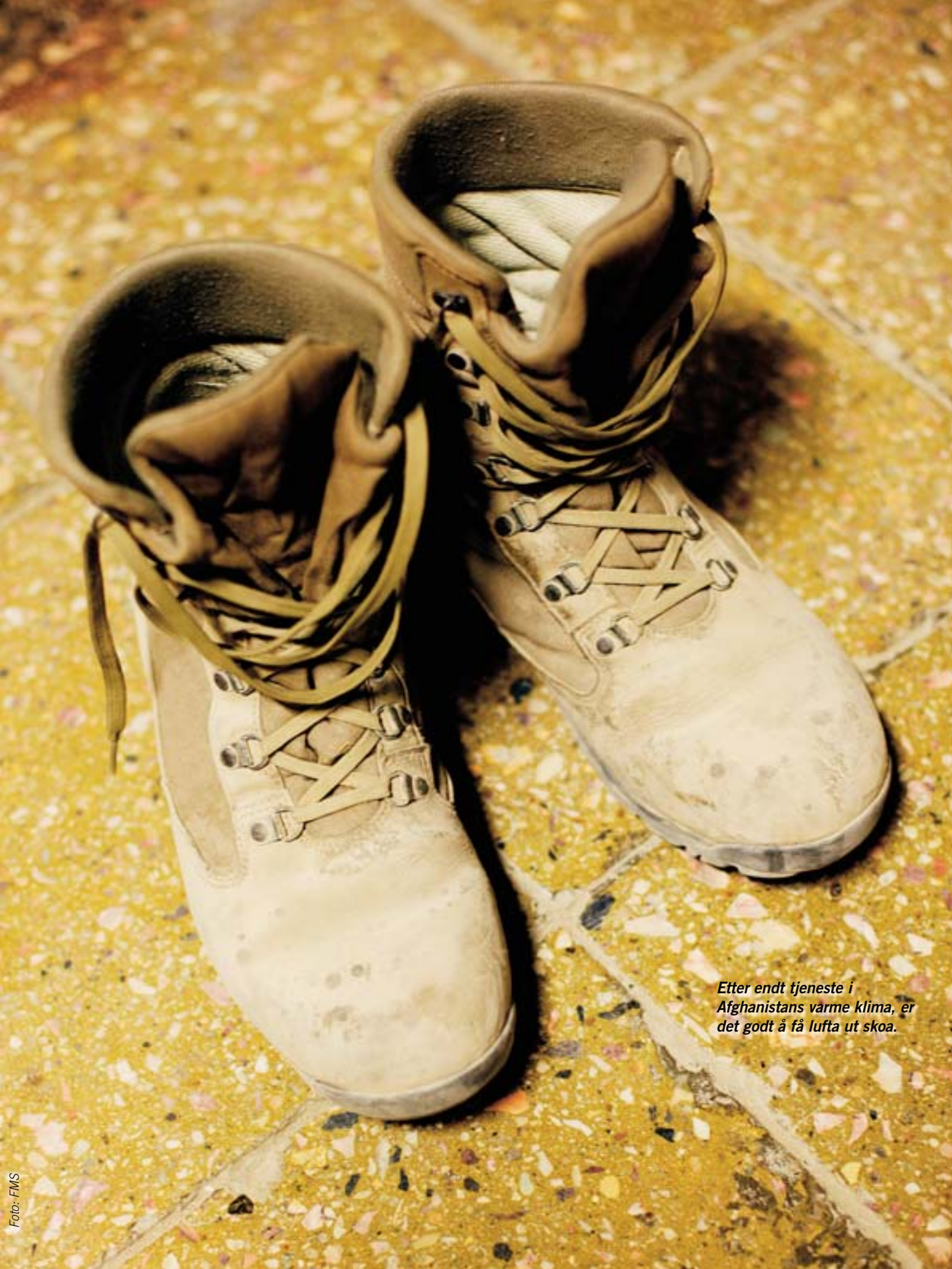
BESO stusser over de signalene som gis ved at man faktisk godtgjør, og derav verdsetter en vernepliktig soldat i større grad enn man viser til befaleleven. Situasjonen vil i det lengste løp kunne være en avgjørende faktor for hvorvidt man søker befalsutdanning eller ikke. Dette alene er urovekkende for kvaliteten på forsvarets fremtidige ledere, som ved hjelp av 12 000 kroner ekstra per elev, eller totalt sett omkring 3,24 millioner (gitt 260 befalelever årlig) kroner årlig, ville, etter vår mening, gitt en betraktelig bedre rekruttering, samt en langt bedre motivert befalsskare.

Nok en grunn bak kravet som veier for at BS bør få lik godtgjørelse som vernepliktige soldater finner vi om vi ser hvordan utdanningsløpene og strukturen på disse er endret i det siste. Eksempelvis kan vi ta for oss BSS og UBHH. Dette var tidligere to forskjellige utdanningsløp, underlagt hver sin ledelse. Her har man nå slått sammen ledelsen, og i stor grad også utdanningsløpene. Dette resulterer i at elevene nå har så å si lik tjeneste de første månedene, før UB-elevener blir oppskrevet til kvartermesteraspiranter, og deretter blir overført til tropp.

Vi har på bakgrunn av dette initiert en prosess som vi håper ender med en likestilling, eller sammenslåing av dimisjonsgodtgjørelsen og elevbonusen, slik at vi i fremtiden kan få den ønskede rekrutteringen til befalsutdanningen som vi ønsker i Forsvaret. Dette er som nevnt av BESOs Leder, Alexander Kristiansen, et av våre hovedsatsingsområder dette året, og vi ser med begeistring på at også NOFs elevorgan, NEON også har dette som satsingsområde i følge NEONs leder Erik Sørensen. Dette betyr i praksis at vi da har en samlet elevmasse bak oss om kravet, og følgelig står betraktelig sterkere i våre krav.

Marius Fladvad Størdal
Nestleder BESO

*Etter endt tjeneste i
Afghanistans varme klima, er
det godt å få lufta ut skoa.*

Av Arild Helgesen/OTV Indre Østland

Mathias Eckholdt/OTV Nord-Norge

Historikk bak dagens GBU modell

Når vi skal gå dagens befalsutdanning nærmere etter i sømmene er det viktig å være klar over hvorfor den er blitt slik den er i dag. De klassiske befalsskolene fikk en del kritikk på at avstanden til den virkelige verden på tropp & kompani nivå var for stor og at befalelevens ferdighets- og utdanningsnivå ikke var tilstrekkelig. Eksempelvis kan det trekkes frem at elever fra siste kull på BS Kamp på Rena ikke hadde deltatt på større øvelser, at antall timer med praktisk VK trening var lavt osv. Stridsvognelevne kunne blant annet fortelle at de aldri hadde overnattet på vognene sine!

Videre var det slik at ut fra et økonomisk perspektiv fremstod den klassiske befals-skolemodell i mange sammenhenger som mer kostbar enn tilsvarende utdanning ute ved bataljonene. Tallmaterialet her har vi ikke i skrivende stund.

Litt om innretningen av dagens utdanning

Ved fellesopptaket til grunnleggende befalsutdanning sommeren 2005, som ble avholdt på Kjevik, tok Hærens befalsskole opp ca 80 elever. Dette opptaket var ment å ivareta søkere som ønsker direkte opptak, bla for å ivareta kvinners mulighet til befals-utdanning. I tillegg til mulighetene for jenter å søke, skulle dette være muligheten for personell som for eksempel tidligere har gjennomført førstegangstjenesten eller til og med intops, men som pr søknadstidspunkt ikke er til stadig tjeneste, til å få opptak ved skolen.

Elevene som ble tatt opp sommeren 2005 ble så fordelt til bataljonsenhetene i Hæren som har utdanningspålegg, hvor de det første halve året skulle gjennomføre grunnleggende utdanning i soldatferdigheter på samme måte som vanlige soldater. Her har de forskjellige avdelingene valgt ulike innretninger for å ivareta dette pålegget. På GSV har man for eksempel samlet alle befalelevne i en egen tropp for å gi dem mer spesifikk oppfølging, andre steder inngår elevene i troppene sammen med vanlige soldater.

Opptak av elever fra linjen

Som trinn to i opptaksregimet til Hærens befalsskole ble det ved årsskifte tatt opp ytterligere elever fra soldatmassen som ble innkalt til førstegangstjeneste sommeren 2005. Hvor mange som ble tatt opp og aksepterte plassen har BFO ikke klart å få nøyaktig svar på.

Kommandomessige forhold

I den valgte modell for utdanning på GBU er alle elevene og instruktører underlagt skolesjef på HBS, pt oblt Sven Bjerke.

I forbindelse med HOP-prosessen i Hæren ble stillingsrammen til HBS økt fra 21 til 50. Tanken er å tilføre større ressurser ute ved avdelingene som skal ivareta oppfølging og instruksjon av elevmassen.

Hvordan ser GIH for seg at kommando-forholdet mellom instruktørene ved de enkelte bataljonene, som har sin overordnede ved HBS på Rena, sett opp mot de daglige utfordringene det vil være i forhold til den daglige tjenesten som må koordineres med vertsavdelingen?

Hvem har det overordnede ansvar for kontroll og oppfølging av elevene?

Under de jevnlige møter mellom tjenestemanns-organisasjonene og Hærstaben (HST) stiller BFO følgende spørsmål ved hvert møte:

- Hvor mange elever har Hæren på GBU pt?
- Hvor langt har de kommet i utdanningen sin?

Svar: - Vi vet ikke. (HST)

Hvor lenge skal det gå før Hæren innser at denne situasjonen ikke kan vedvare?

Hvor ble det av egenarten?

BFO opplever at enkelte av befalsskoleelevne savner følelsen av å være i utdanningssituasjon. I en bataljon ble elevene nektet å bære skulderhylsen med S for ikke å skille seg ut fra resterende soldatmasse! Tidligere ble befals-skoleutdanningen ansett å være en merkevare, hvor samhold og lederskap, og militær allmenn-kunnskap sto høyt i kurs. Er vi i ferd med å degradere statusen på grunnleggende befals-utdanning? Hvor lett identifiserbar er dagens befalsskole i Hæren for sivile som vurderer militær utdanning opp mot sivile skoler?

Hvor går egentlig grensen for skoleelev (S) og kurselev (K)?

Hva med oss?

Hva skjer med de som ikke har fullbyrdet all utdanningen eventuelt mangler moduler? Enkelte av de som allerede har gjennomført GBU har ikke fullført alle modulene i utdanningen. Årsaken til dette kan være mange, men BFO opplever at enkelte hevder å møte sersjanter som hevder at "Ja, men de sa at det ikke var så farlig, og at vi ville få de manglende modulene godskrevet"

Er Hærens GBU-innretning tilpasset virkeligheten?

Hvor mange arbeidsoppgaver skal tillegges kompani og bataljonsnivå før begeret renner over?

Flere av BFO's tillitsmenn er svært bekymret for arbeidsbelastningen og kompleksiteten i arbeidsoppgavene som kompani- og bataljons-

Hæren har valgt en modell for GBU-utdanning som medfører at en stor del av undervisningen av elevene gjennomføres ute ved HSTys bataljoner samt GSV. BFO har den siste tiden fått mange henvendelser fra undrende befalelever og ikke minst fra frustrerte offiserer som mener utdanningens innretning er en tikkende bombe.

GRUNNLEGGENDE BEFAL

sjefene har ansvar for. BS-elever vil være nok et element som det skal tilrettelegges for, følges opp, evalueres, administreres og forvaltes på en best mulig måte. Dessuten er tilgangen på kjøretøy og tyngre materiell den samme. Det kan bare være en vognkommandør samtidig på en pansret beltegående vogn, sånn er det bare.

Videre er det slik at det nå utdannes BS-elever i avdelinger som er ørmerket internasjonale operasjoner. Disse elevene er i utgangspunktet ikke gripbare for avdelingen, siden toårig etatsutdanning har prioritet. Man skal i utgangspunktet ikke reise ut med S på skulderen, sånn er det bare. Press fra medsoldater og befal, eget ønske og ikke minst befalelevens personlige egenskaper & kunnskaper medfører nok at flere, på tross av advarende pekefinger, reiser ut.

Dette er ikke kompanisjefenes skyld eller ansvar, men det er kompanisjefens dilemma.

EGGENDE SUTDANNING i Hæren

Hvor mange skal utdannes pr år

Fra Linderud meldes det i disse dager at seksjonen for personellutvikling i Hærens transformasjons- og doktrinekommando (TRADOK) har tatt i bruk et nytt system for å beregne personellflyten gjennom Hæren.

Personellutviklingssimulatoren skal hjelpe seksjonen med å beregne hvor mange som må rekrutteres for å klare å fylle opp Hærens avdelinger.

Dette systemet skal også kunne beregne hvor mange mennesker som må inn til GBU, for å opprettholde tilgangen på avdelingsbefal, samt kvalifiserte kadetter til opptak på Krigsskolen. Dermed skal det bli lettere å vite hvor mange som må rekrutteres til Hæren, for å ende opp med nok personell.

Ser sammenhenger

I et intervju som er gjengitt på intranett forteller major Jon Vestli, fungerende seksjonssjef for

personellutvikling, om det nye verktøyet som Hæren har tatt i bruk. - Det nye systemet gjør at vi kan sette inn hvor mange vi trenger til slutt, men det fungerer også andre veien. Vi kan nå fylle inn hvor mange vi har rekruttert i år, og så viser systemet oss hvordan dette vil påvirke den fremtidige sammensetningen. Dette gir oss mulighet til å sette i gang avbøtende tiltak tidligere, slik at den ønskede balanse blir oppnådd.

HST hevder at behovet for GBU ligger på ca 300 pr år for å understøtte Hærens behov for påfyll i lys av HPO-prosessen, og en fremtidig Hær på 3348 stillinger. Dette hviler på en antagelse om at avdelingsbefalet vil ha en gjennomsnittlig "levealder" på 8 år.

I BFO har vi også brukt litt tid på vurdering av personellbehovet, og kommer til tall som er alarmerende mye høyere enn det HST kommer frem til...

Elev i fokus samtidig som vi ivaretar befalet!

Hverdagen ute ved tropp i HSTY er preget av sterk lojalitet til OPPDRAGET. BFO-medlemmer som er troppsjef, med ansvar for befallsskoleelever forteller om en hverdag hvor styrkeproduksjon til INTOPS har PRI 1 ALFA, og hvor hensynet til befallsskoleelevens oppfølging lider.

Hva kan vi gjøre?

- *Umiddelbart* stanse praksisen med GBU utdanning i kompanier som er øremerket IntOps

- *I kort perspektiv*, fortsette med GBU i avdeling, men med et mindre antall og isolert i egne tropper

- *På sikt* gjenopprette tradisjonelle befallsskoler, med større nærhet til avdelingene, eventuelt mer utvidet OJT. Dette vil gi oss tilbake befallsskolen som en klar og tydelig merkevare, slik mange etterlyser den.

Flott video om F-16 operasjoner!

På initiativ fra presse og informasjonsoffiserene Hanne Olavsén og Ola Christensen, er det nå laget en svært så informativ og spennende video om F-16 operasjoner i inn- og utland. Gratulerer – det er slike initiativ vi burde hatt mer av. Det er i hovedsak Olavsén og Christensen som har produsert og redigert hele videoen, som til musikk, og med flotte flysekvenser, kommentarer fra GIL, andre piloter, samt diverse bakkepersonell, viser hvordan vårt jagerfly brukes i nasjonale og internasjonale operasjoner. Spesielt bra er det at videoen også gir oss god innsikt i hvor stort "apparat" som virkelig skal til for å produsere operative timer i luften.

Offisersbladet tok selvfølgelig med seg videoen til Washington-

konferansen (se egen artikkel), og viste frem filmen under BFOs medlemsmøte på den norske ambassaden. Det vanket mye rosende omtale om videoen i etterkant.

Forsvarets likestillingspris 2005

Tidligere BFO leder, oberst Britt Brestrup ble i går tildelt Forsvarets likestillingspris for 2005. Kraftfull, engasjert og uredde var ordene som ble brukt for å karakterisere Brestrup. Hun er den fjerde i rekken som mottar denne prisen.

– Forsvaret trenger både kvinner og menn om vi skal nå målet om et best mulig forsvar, mener hun. Forsvarsminister Anne-Grethe Strøm-Erichsen delte ut prisen under årets kvinnekonferanse, som ble arrangert

på Linderud leir utenfor Oslo.

Forsvarsministeren ser på prisen som en viktig anerkjennelse av Brestrups innsats for kvinner i Forsvaret, samtidig som hun påpekte hvor viktig det er at Forsvaret på alvor tar utfordringen om å få inn flere kvinner. Oberst Britt Tove Berg Brestrup er født 26. mai 1957 i Steinkjer. Hun er blant annet utdannet ved Krigsskolen, Hærens stabsskole og Forsvarets høgskole. Etter å ha startet karrieren som sanitetsbefal, har obersten blant annet tjenestegjort som kvinneinspektør i Hæren. Hun har også vært leder av BFO og YS-stat. Offisersbladet gratulerer Britt med den velfortjente prisen.

Offisersbladet i 1984

På bildet er han flankert av daværende GIL, Generalmajor T. Sørensen, og skolesjef LKSK, oberstløytnant Hans Dramstad.

Fra Offisersbladet i 1984, har vi plukket ut en artikkel der Luftkrigsskolen under en oppstilling går over til LKSK 1 og LKSK 2. Under oppstillingen ble også beste elev kåret, og fikk blant annet overlevert sabel. Sabelen var sponset av SAS. Eleven var løytnant Stein Erik Nodeland, bedre kjent i dag som Generalinspektør i Luftforsvaret.

HMKG 150 år

Hans Majestet Kongens Garde er inne i sitt jubileumsår, og HMKG feirer sin 150 årige eksistens. Gardens nye og relativt ferske musikk og drillkontingent/ 3. Gardekompani, viste den 27. april for første gang frem årets drillprogram på Egertorget i Oslo. Noe finpuss gjenstår på presisjonen, og noen feil ble det under forestillingen. Ujevn brostein må ta det meste av skylden for det. Uansett gjorde HMKG ekstra stas på flere hundre ansatte i TINE Meierier, som var i Oslo for å arrangere sitt årsmøte. TINE er da også en av hovedsponsorene under HMKGs store jubileumsforestilling i Oslo Spektrum i juni.

Gardesjefen, oberstløytnant Jan Magnus Brekhus var også tilstede, og han benyttet anledningen til å gratulere TINE Meierier med deres 100 års jubileum, før han fornøyd avmarsjerte med en hel Jarlsbergost under armen. Et godt tilskudd til lunsjbordet i befalsmessa?

Commitment.

In a supersonic package.

www.gripen.com

This is the world's first new-generation fighter in service. Featuring true multi-role flexibility, it's an unparalleled display of combat power.

But that's not all.

Accompanied by unique industrial cooperation programs, Gripen means technology transfer, new trade opportunities and new jobs. Because Gripen is a commitment to your future.

A commitment in a supersonic package.

GRIPEN

The Wings of Your Nation

Av **John Berg**
Foto: **FMS**

Nesten all ny teknologi amerikanerne tar i bruk i Irak og Afghanistan, og det introduseres ny teknologi hele tiden, dreier seg om tiltak mot veisidebomber, bilbomber i trafikken og andre former for angrep mot kjøretøyer og konvoier. Det er her de største og vanskeligste truslene ligger.

Militæranalytikeren Rupert Pangelley har nylig oppsummert utviklingen innen konvoiering, av forsyningstransporter eller personell eller begge deler, i en artikkel i International Defence Review. De nye utfordringene ligger ikke bare i stadig mer sofistikerte angrep på konvoier. Det store innslaget av sivile firmaer med kontrakter i operasjonene fører til at disse firmaene ofte

kjører i de militære konvoiene, og det gjør også sivile hjelpeorganisasjoner. Dette må anses å bli et vanlig fenomen i moderne internasjonale operasjoner.

Flere forsvarsindustrier, som Rheinmetall og til dels Oerlikon Contraves Canada, ser nå konvoiforsvar som et eget satsingsområde. Rheinmetall deler problemet i tre; rent militære konvoier, blandede konvoier og rent sivile konvoier. Situasjonen blir ikke mindre utfordrende av at man må regne med sivilbefolkning langs rutene, og at rutene kan gå gjennom varierende terreng, og tynt eller tettere bebygde områder eller byer.

Identifisering

Dermed blir det avgjørende å identifisere angripere, noe som bidrar til å øke viktigheten av meget grundig planlegging og

omfattende, kontinuerlig rekognosering foran og rundt konvoien, og nøye koordinering med egne styrker i de områder konvoien passerer igjennom.

Et eget dataprogram med planleggings- og beslutningsstøtte, egnet for laptop bruk av konvoisjef og andre, er allerede i bruk av kanadiske styrker i Afghanistan. Det er selvsagt NATO MIP (Multinational Interoperability Programme) kompatibelt, GPS satellittposisjonering er integrert og det kan motta målposisjoner fra diverse typer sensorer, bla posisjonsbestemmende kikkerter.

Nettverk

Luftrekognosering, med fly, helikoptre og UAV-er, vil ofte være sterkt ønskelig og data fra luften bør kunne tas ned i sann tid i konvoien. Nettverkbasing er i det hele tatt

AFRIKA

– konvoiering blir utfordring

essensielt, også for å spre informasjon innen konvoien.

Samlet rekognosering vil typisk kunne begynne 30-50 minutter foran konvoien. Spredt ut i konvoien bør det befinne seg beskyttelseskjøretøyer, med andre ord bevæpnede og helst pansrede kjøretøyer. Skuddfeltene deres bør i størst mulig grad overlappe. De bør selvsagt være nettverk-tilknyttede slik at de raskt kan motta data og slik at data fra deres sensorer ikke bare kan brukes av dem selv, men også spres i konvoien, til fly og helikoptre, rekognoseringskjøretøyer, andre egne styrker i området etc. Med andre ord er konseptet for konvoiering et instruktivt eksempel på hva nettverkbasering går ut på.

Problemer

Bombejammning vil være viktig for konvoier -

og vil forhåpentligvis ikke trenge å skape frekvensproblemer for nettverket. Ikke-dødelige og mindre-enn-dødelige våpen vil kunne gjøre nytte for seg i konvoier som passerer befolkede områder.

Det samme kan systemer som detekterer snikskyttere etc og skyter raskt tilbake, etter hvert som slike systemer kommer i tjeneste. Problemet er imidlertid at disse systemene i prinsippet virker på samme måte som bk- og artilleri lokaliseringsskannere, med disses begrensninger i internasjonale operasjoner; de registrerer akustisk og med annen teknologi hvor et skudd kommer fra. De kan imidlertid foreløpig i liten eller ingen grad bidra til å avgjøre om snikskyttere befinner seg gjemt i en families hus, i en skole eller har gisler hos seg ute i terrenget etc.

Øvelse

Det synes som om en del land nå introduserer øvingsprogrammer i moderne konvoiering. Simulatortrening er også i ferd med å bli en realitet. Det bør vel kunne tilføyes at mulig gjensidig spillover mellom moderne konvoiering og feks VIP-transport og beskyttelse, og beskyttelse av penge-transporter, transport av kjernefysisk avfall og andre stoffer som kan bli utsatt for forsøk på erobring av terrorister etc, bør vurderes nøye.

I den grad Norge vil måtte drive konvoiering, eksempelvis over de lange og vanskelige avstandene som vil karakterisere FN-operasjoner i Afrika, kanskje med ansvar også for sivile og hjelpeorganisasjoner, vil utfordringene være store og kompetanse- og teknologikrevende. Dermed vil de også være kostnads-krevende.

PÅ RETT KU

KNM Valkyrien og Hauk-klassen er snart borte. Her er de fotografert under Marinemesterskapet i Tønsberg i 2003, det siste året arrangementet ble avholdt.

Av Rolf J. Ledal

Sjøforsvarets omstillingsprosjekt Neptun er nå implementert, og det gjenstår mindre justeringer og restpunkter før man kan si at prosjekt Neptun er sluttført. Målsettingen om å tilpasse Sjøforsvaret til dagens utfordringer og å slanke personellstyrken for å møte de kommende driftsbudsjetter ser ut til å være nådd. Prosjekt Neptun ser tilsynelatende ut til å være styrt i havn, men det er kanskje på sin plass å spørre om rett kurs var satt og er Sjøforsvaret kommet til rett havn eller dette bare en nødhavn?

Prosjekt Neptun

Arbeidet med prosjekt Neptun har båret preg av trange og tidvis svært detaljerte rammer fra politisk hold. Videre er det på sin plass å trekke frem innsatsen til personellet som har medvirket i et prosjektløp som har vært preget av en stram tidslinjal. Det har utvilsomt vært arbeidet svært hardt og godt i arbeidsgruppene, og samtlige impliserte har slik jeg ser det stått på for å få et best mulig resultat. Samarbeidet mellom prosjektledelsen og organisasjonene har vært forbilledlig med en tidlig involvering og kontinuerlig dialog. Ett ankepunkt er det likevel lett å peke på. Gjennomføringshastigheten, kombinert med knappe rammer for ny struktur, har medført at integrasjonen av de forskjellige delene i en god helhetlig løsning sett opp mot de krav som stilles fra samtlige hold, har vært vanskelig å sikre.

Kystvakten

Kystvakten (KV) har videreført sitt sterke fokus på sin operative virksomhet og har i tillegg fått utvidet sitt ansvar for trening av personell til KV gjennom etableringen av et eget treningssenter i Haakonvern. I løpet av nær fremtid skal det leveres mange nye fartøyer til indre kystvaktoppdrag, og til bruk om bord på de havgående helikopterbærende kystvaktfartøyene er det ventet nye helikoptre av typen NH-90. Sett opp mot utviklingen i nordområdene med en betydelig fiskerivirksomhet å holde oppsyn med og en olje- og gassproduksjon som ser ut til å øke voldsomt i årene som kommer, er det så absolutt bruk for hvert eneste fartøy KV disponerer. Behovet kan vel vise seg enda større også, og det er viktig at det nå avsettes driftsmidler til å bedrive nødvendig fiskerioppsyn og suverenitetshevdelse i våre havområder. Finansieringen av flertallet av KVs fartøyer gir imidlertid grunn til bekymring, da langvarige leiekontrakter binder opp store deler av driftsbudsjettet. Et mulig resultat av en underbudsjettering av KVs virksomhet er at de deler av KV som Forsvaret faktisk eier og ikke leier er nødt til å legges til kai i perioder for å spare penger. De fartøyene som dette gjelder er dessverre de helikopterbærende fartøyene, som er de med størst kapasitet til å utføre de oppdragene som KV er satt til å utføre.

Kysteskadren

Kysteskadren (KE) er i ferd med å overta nye fregatter av Fridtjof Nansen-klassen til

oppdrag på dypere vann og Skjold-klassen til oppdrag i kystsonen. For kort tid siden ble den første av de nye fregattene overlevert og det tredje fartøyet ble døpt i slutten av april. Fregatt nr fire og fem er også under produksjon og leveransene skjer på løpende bånd i årene som kommer. De to første fregattene skal være operative i løpet av 2008, og nå løper en hektisk periode med opplæring og evaluering av de nye fregattene. Samtidig med fregattene kommer Skjold-klassen og tiden for MTBer i skvadronsforband nærmer seg slutten. Når erstatningen for Hauk-klassen er klar for innfasing vil de operere mer autonomt og nye taktiske doktriner er under utvikling. Samtidig som KE får nye fartøyer bringer de også med seg noe av arven inn i fremtiden. Minejakt og minesveiping skal fortsette fra de samme plattformene som før, likeså skal Ula-klassen bestå som våre eneste undervannsbåter. Innenfor KEs kapasiteter for spesialoperasjoner er marinejegere, kyst-jegere og minedykkere samlet i et felles jegervåpen som også har fått en taktisk båtskvadron til å understøtte operasjoner i strandsonen. KE har således etter prosjekt Neptun beholdt kapasiteter innenfor alle de maritime krigføringsområdene. Sjøforsvarets økte fokus på operative logistikktytelser har også gitt seg utslag i etableringen av et logistikkvåpen til understøttelse av den konvensjonelle marinen. Også her er det planer om å leie inn sivilt eide fartøyer på langtidskontrakter.

RS?

KNM Roald Amundsen: Ved årsskiftet er det klart for overlevering av fregatt nr to, KNM Roald Amundsen. Vil Sjøforsvaret i fremtiden make å opprettholde kompetente besetninger på krigsskipene?

Reserveoffiserer:

Uten reserveoffiserer vil det være vanskelig, ja nærmest umulig, å løse alle Sjøforsvarets oppdrag. Liaison- og NCAGS-offiserer hentes i stort antall fra reserveoffiserenes rekker, her representert ved Frederikke Bang Lysgård og Are Ølberg. Henholdsvis POC Liaison Team og lokal Naval Co-operation and Guidance of Shipping-ansvarlig i Harstad under Cold Response 2006.

Sjøforsvarets skoler

Den største forskjellen innenfor utdanningsdelen av Sjøforsvaret må sies å være etableringen av våpenvisse treningssenter som har overtatt mange av de oppgavene som KNM Tordenskjold tidligere har utført. Videre har Befalskolen for Sjøforsvaret (BSS) overlevd omstillingen som en selvstendig skole selv om den nå har mesteparten av sin virksomhet på seilskuten KNM Christian Radich. Kapasiteten ved BSS bestemmes i stor grad av hvor mange det lar seg gjøre å utdanne gjennom to skoletrakt av ca tre måneders varighet i året. Hvor mange som får en fullverdig etatsutdannelse og hvor mange som rutes gjennom Befalskurs Marine (BKMA) lar seg på denne måten lett regulere. Sjøkrigsskolen er fremdeles en bærebjelke i utdanningen av sjøoffiserene, men det kan diskuteres hvor solid denne bjelken vil være i fremtiden. Det ser dessverre ut til at Sjøforsvaret i fremtiden vil måtte støtte seg tungt på sivile høyskoler når det gjelder tilgangen på kvalifisert personell med høyskoleutdannelse. Årets opptakskvotene kan synes så liten at det langt underskrider kritisk masse, og på ingen måte vil dekke Sjøforsvarets behov i fremtiden. Det er ikke trolig at det lar seg gjøre å leve med flere slike "unntaksår" på rad.

Personellet

Sjøforsvarets offiserer, befal og mannskaper er gjennomgående av høy kvalitet. Imidlertid er det slik at kvalitet ikke alltid kan oppveie mangelen på kvantitet. I en tid

med stor etterspørsel etter kvalifisert arbeidskraft i det private næringslivet er også mange av våre dyktige kolleger i mørkeblå uniform etterspurt. Parallelt med Sjøforsvarets knappe utdanningskvotene og problemer med å rekruttere nok kvinner til en militær karriere, opplever jeg dessverre som tillitsvalgt at etterspurt personell av det underrepresenterte kjønn ikke får en behandling Forsvaret tør være bekjent av. Når en kvinne med sivil utdanning på høyskolenivå innenfor et fagfelt med kritiske vakanser ikke får svar på sin søknad om tilsetning som avdelingsbefal før nærmere et halvt år er gått, er det noe som er alvorlig galt! Jeg har stor forståelse for at en trygg karriere hos en arbeidsgiver som makter å kjenne igjen en gavepakke når den kommer, blir valgt foran Sjøforsvaret som ennå ikke er i stand til å gi et svar før om to måneder.

Kombinert med en personellramme som medfører stor belastning på personellet og deres familier, er det stor fare for at den kjente tilfeldige avgangen kan tilta av en slik størrelse at det ikke lenger lar seg gjøre å seile Sjøforsvarets fartøyer. Krav til kompetanse og antall innenfor et krigsskips detaljer er ikke noe man kan fire på. Det kan i disse dager synes som om faren for at enkelte personellgrupper kan bli headhunted til en sivil karriere i så stor grad at flere ufullstendige besetninger må gå sammen om å danne en komplett besetning så absolutt er til stede. Innenfor flere områder må vi i dag støtte oss til reserveoffiserer for å ivareta Sjøforsvarets oppgaver, men det er

grenser for hva reserveoffiserer kan ta på seg av oppgaver. Naval co-operation and guidance of shipping (NCAGS) og liaison-tjeneste er to eksempler på områder hvor reserveoffiserene utgjør en betydelig, om ikke den største andelen. Når prosjekt Neptun startet var en av utfordringene å komme ned i antall stadig tjenestegjørende. Underveis i prosjektet ble det klart at utfordringen ville bli å komme opp i antall for så å vedlikeholde et kompetent personellkorps. Sett opp mot de utdanningskvotene som foreligger i dag finner jeg mangel på samsvar mellom det uttalte målet og de virkemidlene Generalinspektøren får lov til å ta i bruk for å nå sine mål.

Forsvarsstudien av 07 og fremtiden

Mens du sitter og leser denne artikkelen, er arbeidet med FS07 i full gang. I løpet av noen få år skal vi nok en gang ha gjennomført en nitidig granskning av hva vi gjør i Forsvaret og hva vi skal gjøre i fremtiden. Parallelt med arbeidet i FS07 skal også et bredt sammensatt politisk utvalg se nærmere på Forsvaret. Resultat av disse prosessene vil etter alt å dømme forme de forsvarspolitiske føringerne for mine siste 15 år i tjeneste. Ett naturlig spørsmål å stille i den anledning er om den kursen som vi nå styrer etter er korrekt, eller om det bærer rakt på grunn.

Illustrasjon: TARA

Sprengningen av et fjernsynsapparat på Bodø hovedflystasjon er henlagt. Etter det Ryktebørsen erfarer er saken blåst opp i media. En noe usentral kilde i Staben sier til Ryktebørsen at en nærmere gjennomgang av bildematerialet har roet saken ned. "Det viser seg at sprengningen av TV-apparatet var utført på en meget profesjonell måte. Når de involverte er i stand til å opptre på en så profesjonell måte i fylla, viser dette at de innehar et meget høyt kompetansenivå. Vi ser derfor ingen grunn til å reagere", sier vår kilde i Staben.

Tidligere Forsvarsminister Kristin Krohn Devold tilbakebetaler for mye utbetalt nattlegg. - Fordi det aldri har vært min hensikt å motta så mye som en krone ut over det reiseregulativet sier, har jeg betalt tilbake et beløp på 4.680 kroner, sier Devold i en e-post til VG. Etter det Ryktebørsen kjenner til, vil Devold også bli opp når regningen for det nye forsvarsbygget kommer på bordet. "Fordi det aldri har vært Devolds hensikt at bygget skal koste mer enn 650 millioner, vil hun dekke det overskytende av egen lomme", sier en perifer kilde til Ryktebørsen.

Anne-Grete Strøm-Erichsen vil ha minst 20 prosent kvinnelige offiserer i Forsvaret og foreslår radikal kjønnskvotering for å nå målet. Etter det Ryktebørsen har grunn til å tro, vurderer nå Esben Esther Pirelli Benestad en militær karriere. Nylig avsluttet han hormonbehandlingen som ga legen og sexologen den kroppen han vil ha. Etter det Ryktebørsen erfarer, er dette også en kropp Forsvaret vil ha.

I følge Nettavisen har ikke Forsvaret råd til å bruke sine splitter nye fregatter. De mangler 600 millioner kroner fram til 2009. - Jeg er overbevist om at det er penger som kommer, sier kontreadmiral Jan Erik Finseth til Nettavisen. Fra en usentral kilde i Staben får Ryktebørsen vite at Finseth også tror at Elvis lever og jobber som rørlegger i Valdres.

SINGAPORE

I hele krigen har jeg aldri fått et mer direkte sjokk, uttalte Winston Churchill om japanernes senking av to viktige krigsskip utenfor kysten av Singapore. Men britene skulle komme til å oppleve enda flere forsmadelige nederlag i sørøst-Asia.

Av Trond Sætre

Da Roosevelt og Churchill i 1941 ble enige om en handelsblokkade mot Japan, så japanerne til Malaya for å skaffe de råvarene de trengte i krigen mot Kina. Men en eventuell okkupasjon av Malaya ville også innebære konflikt med vestmaktene. Bombingen av Pearl Harbor var derfor et japansk forvarsel om krigen som uansett ville komme. Angrepene på Malaya begynte allerede samme dag.

Invasjonen av Singapore ville konsolidere erobringen av Malaya, og øya ble ansett for en strategisk port som kunne brukes mot andre allierte interesser i området. Allerede 8. desember ble Singapore angrepet av japanske fly, som to dager seinere greide å senke de britiske destroyerne *The Prince of Wales* og *Repulse*. Senkingen av disse to skipene gjorde østkysten av Malaya mer sårbar for japanske invasjonsstyrker som nå kom i amfibiefartøy

Den keiserlige hæren var tallmessig underlegen de allierte styrkene, men japanerne utnyttet de militære ressursene på en måte som konstant ga dem overtaket. Spesielt dyktige var de på å konsentrere styrkene sine omkring angrepspunktene. I tillegg hadde de bedre utstyr. Japanernes fly var overlegne de alliertes, og hadde et bedre system for kontakt mellom flygere og bakkemannskap. For å trenge raskere gjennom den malaysiske jungelen brukte infanteriet sykler og lette stridsvogner. De allierte i Malaya brukte ikke stridsvogner i det hele tatt, noe som viste seg å være en feilprioritering. Dessuten hadde de allierte kommandørene feilaktig beregnet at japanerne ville bruke mye lengre tid på å komme seg gjennom jungelen.

31. januar forlot de siste allierte troppene Malaya, etter å ha sprengt veifyllingen som ledet over til Singapore. Ved å eliminere denne veien hadde de kjøpt seg litt tid. Nå sto 38 bataljoner, hvorav flertallet var indiske og britiske, i Singapore under kommando av generalløytnant Arthur E. Percival. Til

sammen 85 000 mann. Utplasseringen av troppene gikk dessverre ikke ubemerket hen hos japanerne, som hadde et effektivt system for spionasje. Rekognosering fra lufta og fra utsiktspunkt, samt rapporter fra infiltratører, ga den japanske operasjonslederen, general Yamashita, oversikten han trengte. Japanerne var overlegne på artilleri og flybårne bomber, noe som ble tydelig da angrepene begynte 3. februar. De viktigste artillerienhetene på alliert side var stasjonære batteri med ammunisjon beregnet på å ramme krigsskip. Disse fungerte dårlig mot et infanteri.

Brigadegeneral Ivan Simson fra ingeniørtroppen mente det hastet med å sette opp et mer defensivt forsvar langs kanalen. Ham hadde planene klare for et detaljert beskyttelsessystem, men fikk ikke Percival til å godkjenne det «Jeg tror et slikt forsvar som du vil sette opp kommer til å skade moralen hos mannskap og sivilister», svarte kommandøren. Denne innstillingen skulle bidra til å gjøre Arthur Percivals navn herostratisk berømt i militærhistorien.

8. februar fikk australske artillerister øye på de første skipene med japanske invasjonsstyrker på vei mot Singapore. Dagen og kvelden gikk med til voldsomme kamper, men ved midnatt hadde japanerne overtaket og kommunikasjonen mellom de australske brigadene brøt sammen. Samtidig, nordvest på øya, trengte andre hærstyrker seg inn gjennom smutthull i de allierte linjene.

Percival hadde spredd styrkene for mye, noe som gjorde det vanskelig å skaffe forsterkninger i tide. Han tok nå sjansen på at den neste japanske invasjonsstyrken ville komme fra nordøst, men det var feil. I stedet ble den indiske 44. brigade i sørvest tvunget på retrett av japanske angrep. Et nytt japansk angrep mot nord samme kveld ble imidlertid slått tilbake av den 27. brigade. Alt dette fant sted den 9. februar. Men grunnet en fatal misforståelse trakk den 27. brigade seg tilbake fra militærleiren i Kranji neste dag, og mistet dermed kontrollen over den viktige Kranji Jurong-høyden. Åpningen av Kranji ga

japanerne sjansen til å avansere med stridsvogner. De gikk ikke straks mot Singapore sentrum, men konsentrerte seg om å erobre Bukit Timah, en bydel der britene hadde lagret det meste av forsyninger. Slaget om Bukit Timah var et av de blodigste under de japanske invasjonene. I tillegg til allierte og japanske soldater kjempet også fastboende i dette slaget - på de alliertes side.

Da den keiserlige hæren hadde erobret Bukit Timah den 11. februar, var det bare et spørsmål om tid før Singapore falt. Japanerne hadde ikke bare erobret allierte forsyninger; fra denne bydelen kontrollerte de også vannverket. Nettet snørte seg rundt de allierte og de rundt en million sivile som hadde flyktet til sentrum av Singapore by. 15. september, på den kinesiske nyttårsdagen, hadde de allierte minimalt med mat og ammunisjon. Da den keiserlige hæren også greide å bryte den siste forsvarslinjen, heiste Percival hvitt flagg.

Militært sett kan utfallet ses på som en milepæl, da dette var historiens største overgivelse av britisk militærpersonell. Sett i et litt større perspektiv var dette et forvarsel om det britiske imperiets fall og slutten på kolonitida. Kampen om Singapore hadde knust under myten om de hvites overlegenhet. At Storbritannia til slutt vant krigen, kunne ikke stoppe den prosessen som nå var satt i gang.

DET HANDLER OM Å RE

Flere tusen kan takke Luftforsvarets redningstjeneste, 330 skvadronen, for livet. Daglig redder de mennesker til lands og til vanns. Nødvendig trening er avgjørende for de mange utfordringene i det arktiske miljøet på Nordkalotten for skvadronens Banak-avdeling.

Av kaptein Hanne Olafsen

Med svimlende 1,2 millioner kvadratkilometer ansvarsområde, over tre ganger så stort som fastlandsnorge, har Luftforsvarets rednings-skvadron, avdeling Banak, en enorm oppgave. Ofte er Luftforsvarets Sea King-helikopter eneste mulighet for å få frem medisinsk hjelp.

- Vårt ansvarsområde er enormt stort og tilgangen på andre ressurser er begrenset. Avstandene er veldig store, og langt til havs er vi ofte avhengige av å få fylt drivstoff på Bjørnøya, Hopen eller på et kystvaktfartøy for å kunne fly ut til innsatsområdet, sier fartøysjef Olve Arnes, til daglig stasjonert på Banak flystasjon i Lakselv.

Point of no return

Ansvarsområdet til Luftforsvarets rednings-skvadron, avdeling Banak, strekker seg fra Tromsø til Kirkenes og inkluderer også Hopen, Bjørnøya og Svalbardøyene. De eneste treningsturene hvor redningsskvadronen får trent på flyging over virkelig lange avstander, er øvelse "White Angel" hvor destinasjonen er Svalbard. Barentshavet gir værmessige utfordringer. Polare lavtrykk bygger seg raskt opp og kan inneholde et intenst vær som gjør viktigheten for trening i arktiske strøk helt avgjørende. Tilgangen på sikre værmeldinger for Barentshavet er begrenset siden det er få steder som skvadronen mottar sikre værobservasjoner fra.

- På disse oppdragene kommer vi til "Point of no return". Det betyr at vi kommer så langt

ut fra land at vi ikke har drivstoff nok til å snu og fly tilbake igjen. Før vi kommer til dette punktet, må vi være sikre på at vi kan lande der vi skal og at motvinden ikke er så sterk at vi ikke klarer å komme oss frem til bestemmelsesstedet, sier fartøysjefen som understreker viktigheten av å ha trent på det som kan forventes på et reelt oppdrag slik at en er best mulig forberedt når situasjonen oppstår.

Lange avstander og voldsomt vær gjør at pasientene ofte blir om bord i helikopteret i flere timer før ankomst til sykehus.

- Dette gjør at mye av den medisinske behandlingen må gjøres underveis før pasienten kommer frem til sykehuset og er i mange tilfeller et spørsmål om liv eller død, forteller Arnes alvorlig.

Store utfordringer

Redningsskvadronen har krav til et visst antall treningstimer hvert år, og da er det naturlig at disse timene fordeles på hele ansvarsområdet slik at en kan bli kjent i terrenget og for å kunne være best mulig forberedt på de krevende oppgavene som Barentshavet kan gi. Så nært Nordpolen er utfordringene mange. På fastlandet mottar Sea King-helikopteret regelmessig væroppdateringer, men på Nordkalotten over enorme havflater hvor det er langt mellom bosetningene, er det ingen som kan rapportere om været like ofte. Uforutsette ting kan dermed dukke opp. Det kreves en utvidet og mer detaljert planlegging av hvert enkelt oppdrag enn ellers. Da først og fremst med tanke på drivstofforbruk og alternative

landingsplasser. I de nordlige havområdene kan en heller ikke, på grunn av rekkevidden, bruke en radio av den typen som lufttrafikktjenesten bruker på fastlandet. Alternativet for redningshelikopteret er da høy frekvensradio, men den igjen er avhengige av visse atmosfæriske forhold.

- Vi har nå fått satellittkommunikasjon om bord i Sea Kingen og det er et kjærkomment bidrag. Å ha kommunikasjon mens vi flyr går også mye på egen sikkerhet - får vi et problem med helikopteret som innebærer at vi må lande på havoverflaten må noen vite nøyaktig hvor de kan finne oss. Til tross for godt sikkerhetsutstyr er det begrenset hvor lenge en kan overleve i det kalde Barentshavet, understreker fartøysjefen.

Tilstedevakt redder liv

Det har vært mye skriverier i media om tilstedevakt og det er noe som naturlig nok også opptar skvadronen. Det innebærer at hele besetningen oppholder seg på basen når den har vakt. I dag er det kun Luftforsvarets flystasjon på Sola ved Stavanger, en av i alt fem baser, som har denne ordningen. Der har gjennomsnittstiden gått ned fra cirka 35 til 11 minutter fra alarmen går til besetningen er i luften. Dette er dyrbare minutter.

- Utfordringer i nær fremtid er innføring av tilstedevakt på samtlige baser. Tilstedevaktordningen vil tilføre tjenesten ytterligere profesjonalitet og raskere reaksjon, som vil kunne redde liv, sier oberstløytnant Rolf Folland, sjef for Forsvarets 330 skvadron.

- Utfordringer i et lengre perspektiv, er

DEDE LIV!

SJEF I LUFTA: - For luftforsvarets 330 skvadron handler det om å redde liv, sier oberstløytnant Rolf Folland som er sjef for redningstjenesten i Luftforsvaret. Siden 1973 har luftforsvarets redningstjeneste reddet/ytt assistanse til hele 23.000 mennesker!

Foto: Luftforsvarets redningstjeneste, avdeling Banak.

REDDER LIV: Ansvarsområde til Luftforsvarets 330 skvadron avdeling på Banak er svimlende 1,2 millioner kvadratkilometer, over tre ganger så stort som fastlands Norge. Foto: Luftforsvarets redningstjeneste, avdeling Banak

innføring av nytt helikopter som arvtaker etter Sea King-helikopteret, sier Folland. Det begynner å haste med å ta en beslutning.

Kritiske minutter

Besetningen består av seks mann, det betyr tolv øyne som effektivt kan lete under søksoppdrag. Erfaringsvis er det ofte det som er avgjørende om en person blir funnet eller ei. Det er ofte mer tidkrevende å få mannskaper på bakken inn i et søksområde. Helikopterets størrelse betyr kapasitet til å ta med flere pasienter og besetningen på seks kan bistå med medisinsk nødhjelp hvis det kreves. Hvis pasienten skulle vært hentet med bil, snøscooter, firehjuling eller lignende som ofte er realiteten i Finnmark, ville det i mange tilfeller tatt altfor lang tid og pasienten overlever ikke. Sea Kingen er i lufta på kort tid og kan lande tilnærmet hvor som helst, noe som er en trygghet for de som bor i vårt nordligste fylke og avgjørende i mange tilfeller for innbyggerne som trenger medisinsk behandling raskt.

- Det handler om å redde liv! En nødvendig konsekvens av dette er at tjenesten kontinuerlig må holde en høy faglig standard. Det vil si en tjeneste med klare ansvarsforhold, hensiktsmessig organisering, innarbeidede rutiner og gode tekniske løsninger. Den akuttmedisinske beredskapen må gi et mest mulig likeverdig tilbud til hele befolkningen, underforstått at man tar hensyn til at bosetningen i deler av landet er spredt og at det er varierende avstand til spesialiserte helsetjenestetilbud. Dette er ressurskrevende, både økonomisk og personellmessig. Det er

derfor naturlig at også redningstjenesten kontinuerlig evalueres med fokus på oppnådd effekt opp mot bruk av økonomiske og personellmessige ressurser. Luftforsvarets faglige nivå og solide erfaring med denne type virksomhet gjør at Norges redningshelikoptertjeneste anses å holde svært høy faglig standard, sier luftforsvarets 330 sjef, Rolf Folland.

Det handler om å redde liv

Folland mener at forutsetningen for optimalt lagarbeid er at man kjenner hverandre godt og at samtrening i en atmosfære må være preget av åpenhet og tillit.

- En setning som står langt fremme i min bevissthet er "Ingen bryr seg om hva du sier før de har sett at du bryr deg om dem". Dette er sentralt for oss som skal prestere optimalt i ekstreme situasjoner. Et element i denne sammenheng er begrepet kollegastøtte. En type ivaretagelse skapt i felleskap og forankret gjennom nedfelta prosedyrer. Det handler om å vise allmenn medmenneskelighet, skape dialog og nødvendig trygghet. Elementer som er like viktige internt på skvadronen som eksternt i forhold til de vi møter i vårt virke. Hvis man krydrer dette med krystallklare faglige krav, engasjement, tilstedeværelse og litt raushet så blir resultatet bra. Da er forutsetningen absolutt til stede for å lykkes mot felles mål. For luftforsvarets 330 skvadron handler det om å redde liv, understreker oberstløytnant Rolf Folland.

Siden 1973 har luftforsvarets redningstjeneste reddet/ ytt assistanse til hele 23.000 mennesker!

FAKTA

Om Luftforsvarets redningstjeneste:

330 skvadron opererer Sea King redningshelikopter. Personellet har samme grunnutdanning som de øvrige flybesetningene i Luftforsvaret. En Sea King-besetning består av fartøysjef, andreflyger, systemoperatør, maskinist, redningsmann og anestesilege. 330 samvirker også med Forsvarets spesialstyrker og samarbeider med politiet ved anti-terroroperasjoner. Skvadronen har avdelinger i Banak, Bodø, Ørland og Sola, samt et detasjement ved Rygge flystasjon. Fagmyndighet for redningshelikoptertjenesten i Forsvaret er Luftoperativt inspektorat (LOI). Skvadron har som hovedoppgave å gjennomføre søk-, rednings- og ambulansoppdrag i norsk ansvarsområde. Det er til enhver tid fem Sea King redningshelikopter på beredskap i Norge.

Alle skvadronens beredskapshelikoptere er til enhver tid kommandomessig underlagt hovedredningsentralene for henholdsvis Nord- og Sør-Norge som på vegne av Justisdepartementet koordinerer og organiserer redningstjenesteinnsatsen.

2005 – Luftforsvarets redningstjeneste 330 skvadron:

Antall oppdrag totalt	1.038
Avdeling Banak	160

UTENLANDSBEORDRING?

VURDERER DU Å KJØPE BIL PÅ EXPORT?

*Gj.sn.forbruk 7,6 l/100km. CO₂-utslipp 201 g/km.

*Gj.sn.forbruk 8,2 l/100km. CO₂-utslipp 217 g/km.

VOLVO XC90

Pris fra EUR 31.340 (D5 185 hk, man.*)

XC90 2.5T - 210 HK
XC90 D5 - 185 HK
XC90 3.2 - 238 HK
XC90 V8 - 315 HK

VOLVO XC70

Pris fra EUR 28 400 (D5 185 hk, man.*)

2.5T AWD - 210 HK
2.4 D5 AWD - 185 HK

VOLVO CAR INTERNATIONAL CUSTOMERS SALES

er en internasjonal salgsorganisasjon som selger biler til diplomater og militære som er på flyttefot. Prisene er meget gunstige da bilene leveres rett fra fabrikk i Gøteborg. Vi har også mulighet til å levere biler i de fleste hovedsteder i Europa og USA. Bilene kan spesialtilpasses til de markeder de skal brukes/sluttbrukes.

ONE WORLD, ONE MARKET

VOLVO

Velkommen til en informativ samtale med

Jon Bergersen, Tax-Free Sales tlf 22 88 26 05, mobil 901 35 280, fax 22 64 55 17

e-mail: jon.bergersen@bilialia.no

bilialia

www.bilialia.no

Instant Shelter

Bruksområder:

Forlegning
Messer
Verksted
Lager

Ring 64 83 55 00

www.obwiik.no

rom for frihet

BFO Nord-Norge følger opp ny helhetsplan for Bardufoss

Bardufoss mot kompakt helhet

Bardufoss leir har mange ulike avdelinger med eiendom, bygg og anlegg (EBA) spredt over et stort område i tidligere Heggelia, Rusta og Bardufoss flystasjon. Nå jobbes det med en langsiktig utviklingsretning for hele Bardufoss – under visjonen ”kompakt helhet”.

Før sommeren skal det presenteres en helhetsplan for Bardufoss som viser mulighetene for samordning og fortetting.

Målet er å gi Forsvarets militære organisasjon best mulig utnyttelse av eksisterende EBA. Det skal skje gjennom felles løsninger, fleksibilitet og bedre samordning. Arbeidet foregår i nært samarbeid med avdelingene på Bardufoss, sier prosjektleder Åshild Slåttå Watn i Forsvarsbygg Utvikling Nord til Offisersbladet. (BFO representerer for øvrig Personellforbundet i prosjektmøtene).

Utgangspunktet for planen er å oppnå en bedre utnyttelse av bestående bygningsmasse og grunnareal. Det vil i sin tur gi muligheter for en viss avhending. Avdelingene på Bardufoss må sees under ett, for å finne de beste helhetsløsningene. Sambruk av undervisningsrom, lager, garasjer og kontorbygg er eksempler på det. Bardufoss bør være en robust og fleksibel militærbase som kan møte behov både på kort og lang sikt, sier prosjektlederen.

Fakta om helhetsplanarbeidet Bardufoss

Helhetsplanen er et felles initiativ fra 139. luftving, HSTY, FLO/Base Troms-

BFO lokalforeningsleder
Kaptein Alf Øverli
til BFO

Finnmark og Forsvarsbygg. Styringsgruppen består av representanter fra ledelsen i disse. Arbeidet startet i november 05 og skal være ferdig til sommeren. På bakgrunn av kartlegging av ressurser og behov skal planen vise hvilke muligheter som ligger i utnyttelse av EBA på Bardufoss under visjonen kompakt helhet.

Helhetsplan Bardufoss – BFO lokalforening Bardufoss deltar!

BFO lokalforening Bardufoss har engasjert seg i arbeidet med den nye helhetsplanen for Bardufoss, sier BFO lokalforeningsleder Kaptein Alf Øverli til BFO.

Dette gjør vi ikke bare fordi vi som organisasjon har et krav på å være med i slike prosesser, men også fordi vi innser at:

- BFO som vanlig bør melde seg på som konstruktiv deltager i prosesser og planarbeid.
 - Uten en helhetlig plan for Bardufoss leir vil det over tid bli mindre attraktivt å satse i utvikling av leiren.
 - Bardufoss leir som en ”kompakt helhet” kan gi store synergier i samarbeid særlig mellom miljøene i Luft og Hær.
- Dette er en spennende utvikling, og i denne utviklingen ligger muligens fremtidens håp for fortsatt tilstedeværelse på Bardufoss.
- BFO ønsker å være med fra starten i planarbeid som senere vil kunne få konsekvenser for våre medlemmer.

Mathias Eckholdt
OTV BFO
Region Nord-Norge

Prosjektleder i Forsvarsbygg, Åshild Slåttå Watn

Mylder av muligheter

Av: Randi G. Bjørgen, YS-leider

YS slutter opp om utvidet offshore- og petroleumsaktivitet i Barentshavet, forutsatt at det legges strenge miljøstandarder til grunn. Samtidig har vi pekt på at marin og maritim sektor er vesentlige næringer som også har et utviklingspotensiale i dette området. Man må heller ikke glemme annen kunnskaps- og forskningsbasert industri, som ligger på siden av petroleumsnæringen. Et interessant eksempel er rakettskytningsfeltet på Andøya og det faktum at Norge er en av verdens ledende eksportører av romfartsteknologi. Reiselivsnæringen er en av landets viktigste næringer etter olje- og gass og fiske. Jeg har stor tro på ytterligere vekst og sysselsetting også innen reiselivet, men ser at det kan komme i konflikt med annen aktivitet.

Det er med andre ord mange interesser som gjør seg gjeldende i nord. Derfor er det nødvendig å ha et våkent blikk på utviklingen og balansere ulike hensyn opp mot hverandre. I forlengelsen av dette er det betimelig å peke på utfordringer som man er nødt til å ta tak i: Europapolitikk og sikkerhetspolitikk.

Europa er Norges største og viktigste marked som tusenvis av norske arbeidsplasser er avhengig av. Ettersom landet har valgt å stå utenfor EU, må vi hele tiden pleie vårt forhold til Europa for å sikre at arbeidsplasser ikke går tapt.

En sentral problemstilling for aktiviteter i nord, er suverenitetshåndhevelse. Med økt teknologisk kunnskap og avdekking av energiresurser i området, bør vi være forberedt på at andre land rundt Arktis vil gjøre krav på rettigheter. I dette perspektivet vil sikkerhetspolitikken spille inn. Dersom vi stiller oss slik til at vi sår tvil om vår reelle vilje til fortsatt å være et trofast NATO-medlem, kan det bidra til å svekke landet sikkerhetspolitisk. Det vil på sin side kunne svekke respekten for det vi oppfatter som norske rettigheter i deler av nordområdene.

Mitt poeng er ikke å være negativ til innsats i nord. Jeg har imidlertid behov for å advare mot å lukke øynene for utfordringer som satsingen i seg selv innebærer. Jeg synes også det er betimelig å advare mot å overse verdien av et fortsatt sterkt engasjement blant annet i europapolitikken. Som et lite land har Norge ikke råd til å vingle i sentrale internasjonale spørsmål. YS har forventninger til utviklingen fremover.

OMSTILLINGSBREV NR 3/2006

Dette omstillingsbrevet tar for seg viktige hendelser som har skjedd de siste 2 månedene, hovedsakelig informasjon om endringer i Forsvarssjefens virksomhetsplan som vil få innvirkning på personellet. Dette året blir et merkeår, uansett utfallet av de pågående forhandlingene om ny Tilpasningsavtale for Forsvaret. For første gang på mange år ser det ut som om partene evner å komme frem til løsninger, på komplekse situasjoner, uten de helt store feilskjær. Dette skyldes evne og vilje fra begge sider, til å komme frem til enighet. I år skal det forhandles om nye tilpasningsavtaler i FMO, FD, NSM og Forsvarsbygg for å nevne noen.

Nestleder BFO Eivind R Solberg

Tilpasningsavtalen til Forsvaret

Etter at Staten og Hovedsammenslutningene ble enige om ny Hovedavtale i Staten har partene lokalt tatt fatt i oppgaven med å få en ny tilpasningsavtale for Forsvaret på plass. I forberedende møte mellom partene i slutten av mars ble vi varslet om at Forsvarssjefen ønsker en forenkling og opprydding i avtaleteksten. Vi på vår side ønsker en tilpasningsavtale som kan virke i samsvar med intensjonene i Hovedavtalen på det nivå hvor medbestemmelsen utøves. Partene står et stykke fra hverandre ved innledningen til forhandlingene, men jeg er overbevist om at vi skal komme frem til en avtaletekst som kan ivareta begge partenes behov.

Tidsplanen for forhandlingene er som følger:

- 21/3 Forberedende møte
- 18/4 Organisasjonene fremmer grovkraft
- 02/5 Arbeidsgiver legger frem helhetlig tilbud
- 08/5 Organisasjonene fremmer tilsvar på tilbud
- 15/5 Arbeidsgiver legger frem 2. tilbud
- 16/5 Organisasjonene fremmer tilsvar på 2. tilbud

- 22/5 Arbeidsgivers 3. tilbud, samt forhandlingsstart
- 25/5 Forhandlinger
- 01/6 Forhandlingene sluttføres

BFO har tatt utgangspunkt i våre erfaringer med hensyn til hvordan medbestemmelsen er blitt ivaretatt de siste årene. BFOs hovedkrav ved innledningen av forhandlingene skisseres som følger:

- Utgangspunkt er gjeldende Tilpasningsavtale
- Avtaleteksten må tilfredsstillende behandle behovene der medbestemmelsen utøves
- Sanksjoner ved bevisste grove brudd på avtalen
- Sikre at arbeidsmiljørelaterte forhold ivaretas
- Krav om opplæring snarest etter at avtale er inngått

Neste nummer av Offisersbladet vil ta for seg forhandlingsresultatet og veien videre. Alle detaljer vil bli lagt ut på bfo.no Kurs vil kunne tilbys kort tid etter at forhandlingene er avsluttet.

Ombudsmannsnemndas rapport for 2005

Nemnda har hatt 5 møter og 7 befaringer av Forsvarets avdelinger i 2005. Ombudsmannen har behandlet 3 klagesaker om ikke-beståtte opptaksprøver til befalsskolen, samt klage over frabeordring fra skolen av ulike årsaker – oftest mangler skriftlig varsel før et frabeordringsvedtak. Ombudsmannen har behandlet 30 registrerte klager fra befalet i 2005 mot 21 saker i 2004. Det anføres at omstillingen ikke har medført et særlig økende antall skriftlige klagesaker til Ombudsmannen. De fleste sakene omfatter klage på tilsetting, forbigåelse, avgangsstimulerende tiltak og saker av forskjellig typer økonomisk karakter. Noen klager ifm tjenesteuttalelser og spesielle avtaler inngått mellom personell og avdeling hvor det oppstår spørsmål i relasjon til tariffavtaler. For å gi et inntrykk av saker som er behandlet nevnes kort:

- En sak hvor en offiser følte seg forbigått i tilsettingssak i FD. Selv om Ombudsmannen påviste kritikkverdige forhold i saken, fant ikke Ombudsmannen grunnlag til å rette kritikk mot selve tilsettingsvedtaket
- En sak som går på avslag av studiestønad. FF&S har behandlet saken i samsvar med gjeldende regler. Klagen avvist av Ombudsmannen.
- En klage på ikke tilstått ekstra vederlag (hurtigsvarpremie). Organisasjonen støttet klagen i den hensikt å få en prinsipiell avklaring mht arbeidsgivers egne retningslinjer. En annen sak gikk på ikke innvilget hurtigsvarpremie som følge av 15 ukers behandlingstid. Ombudsmannen konkluderer med i begge sakene at direktivet ikke gir noe rettsgrunnlag for å få innvilget AST og ekstra vederlag.

Forsvarssjefens virksomhetsplan R & T nr 3

Rettelser og tillegg til FSJens virksomhetsplan formaliserer oppdrag fra FSJ og sjef Forsvarsstab, FDs presiseringer, endringer og tillegg til iverksettelsesbrev og større endringer i økonomi- og styringsforhold. R & T nr 3 ble behandlet 14/3. Blant mange saker som ble behandlet nevnes:

- Oppdrag knyttet til kvinneandel, lederutviklingskonsept og verdigrunnlag
- Strategisk plan for idrett og trening i Forsvaret 2006-2010
- Inkluderende arbeidsliv i Forsvaret
- Årlige besøksreiser for befal

Oblt Frank Stensland

Når det gjelder oppdrag knyttet til kvinneandel i Forsvaret, gikk dette på prosentvis tilnærming mht opptak av kvinner på GBU, GOU og VOU i 2006 og 2007. Partene er enige om at kvinneandelen må økes, men har noe forskjellig oppfatning av virkemidlene. I selve teksten ble ord benyttet som vi ikke kunne akseptere og dette vil bli rettet opp ifm R&T nr 4. På tross av rettelsen finner BFO grunn til å fremheve arbeidsgivers uttrykte vilje til å ta tak i rekrutteringen av flere kvinner til og i Forsvaret. Målsettingene er det enighet om. Organisasjonene BFO ønsker å delta i det videre arbeid for å aktivt bidra til at målet nåes innenfor de lover- og avtaler som gjelder.

Forsvarssjefen har gjennom sin strategiske plan for idrett og trening i Forsvaret gitt 2 timers fysisk fostring prioritet for alt personell i Forsvaret. Dette er et viktig HMS tiltak og vil bidra til økt velvære, bedre effektivitet og et bedret arbeidsmiljø. Konsekvensen er at vi ved behandling av stillingsbeskrivelser i fremtiden må avsette 5 % til egentrening, et krav BFO har kjempet for i ganske lang tid. Vi er overbevist om at dette vil gi bedre effekt og vil ha innvirkning på bl.a. sykefraværet, gitt at personellet benytter seg av tilbudet. Tidligere begrensning om "dersom tjenesten tillater det" er fjernet. I sum vil dette bare gi positive effekter for Forsvaret.

Forsvaret blir en inkluderende arbeidslivsbedrift fra 1. desember 2006. Tiden frem til da skal benyttes til å legge forholdene til rette. Også dette tiltaket vil bidra til redusert sykefravær, skal en ta erfaringer fra andre etater på alvor. Det var i stor grad erfaringene fra 4 definerte prøveavdelinger som ga grunnlaget for Forsvarssjefens beslutning. Nå er det opp til hver og en av oss å bidra til at også vi kan vise til synlige

resultater, klarer vi det vil arbeidsmiljøet og belastningen på den enkelte reduseres ved at sykefraværet går ned. IA-målsettingen omfatter flere forhold som den enkelte vil bli informert om i tiden som kommer.

Når det gjelder årlig besøksreiser for befal, høstet beslutningen storm innenfor flere kretser i Forsvaret. Det viktigste og mest synlige beviset på en familiepolitikk som var tilrettelagt Forsvarets spesielle karakter – fikk stygge riper i lakken. Det er å håpe at man etter noe tid revurderer den beslutningen som ble fattet og gjeninnfører ordningen i sin helhet, men det vil ikke skje på denne siden av årsskiftet. BFO har krevd at dette er en engangshendelse og at neste års budsjett gjeninnfører ordningen. Årsaken til endringen må tillegges FD, ved at man reduserte kapittel 1740 (FLO) med 41 mil kr. FD har bestemt at kategori 16 og 17 reiser skal behøvsprøves. Følgende nye regler gjelder:

Tilknytning til reisemål må dokumenteres. Tilknytning har man, dersom hovedpersonen eller dennes ektefelle/samboer/partner er oppvokst (har tilbrakt 10 av de første leveår) der, eller har foreldre eller barn bosatt der.

Sjøsetting og dåp av Norges tredje fregatt

Fra nyhetsbrevet til Sjøforsvaret kan vi lese at den 3. fregatten ble sjøsatt og gitt navnet KNM Otto Sverdrup. Dette er nr 3 av 5. Fregattprosjektet inngår i moderniseringsprosjektet av Forsvaret og er det største investeringsprosjektet i Forsvaret noensinne, med en kostnadsramme på 20 mrd kr. BFO blir ikke overrasket om sluttregningen blir betydelig høyere når vi tar med alle tilleggs-kostnadene. Fartøyene skal innføres i tidsrommet 2006-09 og de to første fartøyene skal være operative i 2008.

Obt Frank Stensland og OK Tommy Olsen

Forsvarssjefens virksomhetsplan R & T nr 5

2. mai møtte partene til nytt møte vedrørende endringer og tillegg til Forsvarssjefens virksomhetsplan. Dette fora har i større og større grad overtatt den rolle som FOKUS hadde. Det er i dette fora partene informerer hverandre, gjennomfører drøftinger og debatterer saker av betydning for de ansatte. Arbeidsgiver stiller med representanter som kan gi svar eller følge opp de problemstillinger vi tar opp. Etter mitt skjønn er dette samarbeidet et betydelig bidrag til at vi er orientert og kan påvirke utviklingen i tråd med Hovedavtalens intensjoner. Under dyktig ledelse av Obt Frank Stensland og referent OK Tommy Olsen behandles et stort antall saker og det beste referatet godkjennes i møtet. I omstillingsbrevene vil kun saker som er relatert til arbeidsmiljø, personell, omstilling og budsjett mv. bli behandlet. Av saker som denne gang ble behandlet nevnes:

Opprettelse av kommandantskap på Bergenhus Festning

Oppdrag om å etablere et kommandantskap på Bergenhus Festning i Bergen er en realitet. Løsningen ble en pensjonert general på pensjonistvilkår, samt ett årsverk i støtte. På denne måten vil Forsvaret kunne ivareta sine

forpliktelse i forhold til den ordningen som gjelder mht ivaretagelse av tradisjoner og som aktiv bidragsyter i Bergen bysamfunn. BFO mer enn antydning at tilsvarende ordninger burde etableres ved de andre festningene som har tilsvarende ansvar og posisjon i nærsamfunnet.

Direktiv for delegering av Forsvarssjefens stillingsfullmakt

Direktivet omfatter stillinger som inngår i OPL/F i Norge og Forsvarssjefens stillingsfullmakt er delegert til: Sjef Forsvarsstab, Sjef PØS, Sjef Fellesstab, Sjef Fellesoperativt hovedkvarter, de 4 generalinspektørene, Sjef FLO og Sjef E-tjenesten. Fullmakt til å avgrense og gi unntak er gitt sjef PØS, som også er tolkningspart av direktivet. Det er ikke anledning til å delegerer fullmaktene videre. Etter BFOs skjønn er direktivet et betydelig skritt i å få oversikt over den organisatoriske utviklingen av Forsvaret. Nevnte sjefer/GI'er skal føre sentrale drøftinger og forhandlinger med de sentrale tjenestemannsorganisasjoner. I tillegg skal nevnte sjefer utover sitt ansvar i samsvar med Hovedavtalen med tilpasningsavtale og arbeidsmiljølov behandle budsjettforslag og eventuelle endringer som konsekvens av styringsdialogen. Egne regler vil bli innarbeidet i tilpasningsavtalen.

Årsverksendringer - situasjon

I tillegg til rutinemessige møter mht R&T gjennomføres faste møter i Personellforum under ledelse av PØS. I noen grad er disse møtene overlappende, men begge møtene ansees som matnyttige ifh til helhetsbilde.

Forsvaret hadde pr mars 06 et årsverksforbruk på 15 158 årsverk (ÅV), rammen gitt i FSJens VP 06 er på 15379, hvilket betyr at vi kan – om vi ønsker og har budsjett, - øke forbruket med 221 ÅV. I perioden februar – mars hadde vi en netto nedgang på 46 årsverk. Størst økning hadde FLO, med 45 ÅV, (kan skyldes gjeninntreden, personell som kommer tilbake etter avtalefestede permisjoner osv). Størst nedgang hadde GIL med tett opp til 50 ÅV, men dette vil endres når partene er ferdig med FØNIX 2 prosessen. Tar vi utgangspunkt i måltall fra FD innen utgangen av 2008, må vi pr dato redusere med 158 ÅV. Arbeidsgiver er i dialog med FD om å få øke ÅV-rammen for 2008 opp mot FSJens måltall på ca 15 311 ÅV, som konsekvens av økede oppdrag og endrede forutsetninger. Sitasjonen fordelt på kapitteleierne er:

Eier	Status nå	FSJ pålegg 06 (Pr dd)	Rest ÅV- endring ift gitt ramme	AST Rest 06	FSJ plan 07	FSJ plan 08
SJ FST	408	502	-94	-5	502	463
SJ FS	1 463	1 632	-169	-3	1 578	1 534
Int stillinger	410	350	60		300	280
SJ PØS	388	431	-43	-1	421	411
SJ FOL	330	250	80	-1	250	250
GIH	2 363	2 629	-266	-3	3 028	3 378
GIS	1 912	1 972	-60	-5	1 971	1 969
GIL	1 527	1 607	-80	-7	1 597	1 532
GIHV	502	528	-26	-3	528	528
SJ FLO	5 810	5 478	332	-50	5 139	4 966
PUS	46	0	46	0		
Totalt	15 158	15 379	-221	-78	15 314	15 311
FDs krav		15 300				15 000
Diff		79				311

Tiltak for å rekruttere avdelingsbefal til Forsvaret

Til tross for betydelige betenkeligheter fra BFO ifm drøftingen av militærfaglig utredning i 2003, ble avdelingsbefalsordningen innført i Forsvaret sommeren 2004. Ved årsskifte hadde vi tilsatt i overkant av 400 avdelingsbefal, måltallet i perioden er 3090. Uten ekstraordinære tiltak vil det ikke være mulig å nå måltallet. Dette kan få dramatiske konsekvenser for Forsvaret i tiden som kommer, om man ikke iverksetter tiltak for å øke rekrutteringen. Følgende tiltak blir iverksatt:

- Kapittleierne skal gjennomgå egen organisasjon og avklare kompetansebehov og mulig tilsetningstakt av avdelingsbefal innenfor de rammer FPH del B gir. Dette innebærer aktiv informasjon om ordningen.
- Tilbud til vervede som kan tilsettes i samsvar med FPH del B og etter forutgående gjennomført GBU kvalifiseringskurs
- Sikre økt rekruttering av vernepliktige til GBU
- Utrede behovet for sivil kompetansebehov for avdelingsbefalsstillinger, herunder tilsetning i samsvar med FPH del B. Gjennomføres fra sommeren 2007
- Forsvarets skolesenter er gitt ansvaret for utvikling av et tilpasset GBU kvalifiseringskurs.
- Utred og gi ressursmessige konsekvenser mht økning av rammen for GBU i 2006, i den hensikt å øke rekrutteringsgrunnlaget til avdelingsbefalsordningen
- Av uforklarlige grunner har FD besluttet at opptakskvotene for GOU i 2006 endres fra 177 til 120 elever (Hær 60, SJØ og LUFT 30 hver). BFO anmerker at dette vil gi betydelige negative konsekvenser for Forsvaret i fremtiden. Nedtrekket kommer i tillegg til at MFU 03 la opp til en betydelig underdekning ifh til faktisk behov.

Utover ovenstående ble organisasjonene informert om eller gjennomførte drøfting av følgende saker:

- Reparerer og vedlikehold av materiell til bruk i internasjonale operasjoner. Gjennomføres med overførte (underforbruk) fra 2005
- Avklaring vedrørende de budsjettmessige forhold i FLO/RSF. Hva skal dekkes gjennom bevilgninger og hva skal dekkes gjennom horisontal samhandel.
- RSFens finansiering av eiendom, bygg og anlegg, med unntak av bevilgninger til skyte og øvingsfelt, som vil bli tatt senere. Totalt er kr 585,102 mill kr overført FLO fra de andre kapitteleierne.
- Tildelingsendringer. Alle uavklarte forhold er innarbeidet i budsjettet. Arbeidsgiver gir inntrykk av å ha kontroll på situasjonen.
- Investeringsbudsjettet er en hodepine. I mars lå det an til et underforbruk på 1.5 mrd kr, noe som er en konsekvens av få prosjekter igangsatt i 2005 pga manglende bemanning. I dag ser vi ut til å underforbruke 2 mrd kr. Et underforbruk er like ille som et overforbruk. Det ligger ingen dramatik i dette underforbruket, arbeidsgiver har iverksatt tiltak for å få kontroll på situasjonen.
- Evaluering av offentlig og privat partnerskap (OPP). Dette er en evaluering BFO ser fram til. Oppdraget er gitt FLO og skal ferdigstilles tidlig høst 2006.

Rapport om endring av gradstrukturen i Forsvaret

FD har nedsatt en arbeidsgruppe som skulle fremme forslag for å øke tilgjengeligheten for operativ struktur. Rapporten skal vi ikke kommentere her, i det høringsfristen er samme dag som Offisersbladet går til trykkeriet, men det må være tillatt å nevne:

- Rapporten gir få eller ingen nye momenter utover den situasjonen som har vært kjent siden MFU 03 ble fremlagt
- Mange forhold rimer ikke med den oppfatningen vi har mht situasjonen om en påstått gradsinfasjon

Fortsetter nederst på neste side

Status Forsvarets hundeskole

I forbindelse med at Forsvarets hundeskole har fått ny ATV ble det denne uken gjennomført et medlemsmøte på Hauer seter hvor OTV fikk anledning til å orientere om aktuelle saker i tiden, og bli oppdatert på hvilke utfordringer de har der.

 Tekst og foto: Arild Helgesen

Ca 10 medlemmer hadde satt av tid til møte med OTVen, og nyttet anledningen til å gjøre seg nytte av fremlagt profileringsutstyr. Kanskje BFO skulle tilpasse profileringsutstyr til hver enkelt avdeling? Skjønt hundepose til avføring med BFO-logo ville kanskje ikke helt slått an? Men både isskrapene og leppepømsen forsvant raskt, og forsterket inntrykket av at kong vinter fremdeles RULER på Romerike.

Aktuelle problemstillinger

- Den mest aktuelle problemstillingen for oss for tiden er å få istand en ordning med økonomisk kompensasjon i forhold til en ordning vi har her ved skolen ifm at vi er valpevert. – For at skolen skal kunne få tilgang på nok hunder har vi over lang tid hatt en ordning hvor ansatte kan påta seg en vertssrolle for valper når tispene våre føder. – Vi har da valpene hjemme i 8 uker med de oppgavene som dette medfører, innleder Andersen.

– Tidligere har vi her ved skolen løst dette på vår egen måte, hvor vi har utbetalt et

kontantbeløp direkte over lønns slippen til de som påtar seg denne viktige oppgaven. – Innføring av FIF setter imidlertid en stopper for denne løsningen, og behovet for en ny tilnærming til dette er derfor svært viktig for oss, påpeker nk på FHSK kaptein Ole Auten. – Vi er imidlertid i god dialog med personellavdelingen ved Forsvarets Kompetansesenter Logistikk i denne saken, og håper å få en snarlig avklaring på dette, konkluderer han. – Kanskje dette er en sak som BFO kan fronte ifm reforhandlingen av ATM, under den nye arbeidsplassstillingsvalgte. – Vi må få til en ordning som kan være lett å forvalte, og som kan oppfattes rettfærdig, kanskje vi bør se på en innretning hvor man kan bruke tillegg etter B-tabellen for å kompensere for dette, påpeker han.

– Ellers er mange av oss avdelingsbefal på sersjantnivå selvfølgelig opptatt av lønnsnivå, og de dårlige utsiktene for en reell lønnsvekst i løpet av de årene vi skal stå på kontrakt. – Jeg tror ikke man i stor nok grad har tatt inn over seg de konsekvensene det får for oss som har familie, at vi tjener relativt lite i forhold til andre sivile, og at utsiktene til en reell lønnsvekst i kort og langt perspektiv er

Sersjant Ole Andersen er valgt som ny ATV ved skolen. Han er avdelingsbefal, og har tidligere erfaring som tillitsvalgt fra sin tid som grenader. Ifm innføring av avdelingsbefalsordningen har han søkt og fått stilling som instruktør ved FHSK.

relativt små. – Hvis vi ikke klarer å finne innretninger som ivaretar dette på en bedre måte tror jeg at flere og flere vil tenke seg om før man søker en avdelingsbefalsstilling, avslutter Andersen nøkternt.

Fortsettelse fra forrige side

- Endringer er ikke økonomisk begrunnet, men gradssystemet oppleves å være et styringsverktøy for kommandomyndighet og kompetansestyling
- Evt pålegg gitt av FD gjennom PET og direktiv betyr et vesentlig merarbeid (gjennomgang 1-2000 stillingsbeskrivelser), som med fordel kunne gitt som føring i FS 07.

Radikal kjønnkvotering

Forsvarsministeren har tilkjennegitt at hun ønsker å vurdere sterke tiltak (bruk av radikal kjønnkvotering) for å øke kvinneandelen i Forsvaret. Etter mitt skjønn er dette en helt feil vei å gå. De største motstanderne er kvinnen selv, noe som er helt naturlig. Ingen ønsker å komme i en situasjon hvor mange mistenker deg å ha blitt kvotert inn, ved hjelp av radikal kvotering. Hovedavtalen gir åpning

for bruk av moderat kvotering. Det er overraskende at ministeren ønsker å vurdere bruk av andre virkemidler enn det regjeringen har fastsatt som den offisielle politikken. Siste ord er ikke sagt i denne saken.

 Ragnar.dahl@bfo.no

Sas streik skaper trøbbel for forsvaret i nord

Et svært stort antall soldater og befal fyller Bardufoss Terminal. FLO Trans jobber på spreng med å forsøke å få befal og soldater hjem til en etterlengtet påskeferie.

Bardufoss fredag 7 april:

BFO Nord-Norge er på stedet og støtter medlemmer og andre som skal reise. OTV Eckholdt treffer på befalelever fra Skjold som har valgt å satse på å ta buss istedet. 27 timer langs landeveien venter de før påskeferien kan starte.

BFO medlem og kadett Pål Sandal er en av de som står i kø og venter på nye meldinger om hva som skal skje. Det ender med at han, og etterhvert flere kollegaer, får skyss av OTV BFO til hotell istedet. Chartrede fly neste dag er det mange håper skal være løsningen. Endel setter opp kjørelag, som etterhvert setter til marsj

i private biler. Naturligvis en dårlig start på påsken, og i tillegg skal man jo ha bilen opp igjen etter ferien!

På flyplassen gjør FLO Trans en beundringsverdig innsats. Chartrede fly og Hercules avganger er noe av det som har blitt brukt til nå. Men nå kan det se ut som om Hercules avgangene må kanselleres fremover, så da er det Finnairs fly som blir en mulig redning for de mange gjenværende.

Oppbevaring av bagasje, transport og forpleining av soldatene er andre tiltak som FLO og Forsvaret iverksetter for å gjøre ventetiden best mulig.

BFO opplever godt humør blant både reisende og de ansatte i FLO Trans. Dette

er tross alt SAS Braathens sin skyld, og ikke noe de kan gjøre noe med.

Personellet fra Forsvaret informerer, veileder og svarer på spørsmål så godt de kan, fra tidlig om morgenen til sent på kvelden.

Når OTV forlater flyplassen 21:30 er det fortsatt mange passasjerer igjen på terminalen. Flere får hjelp av BFO til å finne et sted å bo og transport dit med BFOs bil.

BFO Nord-Norge gir honnør til FLO Trans og andre Forsvarsansatte som gjør sitt ytterste for å begrense konsekvensene av streiken i SAS Braathens.

 *Mathias Eckholdt
OTV BFO
Region Nord-Norge*

Økt risikotillegg for tjeneste i Afghanistan

Med virkning fra 1. april 2006, er det generelle risikotillegget i Afghanistan satt til kr 8.000 i måneden. Dette ble besluttet av FST etter drøftinger med tjenestemannsorganisasjonene. Organisasjonene ble også informert om de sikkerhetsvurderinger som ligger bak hevingen.

 jimmy.bjerkansmo@bfo.no

BFO «ON TOUR» I USA

Tekst og foto: Einar Holst Clausen

WASHINGTON

BFO tar også ansvar for sine medlemmer som tjenestegjør i utlandet. Det er derfor opprettet et eget utvalg, som skal gi våre utenlandsmedlemmer ytterligere service og oppfølging. Turen til USA er ett av mange tiltak i denne satsningen.

Etter initiativ fra BFO, ble vi invitert til Washingtonkonferansen i tidsrommet 30. mars til 2. april, der offiserer fra en rekke tjenestesteder i USA m/familie, møttes for å få orientering fra sine respektive våpengrener. Ektefeller og barn som ikke deltok på konferansen hadde eget program med omvisning i storbyen, og flere fornøyelser. På rundturen til BFO, deltok nestleder Eivind Røvde Solberg, OTV Arild Helgesen, forhandlingsleder Per Herman Aune og redaktør i Offisersbladet Einar Holst Clausen.

Fredagen var satt av til stabssjef i Hærstaben, brigader Skjærpe, stabssjef i Sjøforsvarsstaben, flaggkommandør Skram,

sjef FLO, generalmajor Karlsen (også på vegne av Luftforsvaret), samt leder av Forsvarsstudien 07, oberst Bastiansen, samt representant fra TRADOC, som ga konferansedeltagerne fylldig og informativ informasjon om status i Forsvarsgrenene, FS 07, samt utviklingen videre.

Nestleder i BFO, Eivind Røvde Solberg fikk også god tid til å trekke de store linjer i omstillingen, og hvilken betydning arbeidstakerorganisasjonene har hatt i denne prosessen. Deltagerne fikk også en oppdatering fra BFO på alt fra tariff- og tjenestevilkår, til forsikring og lønnsoppgjør. Solberg benyttet selvfølgelig også anledningen til å gratulere med at vi nå får igjen vårt oppsigelsesvern, noe som førte til stor applaus blant alle fremmøtte. BFO fikk også svært gode tilbakemeldinger for sin informasjon og deltagelse på konferansen.

Spesielt hyggelig var det også at Norges ambassadør i Washington, Knut Vollebek

tok seg tid til å foredra om Norges forhold til USA, de politiske prosesser som pågår, samt litt om hvordan det er å være ambassadør i USAs hovedstad. Med en selvsikkerhet som kun er forunt en svært erfaren utenrikspolitiker, besvarte han også en rekke spørsmål fra salen, før han etter litt småprat med deltagerne, hastet tilbake til sin ambassadørbolig.

På lørdag ble det tid til besøk på ambassaden, der Bendik Rugaas i humoristiske vendinger fortalte om det indre liv på ambassaden, samt det internasjonale lbenåret, som han representerer i Washington. Ambassadebesøket ble avsluttet og kronet med et BFO-møte, hvor blant annet BFOs lokalforening i USA ble opprettet. BFO spanderte pizza på alle som ønsket det, medlem eller ikke medlem (det skal sies at medlemmer fra flere organisasjoner nøt godt av god informasjon og ny-stekt pizza, noe de satte stor pris på). >>>

DN

*En alltid blid og opplagt
Knut Vollebek.*

*Vollebek i samtale med
representanter fra forsvarsstaben.*

Koreakrigmonumentet.

Skal man i all korthet oppsummere denne konferansen, så må det sies at den enda en gang var meget godt tilrettelagt av Forsvarsattaché generalmajor Blom og hans stab i Washington. Generalen uttalte da også at dette var den beste og mest besøkte konferansen hittil, noe han mente var på grunn av stadig større behov for informasjon og oppdatering hjemmefra. Det viser seg nemlig at mangelen på informasjon fra Forsvaret hjemme nesten er total, noe som fører til stor frustrasjon. Som ett eksempel, har ingen av tjenestestedene i USA FIS-

Basis, og er således utestengt fra viktig kommunikasjon og informasjon, samt mulighet for å kunne utføre administrative oppgaver. At PØS enda ikke har fått på plass en felles administrativ enhet for de over 100 offiserene i USA/Canada, gjør ikke situasjonen bedre.

Mange uttrykte skepsis til Forsvarsdepartementets signaler om at man nå ønsker å kutte på antall elevplasser i utlandet, samt stillinger i internasjonale staber. Konferansens fellesuttrykk var at vi da kan miste muligheten til ytterligere integrering i NATO-strukturen, samt at vi vil miste verdifull internasjonal erfaring fra de stabsskoler og NATO-kommandoer vi har personell. Steder der faktisk mange av premisene for internasjonal

forsvarsplanlegging- og operasjoner legges.

Officersbladet la merke til at de fleste som tjenestegjør ute, også er meget opptatt av lønns- og tjenestevilkår, forsikringer før, under og etter flytting, årlig gratisreiser, samt litt god gammeldags "sladder" hjemmefra da selvfølgelig.

På de påfølgende sidene gir Officersbladet også en kort oppsummering fra vårt besøk på Sheppard Air Force Base, NATO-hovedkvarteret i Norfolk (NATOs transformasjonskommando), samt fra stabsskolen Quantico. Vi fikk under hele turen i USA, inntrykk av at vi møtte dyktige og svært motiverte offiserer, som representerer Norge og det norske forsvaret på en fremragende måte.

SHEPPARD AIR FORCE BASE

T-38 skolefly så langt øyet kan se.

T-37 er som veteran å regne, og skal straks fases ut til fordel for skoleflyet T-6.

Offisersbladet og BFO fikk ta en nærmere titt på skoleflyene.

Oblt. Sørensen har uttallige timer i cockpit på T-37.

Vi skjønnte at vi kom fra et lite land, når flyturen fra Washington til Dallas i Texas tok drøye tre timer, og at vi "mistet" enda en time på grunn av tidsforskjellen. Kjøreturen fra Dallas til hotellet i Wichita Falls tok ytterligere 2 ½ time, og ankomsten ble søndag natt 01:00.

Hele mandagen var satt av til besøk på Sheppard AFB, og tidlig på morgenen, ble vi møtt av den blide og imøtekommende BFO-medlemmet, admoff og altnuligoffiser for det norske elementet på Sheppard, kaptein

Lena Kvarving. Lena holder administrativt sett orden på over 10 flyinstruktører, 20 flyelever/inklusive kortkurselever, samt seks offiserer på diverse stabsskoler rundt om i USA. De fleste er på Sheppard AFB, men også på Fort Rucker, NAS Jacksonville, NAS Corpus Christy, og i Winnipeg Canada, finner vi Luftforsvarets håpefulle. Kvarving la ikke skjul på at hun trives i det hektiske miljøet på Sheppard. Men mangelen på Fis-Basis, og det faktum at hun må dele et knøttlite kontor med sjefen, oberstløytnant

Stig Sørensen og midlertidig lagrede møbler, gjør ikke arbeidet hennes lettere. Det andre kontoret som de disponerer var nemlig under oppussing på grunn av råte og fukt.

På Sheppard AFB i Texas, er det over 20.000 ansatte og mye annen aktivitet enn bare flyskole. Men på flyskolen som vi besøkte, er det flyelever fra USA, Italia, Nederland, Tyskland, Norge og Danmark (danskene trekker seg ut fra sommeren). Å komme ut på "line" på Sheppard var litt av et syn. Der sto det over

T-37 med elev på plass – klar for ny instruksjonstime.

120 T-38 og ca 70 T-37 skolefly på rekke og rad, og mengden fly i lufta minnet om rene bisvermen. Det er for tiden seks norske flyelever på Sheppard AFB, og ytterligere fem som gjennomfører sine siste måneder i USA på Tucson, hvor de får mer rettet fighter trening og utsjekk på F-16. Vi fikk forresten vite at det er en liten tendens til at flyelevene nå er noe eldre enn tidligere. Dette kommer av at de stadig oftere har vært i tjeneste noen år, før de søker flygeskolen.

I løpet av snau to år, skal flyelevene gjennom utallige timer med teori, tørrtrening og simulatortrening, i tillegg til rundt 250 svette timer i lufta bak spakene på skoleflyene T-37 og T-38. Sørensen orienterte også *Officersbladet* om at det nye skoleflyet T-6 (se bilde), nå snart skal innføres. Dette er faktisk et avansert enmotors turboprop basic skolefly, som er ment å erstatte det eldre jetmotoriserte T-37 (se bilde). I tillegg får vi også snart en mer moderne flight simulator, som forbedrer læringen til flyelevene våre, fortsatte Sørensen. Sjefen selv, lot det selvfølgelig skinne gjennom at våre flyelever fortsatt gjør det meget bra i USA, og at det ikke skulle forundre han om noen av hans elever ble beste elev blant alle nasjonenes elever på Sheppard.

Som senioroffiser og sjef for det norske elementet på Sheppard, var det også en del saker Sørensen ønsket å bringe til torgs, når først BFO var på besøk.

- På flygeskolen på Bardufoss, opplever flyelevene en svært god teambygging. Dessverre kan det se ut til at noe av denne teamfølelsen, blir brutt ned i løpet av skoletiden på Krigsskolen.

- Flyelevene får selv etter å ha fullført krigsskolen, kadettstatus under hele sitt opphold i USA. Dette taper de mye på rent økonomisk.

- Verken elever eller instruktører får gratis hjemreise under sitt opphold i USA. Hvis de ønsker å reise hjem på besøk, så må de

selv betale flytur/retur. Selv når de kommer til Gardermoen, får de ikke gratis hjemreise til hjembyen sin.

- De betaler i motsetning til mange andre i utenlandstjeneste, full skatt hjem til Norge fordi de ikke er under NATO-kommando. De får ikke kontantstøtte til barna sine, selv om de betaler full skatt.

- Flere av instruktørene får ofte betydelig meransvar som "flight commanders", men får aldri uttelling for dette når de kommer tilbake til normal tjeneste hjemme.

- Beskatning for bruk av tjenestemobil føles svært urettferdig, da mobilen ofte er eneste kommunikasjonskilde. I tillegg fører tidsforskjellen på 8 timer, til at de som regel må kommunisere med Norge på kveld/natt i Texas, og følgelig må ha mobilen med seg 24 timer i døgnet.

Selv med alt dette som "ballast", kunne vi ikke se at det hadde nevneverdig innvirkning på det kraftige fokuset både instruktører og flyelever tross alt har på gjennomføringen av denne kostbare og krevende utdanningen. BFO vil på vegne av sine medlemmer, følge opp disse og flere saker som fremkom under vårt besøk i USA.

I tillegg fikk BFO etter besøket på flybasen, en god anledning til ytterligere samtaler med flyelever og instruktører. Familien Kvarving åpnet nemlig sitt hjem for en sosial sammenkomst på kvelden, der BFO sto for pizzaservering og orientering om status i omstillingsarbeidet i Luftforsvaret og Forsvaret som helhet. Det ble i løpet av kvelden tydelig at flyelevene i sin heseblesende og krevende tjeneste, ikke har tid og anledning til å sette seg inn i alt rundt lønns- og tjenestemessige forhold. Men, det er jo nettopp der BFO kan gjøre en jobb for de.

Officersbladet takker for et hyggelig, spennende og lærerikt opphold på Sheppard, og ønsker både flyelever og instruktører lykke til videre.

NORF – verdens

Oberst Granholt mottar BFOs crest som takk for utmerket vertsskap.

Da BFO og *Officersbladet* ankom Norfolk i Virginia tirsdag ettermiddag, og ble vi velvillig tatt imot av oberst Niels Petter Granholt, som er nasjonal liaisonoffiser på Norfolk. Etter en kort og meget forfriskende båttur på kvelden, i båten til kapteinløytnant Trond Juvik, fikk vi over en god fiskemiddag, anledning til uformelle samtaler med noen av de norske offiserene ved Norfolk. Spesielt interessant var det å få møte kapteinløytnant Trond Juvik. Han er nemlig én av tre marineoffiserer innen NATO, med størst kompetanse og erfaring innen ubåtredning med ubemannede og bemannede undervannsfartøyer. Han er tilknyttet prosjektet ISMERLO (International Submarine Escape and Rescue Liaison Office). Juvik har erfaring fra Kursk-ulykken og andre ubåtulykker i senere tid. Ryktene sier at Juvik spilte en sentral rolle i en vellykket miniubåt-redningsoperasjon for

NATO HQ-SACT i Norfolk.

OLK største marinebase

Et hangarskip har enorme dimensjoner.
Rett og slett imponerende.

Kapt.lt. Trond Juvik har en unik kompetanse på ubåtreddning.

Fra BFOs medlemsmøte Norfolk.

kort tid siden, selv om han ikke ønsker å snakke så mye om det. Uansett, så er det et faktum at Norge er ledende nasjon på ubåtreddning (Submarine Rescue System) i verden, noe vi bør være stolte av.

Onsdag morgen ble vi igjen hentet av Granholt og kjørt til Norfolk marinebase, der NATOs HQ-SACT, Headquarters Supreme Allied Commander Transformation, også holder til. Etter en orientering om hovedkvarteret og Norfolk marinebase, ble det god tid til et BFO-møte, der alle norske offiserer som hadde anledning, kunne møte BFO for å få siste oppdateringer hjemmefra. Det ble selvfølgelig også anledning for de fremmøtte til å stille spørsmål om de tjenestesaker de ønsker at BFO bør rydde opp i, og eventuelt hjelpe de med. Saker som vi hadde hørt om tidligere på turen, kom også opp her på Norfolk, slik som manglende kontakt/orientering/

oppfølging hjemmefra, mangel på Fis-Basis, forsikringsordninger ifm flytting/beordring, dekning av utgifter til privatskole for barna, og årlig gratis hjemreise, for å nevne noen. Uten å gå i detaljer, så bør det også nevnes at flere offiserer, var av den oppfatning at vår forsvarsledelse lider av beslutningsvegring i saker som gjelder tjenesten i Norfolk/NATO. Det norske elementet på Norfolk, består i dag av 21 offiserer og to sivilansatte. Generalmajor Bjørn Kristiansen er Senior Norwegian Representativ(SNR), og sitter i en meget sentral stabstilling i staben til HQ-SACT. Kristiansen var dessverre på tjenestereise i Europa under BFO-besøket.

Norfolk marinebase må bare oppleves for å skjønne hvor stor den er. Det er som en middels stor by, med over 50.000 ansatte bare på marinebasen. Tar vi med tilknyttede og nærliggende militære baser/leirer, så

kommer antallet ansatte opp i 200.000. I havneområdet lå store deler av den amerikanske hangarskipflåte, med ruvende fartøy som alene har større Hær, Sjø og Luftkapasitet enn det norske forsvar. Det vrimlet også av atomdrevne angrepsubåter, fregatter og mye, mye mer. Men med strenge fotorestriksjoner, var det dessverre ikke mulig å få bilder av alt, selv om man ikke helt lovlig, henger ut av bilvinduet under en kjøretur rundt på basen. Uansett, så kan man ikke bli annet enn imponert over dimensjonene på en slik base. BFO og Offisersbladet takker for besøket og den meget gode og personlige oppfølgingen vi fikk av oberst Granholt. Vi takker også for den positive tilbakemeldingen vi fikk fra våre medlemmer og ikke-medlemmer, for at vi avla de et besøk, orienterte om status på omstillingen i Forsvaret, samt ga de svar på en rekke spørsmål.

Marine Corps Command & Staff College

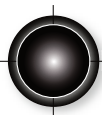
QUANTICO

Ob.lit. Fred A. Jacobsen, elev på Marine Corps Command & Staff College.

Nestleder i BFO Eivind R. Solberg i samtale med Ob.lit. Knut J. Støvne, som er instruktør ved MCCDC.

Tekst og foto: **Per Herman Aune**

Nestleder Eivind R Solberg og forhandlingsleder Per Hermann Aune besøkte Marine Corps Command & Staff College (MCCDC) i Quantico. VA. Quantico er en liten by(landsby) med alle fasiliteter, inkludert egen borgermester og golfbane selvsagt hvor MCCDC er en integrert del av lokalmiljøet.

Hæren har fortiden tre norske offiserer der. Oberstløytnant Knut J Støvne er instruktør (Military Faculty Advisor), og oberstløytnantene Eldar Berli og Fred A Jacobsen er begge elever. Støvne er til sommeren ferdig

med sin tjeneste etter 3 år, hvorav det første var utdanning og de to siste som instruktør. Eldar Berli (elev ved School of advance warfare) er på den samme ordningen som Støvne og skal ta over etter ham til sommeren, imens Fred A Jacobsen er på ett-årig utdannelse ved Command & Staff College.

Skolen gir en meget verdifull erfaring i et internasjonalt miljø hvor hovedfokus er operativ planlegging av større operasjoner. BFO hadde samtaler med henholdsvis Støvne og Jacobsen som begge ga uttrykk for at de er meget fornøyd med oppholdet, som de mener gir et høyt faglig utbytte, verdifull erfaring og ikke minst en uvurderlig relasjon –

og nettverksbygging ved eksempelvis internasjonale operasjoner.

Informasjonstilgangen fra Norge er brukbar, men ikke optimal, sa både instruktør og elev. Går alt etter planen vil de imidlertid være tilknyttet FIS-Basis i løpet av sommeren. BFO fikk i løpet av besøket også et inntrykk av at planen for etterbruk av den verdifulle kompetansen man tilegner seg enten som elev eller instruktør ved Quantico, nærmest er fraværende fra Forsvarets side. Oberstløytnant Støvne, som reiser hjem til Norge i sommer, har for eksempel enda ikke fått noen beordring.

BFO-medlemstilbud fra Tyrkiareiser

BFOs medlemmer får nå 10% rabatt på alle reisene Tyrkiareiser tilbyr. I tillegg vil det til enhver tid være meget gode tilbud på utvalgte hoteller/reisemål. Lanseringstilbud: 1 uke i Tyrkia med halvpensjon til kr 2.490.

Følg med på nettsidene våre for å følge med på tilbudene som vil bli oppdatert jevnlig. For å lese mer om tyrkiareisers tilbud; gå inn på <http://www.tyrkiareiser.no> For å få BFO gunstige priser må du ringe tyrkiareiser bestillingstelefon 815 00 505 Oppgi at du er BFO medlem og husk å ha klart medlemsnummeret ditt da du trenger dette i forbindelse med bestillingen.

1 uke

Viking Nona Beach***+
Ink.halvpensjon
Hotellet har Kemers beste beliggenhet, rett på stranden!
Kun: 2490,- pr person når 2 eller flere reiser sammen. (enkelstromstillegg 357,-)

2 uker

For reisende fra Bodø og Tromsø kan vi tilby 2 ukers turer til Viking Nona Beach***+
Avgang Bodø Ons 07.06.2006
Kun: 3290,- pr person når 2 eller flere reiser sammen.(enkelstromstillegg 816,-)

Avgang Tromsø Ons 14.06.2006
Kun 3990,- pr person når 2 eller flere reiser sammen(enkelstromstillegg 1054,-)

Tyrkiareisers telefonnummer 815 00 505
Kontaktperson: Mette Bonsaksen

TILBUD

Vi har gledet oss å kunne tilby BFO's medlemmer et introduksjonstilbud på våre reiser til Tyrkia. For å gjøre det enkelt har vi valgt spesifikke avganger i første omgang.

Avgang Bergen og Haugesund
Ons.10.05.2006
Avgang Oslo Gardemoen
Søn.14.05.2006

30 år og for gammel for Forsvaret

- Krigsskolene har uten nødvendig forankring satt en øvre aldersgrense for opptak til krigsskolene på 29 år, sier områdetillitsvalgt (OTV) Pål Sævik til Offisersbladet. Sævik ønsker å heve den øvre aldersgrensen til 32 år.

- Aldri har antall søknader til krigsskolene vært lavere enn i år. Mange undres på årsakene. Fristelsene for å iverksette strakstiltak er store. Såpass store at Hæren allerede i år vurderer å starte direkterekuttering fra de sivile rekker til Krigsskolen, sier Sævik. -Samtidig har Forsvaret mange og gode søkere i sine rekker, som med et pennestrøk er blitt diskvalifisert bare på grunn av alder. Og selv om de under 20 år kan betrakte en 30-åring som gammel, så innser de fleste som er i arbeidslivet det motsatte. Mange er i sin beste alder hva angår valg av yrkeskarriere rundt de 30.

Forsvarets personellhåndbok sier følgende: Avdelingsbefal med krigsskole kan søke om yrkestilsetting etter fullført pliktjeneste frem til fylte 35 år. Unntaksvis frem til fylte 38 år hvis pliktjenesten ikke er avviklet tidligere. Med andre ord - det er åpnet for at kadetter kan ha en alder inntil 32 år, siden de med 3 års skole og 3 års pliktjeneste vil være inntil 38 år før denne er avtjent, sier Sævik.

- God aldersspredning innad i kadettkullene gir grunnlag for bedre erfaringsdiskusjoner. Forsvaret sliter med rekrutteringen til krigsskolene. En økning av øvre aldersgrense for opptak til 32 år vil gi Forsvaret et bedre rekrutteringsgrunnlag. Det trengs, så la 32-åringen få konkurrere om elevplass på like vilkår som sin 10 år yngre kollega, avslutter Sævik.

 jo.petter.ydstie@bfo.no

«BFO-pakken! Et unikt tilbud som burde være forbudt å reservere seg mot!»

Dette sier Major Rune Rudberg som nå arbeider som forhandlingsleder i BFO.

«Jeg har vært BFO-medlem siden 1983, og tillitsvalgt på forskjellig nivå, så og si kontinuerlig siden da. På et tidspunkt på slutten av 80-tallet, dukket det opp en blankett i posten der det fremgikk at dersom du ikke ønsker å reservere deg, er du nå forsikret gjennom ditt medlemskap i BFO innen gruppeliv, uføre og ulykke!

Jeg var da (som nå) skeptisk til alt som medførte automatisk medlemskap og hadde vel diverse bokklubber i tankene, og ganske riktig, jeg reserverte meg! I 1991 fikk jeg beskjed om at urinprøven hos bedriftslegen inneholdt for mye søtsaker, jeg hadde fått diabetes type 1, den typen som medfører

daglige doser med insulin i sprøyteform!

Den vurderingen jeg gjorde i forhold til BFO-pakken viser seg i tiden etter 1991 å være elendig. Jeg har kort fortalt enda ikke lyktes å skaffe meg en uføreforsikring! Heller ikke en gruppelivsforsikring til en overkommelig pris! En erfaringsbasert læring jeg fint hadde unngått med BFO-pakken i lomma!»

HM KONGENS GARDE 150 ÅR

Stor jubileumsforestilling i Oslo Spektrum 10. juni 2006 kl. 20:00.

Mange av Norges beste musikere, skuespillere og idrettsutøvere deltar i en historisk reise gjennom 150 år med H M Kongens Garde. Bl.a. Toralv Maurstad, Espen Skjønberg, Linda Øvrebø, Aage Kvalbein, Trond Hallstein Moe, Dennis Storhøi og Nils Vogt.

Billetter fåes hos Oslo Spektrum, tlf: **815 11 211** – www.oslospektrum.no

Priser: 400,-/300,-/250,-. Grupper av min. 20 pers: 380,-/280,-/230,-

Katastrofelignende tilstander – Forsvarets skolesenter

Fra venstre:
Kapt Bjarte Møllerup Solberg, Kapt Sigrid Hjortland, Oblt Geir Arne Nordstrand, kapt Atle Svendsen.

BFO deltok i et informasjonsmøte ved Forsvarets skolesenter (FSS) 3. mai. Møtet var etter invitasjon av våre tillitsvalgte ved FSS og hadde foruten lønnsoppgjør, lokal lønnspolitikk, lokale saker varslede omstillingstiltak som følge av budsjettendringer for 2007 på dagsorden. Med utgangspunkt i den informasjonen BFO har fått i sentrale fora, må jeg si at jeg sjeldent har blitt mer paff da de nye opplysningene kom på bordet. FSS som kompetansebedrift og hjørnesteinen i Forsvaret mht Bachelor, Master- og doktorutdanning. Endringer på 2 % ville gi store konsekvenser og 4 % ville gi dramatiske endringer – nå blir kanskje endringene så store som 20-30 %. Dette kan sette skolesenterets mulighet til å nå fastsatte mål, i et kort og langsiktig perspektiv, betydelig tilbake.

Uten å være kategorisk kan vi nå komme i en situasjon hvor skolesenteret ikke kan: *Koordinere GBU, GOU og sivil kompetanseheving, manglende oppfølging av Tff kl IV, utsettelse av studiepoeng for førstegangstjeneste utdanningen, forskning på militær ledelse vil forsvinne, ikke kapasitet til å oppfylle leveransene til Masterstudie, faglige nivå (Dr. grader) kan forsvinne, Ledelsesleveranser som utviklende lederskap, grunnlag mil lederskap, UFO, mentorprogrammer, lederutvikling for kvinnelige ledere osv står i fare for å forsvinne. Av andre oppdrag som kan bli skadelidende er doktrineutvikling, prosjektlederutvikling, internasjonalt samarbeid, koordinering av forvaltnings- og logistikkutdanningen.*

Det mest skremmende er tap av kompetanse og konsekvenser for Forsvaret i det mye av Forsvarets innretning i større grad enn tidligere er gjort avhengig av ny utdanningsordning. Dette kan umulig være Sjef Fellesstabs intensjon. Jeg skal ikke brodere ut det tap av anseelse og renome i universitetsmiljø signalene vil gi. BFO hevder utdanning er investering. Så langt ser det ut som Forsvaret vil få et underforbruk på investeringkapitlet i milliardklassen. Kanskje burde man overføre noe av disse pengene og investere i fremtiden eller faktisk ta konsekvensene at vi er på vei inn i fremtiden med ryggen først.

 Ragnar Dahl

Forhandlingsleder BFO

BFO arrangerer seminar for pliktjeneste- og avdelingsbefal

BFO inviterer deg som er pliktjeneste- eller avdelingsbefal til seminar i Bergen den 7. og 8. juni. Vi ønsker å gi deg et faglig påfyll samt en BFO-opplevelse, for å vise at vi setter pris på deg.

Hovedprogrammet gjennomføres fra kl 1000 den 7. til kl 1500 den 8. Vi behandler ATM, FPH del B, FR del II og andre særavtaler med vekt på pliktjeneste- og avdelingsbefalet. På kvelden den 7. er det tre-retters middag med påfølgende BFO-opplevelse.

BFO dekker reise og oppholdsutgifter.

Påmelding sendes snarest og innen 19. mai til OTV Vestlandet, Rolf J. Ledal, på FISBasis eller e-post otv.vestlandet@bfo.no.

Detaljerte opplysninger vil bli sendt den enkelte etter påmelding. Bestill ev flybillett uten tap av tid med rimeligste selskap. Du kan utvide oppholdet og dekke merkostnadene selv, hvis du ønsker å bruke mer tid på gjøre deg kjent med hva Bergen har å tilby en besøkende befalingsmann eller -kvinne.

På vegne av BFO håper jeg å møte deg i Bergen!

Mvh
Rolf J. Ledal
OK/områdetillitsvalgt
Arrangementsansvarlig

BFO forbeholder seg retten til å prioritere deltagerne.

BFO dekker reise, kost og losji etter BFO's bestemmelser.

Kurset hjemler permisjon i Hovedavtalens §34.

**Ett yrke
– én organisasjon**

Ny utdanningsordning

– Effekt i målet eller skudd i blinde?

Åpent brev til Generalinspektøren i Hæren

 Av Kaptein Asle Tjøtta

Befalsskolene og krigsskolene har alltid stått frem som bautaer i Forsvaret og i det norske samfunnet, og har vært merkevarer hva gjelder lederutvelgelse og lederutdanning. Disse merkevarene er i ferd med å forvirre til fordel for mindre definerbare utdanningsløp hvor higen etter studiepoeng, vekttall og "sivile" grader synes å være altoppslukende. Jeg støtter leder i KAFO når han sier at vi aldri "kommer bort ifra at den militære utdanning eksisterer ikke for å forsyne samfunnet med dyktige sivile ledere med militær bakgrunn. Heller ikke for å gi et utvalg av våre beste ungdommer en gratis utdanning med akademisk grad som kan gi dem en flying start når de skal ut i det sivile."

At vi velger ut og utdanner dyktige ledere har jo alltid vært viden kjent. Vi må ta det som en bonus og som en bekreftelse på at vi har gjort mye riktig når våre militære ledere er etterspurt også i det sivile. For øvrig produserer vi jo primært for eget bruk i kortere eller lengre tid!

Jeg må si jeg blir forundret når jeg ser at det lokkes med betalt bachelorutdanning hvor du attpå til får billig/ subsidiert bolig. Vi skal utdanne ledere som skal lede og forvalte vårt tyngste sikkerhetspolitiske maktmiddel, hvor det å utøve organisert vold kan og vil være en del av jobben. Hvis ikke det er spesielt, så vet ikke jeg.

Utdanningsgrader og studiepoeng har aldri vært etterspurt, ei heller det som har vært hovedargumenter for å rekruttere til eller gå på krigsskole. Når har utdanningsgrader og studiepoeng blitt saliggjørende for å få tilført befall og offiserer som skal lede det mest ekstreme sikkerhetspolitiske virkemiddelet vi har i en stadig mer krevende og kompleks verden? I tillegg har vi med et pennestrøk fjernet retten og plikten til yrkestilsetting parallelt med innføringen av avdelingsbefal. Dette gjør også at det blir vanskeligere å rekruttere de rette menneskene til å ta videre utdanning innen Forsvaret. Dette merker vi godt ute i avdeling som skal prøve å få ungt befall til å søke videre utdanning! Personlig har jeg aldri følt det så vanskelig som nå å skulle motivere for å søke befallsskole- og krigsskoleutdanning. Hva er det vi skal selge? Rekrutteringen i dag bygger på argumenter som de færreste av vårt yngre befall etterspør.

Jeg mener at den retningen vi har tatt når det gjelder utdanning, spesielt på GBU og KS- nivå, i beste fall er en dårligere løsning enn den vi tidligere har hatt. Jeg skal ikke påberope meg den beste kompetanse eller bakgrunn for å kunne uttale meg om dette, men jeg har antenner som fanger opp en del reaksjoner og meninger om temaet. Videre er jeg ansvarlig for GBU- utdanningen ved Grensevakten GSV/ ISTAR, og har selv erfart det å gå gjennom

noe av utdanningsløpet i Hæren. Dermed har jeg også sett resultatet av den utdanning vi har gitt vårt yngste befall de siste 10 – 15 årene. Utdanningsordningen i Hæren har vært utsatt for hyppige endringer de siste 15 årene. Dette i seg selv har vært skadelig, all den tid det tilsynelatende har vært mer fokus på modeller, metoder og økonomi enn innhold og kvalitetssikring.

Når det gjelder GBU så har vi de siste årene sett det som jeg vil kalle en total rasing av en god og solid grunnleggende befallutdanning. Alle befallsskoler i Hæren er borte! Det vi har fått som en erstatning er et mer eller mindre koordinert forsøk på å utdanne et ymse antall befallselever ute i avdelingene. Dette er imidlertid så sprikende, så tynt og lite forankret at det neppe tjener til å gi oss bedre befall på laveste nivå. Dette var jo nettopp en av intensjonene med å gjøre endringer innen GBU. Jeg har vært så heldig (eller uheldig) å få være med som avdelingssjef fra vi startet med første prøvekvall på en ny og delegert modell i 2003 frem til i dag, og jeg er ikke imponert! Vi har oppnådd brukbare resultat lokalt fordi avdelingen har vist en upåklagelig evne og vilje til å prioritere. Men det har kostet! Og vi har ikke oppnådd bedre resultater enn det befallsskolene kunne vise til. Vi ser nå mer eller mindre gode forsøk fra de forskjellige avdelinger på å gjennomføre opptak samt utdanne sine elever etter beste evne og vilje. Dette ble startet i 2003 uten tilførsel av ressurser i form av stillingshjemler, økonomi, materiell eller kompetanse. Underveis har noe kommet på plass, men fortsatt er det et utdanningsregime og en modell som har mistet all sin historiske og fundamentale tyngde og som har medført at merkevarene befallsskole er borte. I februar 2005 kom GIH's beslutningsnotat 1/2005 som omhandlet GBU i Hæren. Der var det listet fire intensjoner som på langt nær kan sies å være innfridd så langt.

Ute i avdelingene har GBU blitt nok et viktig oppdrag som må løses innenfor tildelte rammer og som avdelingene således løser på vidt forskjellige måter. Alt dette skal koordineres fra en befallsskolesjef med en liten stab som sitter på Rena. Dette er ikke ment som kritikk mot Hærens Befallsskole (HBS) som tilsynelatende gjør så godt de kan ut fra tildelte oppdrag og ressurser. Slik kan vi med respekt å melde ikke innrette oss med tanke på at GBU kanskje er den viktigste plattformen vi skal gi våre kommende befalingsmenn! Det var ikke overraskende at evalueringen av den nye GBU - ordningen fra TRADOK siste år var nesten utelukkende negativ. Etter mitt syn må våre beslutningstakere snarest ta fatt i denne saken og gjøre kraftige håndgrep før det er for sent.

Mitt forslag er at vi snarest må etablere minst en befallsskole igjen i Hæren. Elevene

må rekrutteres både fra gaten og fra vernepliktsmassen, og innledningsvis gis en grundig felles utdanning i soldatferdigheter. I siste halvdel av det første utdanningsåret må det legges opp til utstrakt "On The Job Training" i de avdelingene elevene skal tjenestegjøre ved etter endt befallsskole. Dermed vil en oppnå både en lik kvalitetssikring innen fellesfag, samt en lokal trening/ opplæring i den avdeling en skal virke i under pliktjenesten. En vil også oppnå bedre nivåer innen krav og eksaminering. Det å sende befallselevne rundt forbi i landet på felles undervisningsmoduler, som vi gjør i dag, er både kostbart og lite effektivt!

Vi må jobbe hardt for å rekruttere de beste fra "gaten" ikke minst med tanke på rekruttering av kvinner, og for å rekruttere de beste fra vernepliktsmassen. Da veier det mye tyngre å kunne tilby en befallutdanning på en veletablert befallsskole der alle ressurser er kraftsamlet mot å få ut best mulig sersjanter til avdelingene i Hæren, enn å henvise elever til å ta en bare delvis fundamentert utdanning i avdelinger som fra før også har andre viktige oppdrag.

I tillegg må vi snarest bort fra den ordningen at vi pålegger våre sersjanter å gjennomføre et studie på si under pliktjenesten for å bli kvalifisert til videre utdanning. Dette medfører en direkte rovdrift på vårt yngste befall som vi ikke kan være bekjent av! All formell utdanning må planlegges inn i løpet av det første utdanningsåret slik at befalet kan konsentrere seg om den jobben de skal gjøre andre året inkludert den tilbakemelding de får på denne. Det at Heimevernet nå etter sigende skal starte opp 12 måneders befallsskoleutdanning på Værnes blir nesten komisk i denne sammenheng, og blir sannsynligvis nok en faktor som fører til flyt av personell til Heimevernet. Kanskje Hæren burde slå seg sammen med Heimevernet om to befallsskoler? En på Værnes og en på Rena?

Når det gjelder Krigsskoleutdanning gikk vi på nittitallet fra en god treårig modell over på en enda bedre 2+2 modell. Etter mitt syn så var 2+2 modellen det nærmeste vi kunne komme en optimal løsning på Krigsskole utdanningen. Dette sier jeg ikke fordi jeg selv fikk gleden av å gjennomføre det løpet, men med bakgrunn i alle de gode erfaringer som ble gjort og de gode tilbakemeldingene denne modellen fikk. Det var mange fordeler med denne endringen. For det første fikk vi en utvidelse av KS- utdanningen fra tre til fire år. Dette i seg selv burde være et godt nok argument til å beholde den ordningen. Videre fikk vi en mye bedre balanse i det ofte brukte uttrykket "livslang læring", som medførte en veksling mellom det å tjenestegjøre ute ved avdeling og det å være kadett på Krigsskolen. Vi økte altså også opptak til KS fra en seleksjon/ utvelgelse til to!

Med dette oppnådde en mer tilegning

av erfaring, høyere motivasjon både på KS og ute i avdelingene. En oppnådde også at det var de mest motiverte og dyktigste som søkte seg videre på KS II, og en oppnådde høyere kvalitet på dette studiet, all den tid kadettene her var eldre og hadde mer livserfaring og erfaring ute fra avdelingene våre. Videre var innholdet i ferd med å optimaliseres. Det var motiverende å gå på krigsskole, og de aller fleste tilbakemeldinger var svært gode. En skal nok også lete lenge for å finne noe nytt som har vært innført i Forsvaret som har truffet så godt inne på "svarten" som det KS II gjorde helt fra starten. Jeg våger påstanden at de offiserene Krigsskolen har levert til Hæren fra 2+2 ordningen har gitt et betydelig løft for organisasjonen totalt sett. Jeg vet at jeg har mange med meg når jeg ønsker at vi snarest kunne ta fornuften fatt og gjeninnføre denne modellen. Det hadde vært en seier for utdanningen i Hæren og Forsvaret! Så kunne bachelor og master komme i andre rekke. Det gir i seg selv ingen effekt i målet likevel. Hva som førte til at 2+2 ordningen ble kastet til fordel for nok en ny ordning vites ikke, men higen etter å tilfredsstillte det sivile utdanningssystemet og få en godkjent bachelorutdanning var nok et rimelig tungt argument. At vi her gjorde det jeg vil kalle en kardinalfeil er rimelig åpenbart.

Jeg frykter at det bare kommer til å bli vanskeligere å rekruttere nok personell til både GBU og KS i tiden fremover. Jeg håper jeg tar feil, men tendensen er vel allerede merkbar. Tror ikke jeg tar veldig feil når jeg sier at søknadstallet til våre krigsskoler i år var "all time low". Dette skyldes ikke bare at det er færre å rekruttere fra (som enkelte hevder), men i aller høyeste grad at befalsskole og krigsskoleutdanning er betydelig vanskeligere å selge slik vi har innrettet oss i dag. Det fremstår ikke lenger som den solide merkevaren og bautaen som det en gang var. For øvrig registrerer jeg at det nå er besluttet å rekruttere personell til krigsskolen direkte fra videregående skole. Dette er en løsning jeg verken har tro på eller er særlig begeistret for. Hvordan har en tenkt å løse dette? Jeg vil bare slutte meg til sjef Krigsskolen som i fjorårets desembernummer av Forposten uttaler at "en av Krigsskolens store styrker i dag er den personlige soldat- og ledererfaring den enkelte kadett bringer med seg inn i skolehverdagen". For å være byggeleder så bør en ha rimelig peiling på tømrerarbeid, for å si det sånn. Hvis rekruttering rett fra videregående skole skal gjøres for å berge rekrutteringen, ja, så har vi jo erkjent at vi har gjort noe feil på veien. Legger vi til den markante økningen vi har hatt i antall vervede de siste årene, så er det rimelig naturlig at kravene til våre fremtidige ledere både hva gjelder soldatferdigheter og erfaring bare blir høyere.

Avslutningsvis vil jeg gjerne også på oppfordring fra andre kommentere det voldsomme overfokus på det har blitt på formelle utdanningskrav innen alt mulig. Snart må en tilsynelatende være forberedt på å ha formell godkjent utdanning/ kurs for alt det vi skal foreta oss. Det er helt ubegripelig at noen kan gå rundt i den troen av vi får et så mye bedre befalskorps bare vi innfører nok krav til utdanning/ kurs, sertifisering, godkjenning og kvalifisering. Det at en skal måtte ha en Mastergrad for å kunne være instruktør eller avdelingsforstander på Krigsskolen høres rimelig meningsløst ut. Hva skjedde med realkompetansen? Hva med alle de dyktige offiserer vi har med masse tung og god erfaring, men som ikke nødvendigvis verken har eller er interessert i en mastergrad. Det er jo en del av disse vi også burde hatt på våre krigsskoler for å få en nyansert og balansert utdanning av våre fremtidige ledere.

En kan gjerne beskyldes meg for å ha et utelukkende negativt fokus, samt kalle meg en synser som ikke vet hva jeg prater om. Eller konservativ, gammeldags, "baklengs inn i fremtiden" eller det som verre er. Det skal jeg tåle! Faktum er imidlertid at det er misnøye i organisasjonen med den retningen vi nå er i ferd med å bevege oss i. Misnøyen kan spores overalt. Både blant kadetter og instruktører på Krigsskolen (hvordan det er hos kollegaer i luft og sjø skal jeg ikke uttale meg om) og offiserer/ befal ute i avdelingene, samt på våre beslutningsnivå og i våre befalsorganisasjoner. Dette er et sykdomstegn som ikke er bra for organisasjonen! Det er mulig jeg tar sterkt i. Det får så være. Nå har jeg i alle fall sagt hva jeg mener, og jeg håper at temaet blir gjenstand for debatt og en markant retningsdreining!

PS! Kanskje vi også burde skifte navnet på våre krigsskoler også. Krig er jo et negativt ladet ord, så kanskje er det på sin plass å koble på høgskole eller et eller annet? Det var bare en tanke som slo meg.

Foto: ©2005 by JAN HEMPEL, Indav Oy/Kimmo Häkkinen.

Konferanse med Color Line - et hav av inspirasjon

La sjøen danne rammen rundt ditt neste møte eller konferanse. Opplevelsen av å komme vekk fra kontorets grenser gir inspirasjon.

KonferanseCruise pr. person:
1-døgn med Color Festival fra kr 900,-
2-døgn med Kronprins Harald fra kr 1 800,-
2-døgn med Color Fantasy fra kr 2 100,-

Inkluderer konferanserom og måltider.
Prisen er i henhold til Forsvarets bedriftsavtale.

Booking og informasjon:
22 94 44 60, salg.bedrift@colorline.no
eller ditt lokale reisebyrå
www.colorline.no

Opplev sjøen,
glem alt annet

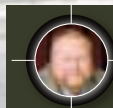

GRIPEN I OPERA

Manglende NATO-kompatibilitet er et av argumentene som er brukt mot JAS-39 Gripen som kandidat ved et fremtidig norsk jagerflykjøp, men ved Čáslav Air Base i Tjekkia finner vi Gripen i fullt operativ NATO-rolle. Den svenske flyfabrikanten har gjort betydelige anstrengelser for å lage eksportversjoner av flyet, som er kompatible med NATOs standard.

Ob.It. Petr Mikulenko.

Tekst & foto: Raymond Dalen

To tjekkiske Gripen jagerfly tar av fra Čáslav Air Base noen mil syd for Praha en regnfull ettermiddag i mars. Oppdraget er å avskjære et fly som er et sted det helst ikke burde være. Denne gang er det øvelse, men siden 1. juli 2005 har Gripen-flyene ved den tjekkiske basen vært en del av NATOs integrerte luftforsvarssystem i Europa. Gripen viser dermed at den uten vanskeligheter går inn i en operativ NATO rolle.

TIV NATO-ROLLE

Oberstløytnant Petr Mikulenko er den første tsjekkiske piloten som ble utdannet på Gripen, og er skvadronsjef for den tsjekkiske Gripenskvadronen.

Siden terrorangrepene 11. september 2001 har såkalte QRA-missions (Quick-Response Alerts) blitt en av de viktigste oppgavene for de enkelte lands luftforsvar. Ved mistenkelige hendelser i luften har NATO ansvaret for å sette inn QRA ressurser for å avklare situasjonen. Det kan være regulære inntrengere, eller sivile fly som er ute av kurs eller har mistet kontakten med lufttrafikk-kontrollen. Alle slike hendelser vil utløse en QRA-scramble, og den tsjekkiske skvadronen er i beredskap 24 timer i døgnet. Så fort de tsjekkiske Gripen flyene er i luften, tar

NATO Combined Air Operations Centres (CACOs) over og gir Gripen vektorer frem til flyet som utløste alarmen.

Tjekkerne har i alt 14 Gripen fly i operativ tjeneste, og har oppnådd operativ QRA-status på forbløffende kort tid. Tsjekkiske instruktører har fått omfattende trening i Sverige, men en gruppe erfarne tsjekkiske MIG-21 piloter trengte bare 22 tokt for å konvertere til Gripen.

– I MIG-21 bruker du 90 prosent av tiden til å navigere og håndtere flyet. MIG-21 er temmelig vanskelig å fly. Gripen er utrolig lettfløyet, og vi har derfor kunnet bruke all vår flytid til å lære å bruke systemene, sier oberstløytnant Petr Mikulenko, som er instruktør og leder for den tsjekkiske Gripen-skvadronen. Han er imponert over hvor enkelt og effektivt det svenske konseptet er.

Innen utgangen av 2005 var 16 piloter ferdig trente og QRA-operative, mens i løpet av 2007 skal ytterligere 5 piloter være ferdig. Den raske konverteringen til Gripen har vært helt nødvendig for tjekkerne. Grunnen er at det etter hvert ble en nesten umulig oppgave å holde de gamle MIG-21 flyene operative. En av tingene som har imponert Oblt Mikulenko under treningen, er den høye graden av serviceability Gripen viser.

– Det viktigste er ikke hvor mange fly du har på rampen på begynnelsen av dagen, men hvor mange som fortsatt kan fly når dagen er over. Min gruppe starter med 10 fly om morgenen, og avslutter med 10 hver gang. Serviceability var en nøkkelfaktor for oss når vi skulle velge jagerfly, forteller Mikulenko.

Den svenske flyprodusenten og den svenske regjeringen har strukket seg langt for å få Tjekkia til å velge Gripen. Formelt eies flyene av den svenske staten gjennom Forsvarets materielverk, men er leaset ut til tjekkerne på en 10 års kontrakt og med muligheter for kjøp eller forlengelse. Avtalen innebærer også en forpliktelse om svenske motytelser for tjekkisk industri på 110 prosent av kontraktsbeløpet.

Med de nye NATO-kompatible eksportversjonene av JAS-39 (Gripen C og D) har svenskene kastet seg inn i kampen med det amerikanske Joint Strike Fighter (JSF) og europeiske Eurofighter for alvor. Svenskene tilbyr et operativt 4. generasjons jagerfly som er i drift i dag, mens JSF fremdeles står i prototypehallen. Svenskernes viktigste argument er i tillegg prislappen, som kan friste mange med at det gir betydelig mer jagerfly for pengene.

JAS 39 GRIPEN TIL UNGARN

Den første JAS Gripen ankommer
Keckskemét air base.

Den svenske utenriksministeren
Leni Björklund og hennes
ungarske kollega, forsvarsminister
Ferenc Juhász, under
overtagelsesseremonien.

Stor seremoni med
pomp og prakt.

Den 30. mars overtok Ungarn offisielt sine første JAS-39 Gripen. Ungarn er det andre landet i den tidligere øst-europeiske blokken som tar i bruk det svenske jagerflyet. Under en høytidelig overleveringsseremoni på Keckskemét air base ble overleveringen fulgt av et betydelig mediekorps, ikke minst fra naboland som vurderer Gripen som mulig jagerflyløsning i konkurranse med Eurofighter og Joint Strike Fighter (JSF).

Pomp og prakt, æresgarde og prominente gjester var rammen da den svenske utenriksministeren Leni Björklund formelt kunne overlevere de fem første Gripen-flyene til sin ungarske kollega, forsvarsminister Ferenc Juhász.

I alt skal ungarerne ha 14 fly, fordelt på 12 singel-seat og 2 twin-seat av de siste Gripen C og D versjoner. De resterende 9 flyene skal leveres fortløpende frem til desember 2007.

Den store oppmerksomheten rundt de nye ungarske jagerflyene skyldes først og fremst at flere land i regionen står foran mulige jagerflyoppdateringer i årene som kommer. Alle landene opplever betydelig trykk fra både amerikanerne og europeerne for å velge JSF eller Eurofighter, men Gripen fremstår sannsynligvis som et rimeligere og mer overkommelig alternativ for flere av landene.

Ungarn har inngått en ti års leasingavtale med svenske myndigheter, med avtale om kjøp etter ti år. Kontrakten innebærer også et langsiktig industrielt samarbeid, der Gripen International forplikter seg til å bidra til industrielt partnerskap, eksportbistand, overføring av høyteknologi o.s.v. til ungarske virksomheter for 110 prosent av kontraktsbeløpet. Dette programmet for motytelse vekker sannsynligvis interesse hos flere enn ungarerne.

Gripen-kjøpet er et løft for Ungarn og den ungarske selvfølelsen. Flyene erstatter gamle sovjetiske MIG-29, og ungarerne har med Gripen et topp moderne jagerfly av den nye generasjonen ingen av nabolandene kan vise til, med unntak av Tsjekkia, som også har Gripen. Da de første Gripen-flyene ankom Ungarn ble de møtt av MIG-29 jagerfly som eskorterte de nye flyene inn over Budapest og frem til Keckskemét air base. Hendelsen ble en nasjonal begivenhet.

For den svenske jagerflyprodusenten var denne leveransen også en milepæl. Ungarn er det andre landet utenom Sverige som har fått levert JAS-39. Fra før har Tsjekkia tatt flyet i bruk, og Sør-Afrika har bestilt flyet. Ungarerne har kjøpt de nye eksportversjonene av JAS-39 som har benevnelsen Gripen C (singel-seat) og D (twin-seat). De er utstyrt med Air-to-Air refuelling utstyr, muligheter til å bære NATO-våpen, inkludert laserstyrte bomber, og har fullt NATO-kompatible elektroniske kamp- og kommunikasjonssystemer og On Board Oxygen Generation System (OBOGS), for å nevne noe.

Ledig verv i BFO

Sekretariatsleder i Befalets Fellesorganisasjon

BFO er Norges største tjenestemannsorganisasjon for militært personell. Ca 5000 tjenestegjørende medlemmer, og ca 9000 medlemmer totalt gjør BFO til den nest største i Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund Stat. BFO er partipolitisk uavhengig, og har medlemmer i alle aldre og gradsnivåer. En demokratisk struktur, bygget på lokal tilstedeværelse gjennom mer enn 50 lokalforeninger i 5 regioner, kombinert med en ressurssterk sentral administrasjon.

Som arbeidstakerorganisasjon er BFO opptatt av hva vi oppnår i arbeidet med å ivareta medlemmenes økonomiske og sosiale rettigheter. Det gode fagforeningsarbeidet skal være BFOs kjennetegn. Dette krever at vi arbeider sammen mot samme mål og gjelder også for deg som kan tenke deg å søke stillingen som:

Da BFOs sekretariatsleder, Arild Stange, etter mange års virke velger å gå tilbake til Forsvaret skal BFO ansette hans etterfølger. Vi søker derfor etter en stadig tjenestegjørende offiser som har lyst på nye utfordringer i et dynamisk, hektisk og stimulerende miljø.

Sekretariatsleder:

Er daglig leder for BFOs sekretariat og arbeider således tett opp mot BFOs politiske ledelse. Stillingen gir kompetanse tilsvarende seksjonsleder i sentral stab.

Hovedoppgaver:

- Budsjett- personell- og økonomistyring
- Forberedelser og tilrettelegging for BFO styrende organer
- Delta i opplæring av BFOs tillitsvalgte i regi av BFO-skolen.

Du:

- har evne til å arbeide resultatorientert og systematisk
- er samarbeidsorientert med evne til å arbeide selvstendig
- har evne og lyst til å løse "trivielle" arbeidsoperasjoner og samtidig tenke strategisk
- har godt humør og engasjement for andre mennesker
- har mot til å være uenig og fleksibel nok til å finne løsninger
- har evne til å ta selvstendig initiativ.

Ønskelige kvalifikasjoner:

- Stabsskole-1/Forvaltningsskole-1
- Erfaring som tillitsvalgt

Betingelser:

Den rette person vil kunne tilbys gode betingelser med hensyn til lønn og formell kompetanseutvikling. Som sekretariatsleder i BFO har du krav på permisjon fra Forsvaret i henhold til Hovedavtalens § 35.

Søknad:

Søknadsfrist 6/6 2006. Kvinner oppfordres til å søke.

Vil du vite mer kan du ringe BFO på 23 10 02 20 og spørre etter leder Didrik Coucheron eller nestleder Eivind Solberg.

Skriftlig søknad sendes:

post@bfo.no eller pr post til:
Befalets Fellesorganisasjon
Postboks 501, Sentrum
0105 Oslo

For knapper og glansbilder

Norges nye prioriterte innsatsområde for militære styrker er Afghanistan og alt tyder på at dette blir et langvarig engasjement. Afghanistan skiller seg fra operasjonene på Balkan og Midt-Østen på flere måter. Trusselnivået er høyere på grunn av at de internasjonale styrkene er definert som fiende av væpnede grupperinger som opererer i Afghanistan. Dette gjør at bevegelsesfriheten er mer begrenset enn hva som er erfaringene fra andre operasjoner. Muligheten til å bevege seg utenfor egen leir er ikke-eksisterende. Dette betyr at for personell ved staber og hovedkvarter kan tilværelsen oppleves som soning i et fengsel. En annen viktig forskjell er at i Midt-Østen og på Balkan var det mulig å reise ut til operasjonsområdet for "Rest and Recreation" - dette er ikke mulig i Afghanistan.

Arbeidsdagene i ISAF operasjonen preges av mange timers innsats og lite tid til personlige ting. Arbeidsdagene i for eksempel ISAF HQ er ofte 12-14 timer, 6,5 dager i uken - dette innebærer arbeidsuker på 80-90 timer. En innsats som neppe hadde vært innenfor rammen

av arbeidsmiljøvernloven hvis den hadde vært gjeldende for militært personell i utenlandstjeneste.

Det er også mange likhetstrekk ved Afghanistan operasjonen sammenlignet med våre tidligere engasjement. Alle reiser fra sin familie, venner og fritidsaktiviteter som er normalt ved operasjoner utenfor Norge. Vi har sagt oss villig til personlige oppofrelser som er langt utenom det normale i resten av samfunnet. Det er vanskelig å finne sammenlignbare yrkesgrupper

for å vurdere om arbeidsavtalen vår er fornuftig med tanke på avlønning og kompensasjon for tapt fritid.

Hvis vi sammenligner oss med en ansatt på en plattform i Nordsjøen er oljearbeideren også periodevis borte fra familien og jobber lange dager i ett miljø som ikke er farefritt. Oljearbeideren kompenseres også med fritid for de periodene han er på plattformen. Vi kjenner ikke detaljene i

en gjennomsnittlig arbeidsavtale for en som jobber i Nordsjøen. Det er ikke urimelig å anta at en ansatt i Nordsjøen

får en dag fri for hver dag han jobber på plattformen. En normal beordringsperiode i utenlandsoperasjoner er seks måneder eller 183 dager i innsatsområdet. I denne perioden får vi omtrent 30 dager fri, inkludert reisedager (2 x 14 dager). Vi tjenestegjør med andre ord 183 dager i operasjonen og kompenseres med 28 dager. En oljearbeider ville med samme arbeidsbelastning blitt kompensert med minst 155 dager fri – en differanse på 127 dager.

Det ville selvfølgelig være urimelig av militære arbeidstakere å kreve en tilsvarende kompensasjon med tanke på at vi har valgt et yrke som skal innebære store oppofrelser, men kanskje det er en tanke å gi personellet 60 dager fri etter avsluttet tjeneste i en utenlandsoperasjon. Dette kan kanskje være et bidrag til alle familiene og ekteskapene som trenger litt ekstra omsorg og pleie etter fraværet av mor eller far, og vil på sikt kanskje kunne bedre forsvarsansattes skilsmissestatistikk.

Major Frode Tvinnereim
Kaptein Jo Gunnar Ellevold

Transmission

Jeg vil med dette få takke tjenestemanns organisasjonene, og Forsvarsledelsen, for en utmerket påskegave! De nye reglene for årlige flyreiser vil garantert bli meget godt mottatt av alle forsvarets ansatte.

Dette må jo være et av de absolutt bedre personellpolitiske tiltak som er iversatt på lang tid og vil sikkert bidra til økt rekruttering. Spesielt hyggelig synes jeg dette er for min familie og meg selv, som "kompensasjon" for at jeg tjenestegjør i ISAF, har kjøpt 2 sydenreiser i år som blant annet lar seg gjennomføre fordi det har vært mulig

å nytte "årlig gratis" fra Nord-Norge til Gardermoen. Som tjenestegjørende i ISAF er det fullstendig uten betydning at utgiftene til disse turene øker med ca 20.000,- (jeg er sikkert ikke den eneste i denne eller lignende situasjon). Jeg ser til stadighet mange av mine gode og dyktige kolleger slutte i Forsvaret av flere årsaker.

Selv er jeg fremdeles (utrolig nok!) av den oppfatning at Forsvaret er en fantastisk arbeidsplass, som kan gi meg utfordringen ingen annen arbeidsgiver er i nærheten av, og som ved rett

styring kan videreutvikles som en meget viktig samfunnspilar. Selv for meg er "begeret" snart i ferd med å renne over; jeg opplever at forventningene til meg og andre offiserer økes (hvilket er helt på sin plass) samtidig med at arbeidsbetingelsene egentlig forverres fremfor å bli satt i et reelt forhold til forpliktelsene.

Lykke til videre!

John Petter Bachke
LTC/ NO A
SO PLANS A/ CJ 5, HQ ISAF

BFOs tilsvarende til leserinnlegget Transmission

Etter at det ble kjent at årlig gratis skal behovsprøves for kategori 16 (yrkesbefal, avdelingsbefal, vernepliktig akademisk befall og krigsskolekadetter) samt kategori 17 (ikke yrkestilsatt befall på pliktjeneste) har BFO mottatt mange frustrerte bekymringsmeldinger.

Ordningen med årlig gratis ble gjennomgått med FD etter at Tilleggsproposisjon nr 1 2006 kom ut med følgende tekst:

"For å frigjøre midler blant annet til økt operativ virksomhet i Nordområdene, gjennomgås og justeres ordningen med årlig gratisreiser for befall med familie med det formål å få på plass et mer målrettet regime".

Således har politikerne allerede på forhånd bestemt hvordan 41 millioner skal spares. BFO var, og er veldig kritisk til måten politikerne ensidig har iversatt dette på. Det er et paradoks at en

utvidelse av beordringsplikten etterfølges av en reduksjon i et tiltak som er ment å dempe ulempene ved beordringsplikten. Noen ytterligere reduksjon/forverring av vilkårene ved årlig gratis vil ikke bli godtatt av BFO.

Nye Leatherman kniver

En kniv trenger ikke bare være en kniv. Leatherman lanserer nå en helt ny serie profesjonelle brukskniver for friluftsliv, klatring, jakt, fiske og allroundbruk. Gjennom innovative løsninger setter Leatherman nå en ny standard for kniver; akkurat som de gjorde med sine multiverktøy. Det er snakk om 11 nye knivmodeller som skal tilfredsstille alle brukere; fra de enkleste modellene med kun kniv, til de mer avanserte modellene som er nesten like mye et multiverktøy som en kniv. Det kan nevnes at toppmodellen Leatherman k502x har av IWA International Design Awards i Tyskland blitt kåret til "Årets Multiverktøy"... Samme garanti som multiverktøyene - 25 år.

Ca pris i butikk fra kr 450,- til 1.400,-
(Norsk eneimportør: Trygve Alm A/S
www.trygvealm.no)

Kjekt å vite

Terrensykkel? Landeveissykkel? Hybridsykkel?

Her er et par tips om hvordan du skal gå frem for å velge den riktige sykkel. Du må ta hensyn til bruksområde, hvor mye du sykler, tykkelsen på lommeboka, og mål for sesongen.

Når du skal kjøpe ny sykkel er det mange faktorer å ta hensyn til. Ikke bare skal du finne en sykkel som dekker det behovet du har, men den skal være komfortabel og effektiv å bruke. For å finne frem til den optimale sykkel er det viktig å stille seg selv de riktige spørsmålene, gi ærlige svar, og handle deretter.

Sykkeltyper

Det finnes i hovedsak tre typer sykler på markedet:

1. Terrensykkel

Kjennetegnes ved 26-tommers hjul, kraftige dekk, kraftige bremses og, muligens, en eller to dempere.

2. Hybridsykkel (også kalt by-sykkel)

Hybridsykkelen har større hjul (28-tommer), smale dekk, ofte en ganske avslappet sittestilling, leveres med eller uten dempegaffel, og har en, generelt sett, lavere pris.

3. Racersykkel, eller landeveissykkel om du vil.

Smale dekk, 28-tommers hjul, bukke-styre, ofte aggressiv sittestilling og lav vekt.

Alle syklene har sine spesifikke bruksområder og det er vanskelig å velge feil.

Ønsker du en sykkel som du kan bruke i skogen - på grusveien og på stier - er en terrensykkel det åpenbare valget. Hvis du vil ha en sykkel du kan bruke frem og tilbake til jobben langs et etablert veinett, eller ønsker en fin tursykkel, vil nok en hybrid være et godt valg. En landeveissykkel er for deg som liker å sitte lenge på sykkelsetet og trives best på landeveien, og bruker sykkel som et redskap i trening eller konkurranse.

Men, hva med rammestørrelse?

Når du står i butikken kan du stort sett glemme oppgitte rammestørrelser. Selv om du kanskje i utgangspunktet er en 18 størrelse, finnes det ingen automatikk i at den nye sykkelens også skal være 18. Ved ett merke trenger du kanskje en 18, mens denne vil være 20 eller 17 i andre merker. Jeg pleier å si at du skal velge sykkel ut i fra lengde på overkroppen. Derfor er lengden på overrøret avgjørende. Hvis du er godt fornøyd med sykkel du har nå, og vet at du sitter riktig på den, skal du måle lengden fra toppen av setepinnen til fronten av styrestammen og sammenligne dette målet med nye modeller du ser på.

Hvilken effekt har akselavstanden?

Akselavstand, er avstanden mellom navet på bakhjulet til navet på fremhjulet. En lang akselavstand vil gjøre sykkel mer stabil i høye hastigheter, men vil føles tregere å få med seg rundt trange svinger og i tekniske motbakker. En kortere akselavstand vil gjøre sykkel kjappere i terrenget, men vil føles litt mer ustabil i stor fart.

Finjustering

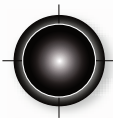
• Setehøyde

Det første du bør gjøre er å sørge for at setet er så vannrett som mulig. Hvis setet står for mye fremover vil mye av kroppsvekten din hvile på armene og styret. Dette er ubehagelig i utforkjøring, i tillegg til at du vil oppleve smerter i nakke og skuldre etter hvert. Et sete som tipper bakover vil presse mot skrittet i motbakker og det blir leit å legge seg fremover i en aerodynamisk posisjon på slettene. I tillegg vil dette kunne skape smerter nederst i korsryggen. Videre er det viktig at setehøyden er riktig. Vår erfaring er at høyden er rett innstilt om benet ditt er nesten helt rett når du setter hælen ned på pedalen (når pedalen er nærmest bakken) mens du sitter normalt på sykkel.

• Setets plassering

For at tråkket ditt skal bli så effektivt som mulig, bør du passe på at tuppen på kneskålene dine er over pedalakselen når du sitter med pedalarmene diagonalt med bakken. Fest en tung gjenstand i en hysingbit. Hold den andre enden av hysingen inntil tuppen av kneskålen og se om hysingen passerer ved siden av pedalakselen. Dette justeres ved å flytte setet frem eller tilbake. Husk å sitte med hendene på styret i en posisjon som du bruker i «real life». Du må ikke ha noen falske forhåpninger om at du skal klare å stille inn alt perfekt med en gang. Men gjør du jobben grundig er det bare snakk om småjusteringer ved senere anledninger. (opplysningene er hentet fra Oslo Sports-lager)

God tur!

Av **Marita I. Wangberg** og
Torbjørn Kjosvold (foto),
Forsvarets mediesenter

Som en del av det norske F-16-bidraget i Kabul inngår han i den Nato-ledede styrken Isaf, som skal hjelpe afghanske myndigheter med å stabilisere det krigsherjede landet.

- Det lille jeg kan bidra med, kan ha stor effekt. Jeg ønsker å gjøre mitt for å hjelpe, men denne prosessen tar tid, fastslår han.

Hovedoppgaven til jagerflyene er å støtte Isaf-styrkene på bakken.

- Vi skal hjelpe de regionale stabiliseringslagene nord og vest i Afghanistan, direkte eller gjennom å avskrekke. Vi eskorterer kolonner på bakken, og er deres forlengte syn fra luften. Vi innhenter informasjon og tar bilder. Vi må også trene opp personellet vi skal samarbeide med på bakken dersom noe skjer, forklarer Mannsverk.

Skremmer

De norske jagerflyene har nettopp fått nye målbelysningspoder, som er en slags sensorer eller kikkerter som er montert under flyene.

- Det gjør at vi kan ligge høyt og likevel se

godt hva som skjer på bakken, både dag og natt. De har også infrarødt – og varmesøk, og laser som kan styre egne våpen mot målet dersom det skulle bli nødvendig, forklarer han.

Men mange ganger er det nok at jagerflyene bare viser seg på himmelen. - Og det er ingen som er mer glad for det enn oss. Jeg håper at vi får med oss alle bombene hjem igjen.

Trussel

Mannsverk jobber vanligvis ved Bodø hovedflystasjon, og sier det er annerledes å operere ut fra et spent operasjonsområde.

- Det er en trussel rundt flyplassen her,

- JEG VIL BIDRA

KABUL: - Jeg synes oppdraget er riktig og viktig, sier jagerflyger Bjørn Mannsverk, som leder den norske operasjonssentralen ved Kabul internasjonale flyplass.

TRIVES I KABUL: Jagerflyger Bjørn Mannsverk.

I LUFTA: Jagerflyene har flere oppgaver, blant annet avskrekking og informasjonsinnhenting.

og den kan komme fra hvor som helst. Derfor følger vi spesielle prosedyrer ved inn- og utflygning. Det er ikke samme kontroll her som hjemme. Det er noen språkproblemer, og ikke alle nasjoner er like gode til å melde fra hvor de er, så det kan dukke opp fly over alt. Man må følge godt med, sier han.

Oppe i lufta føler altaværingen seg trygg. Han mener det eneste som kan oppstå da er tekniske problemer.

- Vi minimerer risikoen ved å fly høyt. Men det er klart, må vi skyte oss ut så lander vi i "fiendeland". Da er du helt alene.

Godt trent

Men denne situasjonen er flygerne godt forberedt på.

- Vi vet hva vi skal gjøre om noe skulle oppstå. Vi har godt utstyr og er godt trent, og det samme er styrkene som skal hente oss ut. Men så langt i oppdraget har alt gått bra, ingenting spesielt har dukka opp, beroliger han.

Mannsverk er såkalt ops commander, det vil si at han er avdelingsleder for operasjonene som den norske F-16-styrken gjennomfører.

- Jeg skal sørge for at vi utfører det vi får

beskjed om: At vi stiller med det antallet fly Isaf trenger, og har flygere tilgjengelig. Vi skal være klare til å komme oss i lufta på kort tid, forklarer han.

Bytta land

Etter sine første flyturer, blant annet over det norskledede laget over Meymaneh, ser Mannsverk lyst på løsningen av oppdraget:

- Vi flyr ut fra Afghanistan, men med norske fly og norsk personell. Så på mange måter har vi bare bytta land, sier han.

MED MITT

KLAR: Jagerflyger Mannsverk skal ut på oppdrag. Mange av prosedyrene er de samme som hjemme - men take-offen er ulik.

Utenfor den norske
ambassaden i London.

Vårens vakreste eventyr for kadettene i KAFO er utvilsomt vårkonferansen. Tradisjonen tro skal konferansen legges til et utenlandsk reisemål som gir faglig og sosialt utbytte for kadettene. Årets reisemål var London og i månedsskiftet mars-april var tiden inne for å gjøre som vikingene, å dra i vesterled.

Av OK Rolf J. Ledal

Første dag av konferansen ble foruten selve reisen til London benyttet til å lære om bilaterale forhold mellom Storbritannia og Norge, samt generell kunnskap om det britiske forsvaret. Åstedet for dette var den norske ambassaden, og KAFO ble tatt vel i mot av den norske attachéen Jon Peder Ryste og hans assistent. Etter attachéens presentasjon var tiden inne for en smakebit av engelsk pubkultur. Ass attaché Asbjørn Østdahl tok med kadettene på The Horse and Groom, stampuben til mange av de

ambassadeansatte i ambassadestrøket Belgravia Square.

Tidlig neste morgen var det klart for avreise til Allied Maritime Component Command Headquarters Northwood, hvor en serie med presentasjoner ventet. For gjennomsnittskadetten var det mye å lære om NATOs organisering og de forskjellige kommandoenes oppgaver. Overraskende for mange var det nok at NATOs behov for kommunikasjon og informasjonsutveksling var så stort og personellintensivt. Brigader Bakke holdt et glimrende foredrag om denne for mange litt ukjente delen av NATO, men det er nok ingen av kadettene som kommer til å glemme hva NCSA står for og

hvilke oppgaver de har. Et annet høydepunkt for kadettene var besøket i operasjonsrommet under "Brilliant Mariner" hvor den nederlandske flaggkommandøren som ledet øvelsen ga en spontan presentasjon av organisasjon og oppgaver inne i operasjonsrommet.

Før lunsj ble det også tid til et lite særmøte med BFOs lokalforening for leder BFO og de to områdetillitsvalgte som var med kadettene på turen. Under møtet som også var åpent for den norske ledelsen, ble det diskutert mange relevante problemstillinger for norsk personell tjenestegjørende i utlandet. Etter at den faglige biten av besøket var unnagjort stod

ATLANTIC BUILDING

Hektiske dager i London, men også tid til sosialt samvær.

lunsjen på programmet, og siden det var den siste fredagen i måneden var det en sosial setting rundt lunsjen hvor kadettene fikk mulighet til å møte mange av de norske offiserene som tjenestegjør med Northwood og deres ektefeller / samboere. Denne muligheten til å omgås våre kolleger i utenlandstjeneste viste seg å være svært kjærkommen blant kadettene.

Resten av konferansen var viet mer tradisjonelle fagforeningssaker. Den viktigste saken som kadettene diskuterte var medbestemmelse og innflytelse på Krigsskolene. En sak som KAFO er spesielt opptatt av er disponering av

kadetter etter endt krigsskole. På dette området mener KAFO at det er på høy tid at kadettene meninger også tas med i betraktning. I tillegg er KAFO kritiske til at skolene bruker sin egen tillitsmannsordning og ikke organisasjonene (KAFO, NOFKA) i drøftinger og forhandlinger lokalt. Andre saker som ble diskutert var lønns- og arbeidsvilkår for kadetter, rekruttere og beholde befal, utdanningsordningen og andre tema hvor KAFO bidrar til å forme BFOs standpunkter.

FAKTA NCSA:

NATO CIS Services Agency (NCSA) er ansvarlig for sikkert ende-til-ende-samband som skal dekke NATOs behov innenfor kommando, kontroll og informasjon. NCSA er etablert som et resultat av NATOs transformasjon og består av NCSA HQ som er samlokalisert med SHAPE i Mons i Belgia. Videre består NCSA av 10 sektorer i forskjellige NATO-land, to sambandsbataljoner, en i Napoli i Italia og den andre i Maastricht i Nederland, og NATO CIS School i Latina i Italia.

FAKTA CC-MAR NORTHWOOD:

Allied Maritime Component Command Headquarters Northwood er en del av Allied Joint Force Command Brunssum. Eastbury Park, Northwood er vertskap for den maritime delen av NATOs kommandoapparat i Europa. Tilsvarende ligger luftkommandoen i Ramstein og landkommandoen i Heidelberg i Tyskland.

Eatsbury Park, Northwood, har lange tradisjoner som hovedkvarter. Siden 1939 har det vært nasjonale og internasjonale militære hovedkvarter ved basen. I 1953 ble NATOs øst-atlantiske kommando lokalisert til Northwood, og i løpet av 60- og 70-tallet ble også de nasjonale britiske maritime kommandoene samlet der.

I dag er Northwood bl. a. vertskap for den nasjonale flåtekommandoen, det fellesoperative hovedkvarteret, "Flag Officer Submarines" og NATO-kommandoene Allied Maritime Component Command Headquarters Northwood, Submarines Allied Forces North and Maritime Air Allied Forces North. I tillegg huser basen en støtteorganisasjon som leverer støtte til nasjonale og internasjonale avdelinger ved basen.

Iht SACEURs strategiske og JFC Brunssums prioriteringer er CC-Mar Northwood oppgaver å legge til rette for og yte maritime operative kapasiteter som skal:

- sikre fred i Nord-Europa og Nord-Atlanteren
- opprettholde og støtte pågående operasjoner, inkludert ISAF, og støtte implementeringen av konseptet NATO Rapid forces (NRF), inkludert maritim rådgivning
- integrere den Polske marinen i NATO samt støtte utvidelsen av NATO gjennom å lede integrasjonen av de baltiske statenes mariner.

KORPSMUSIKK

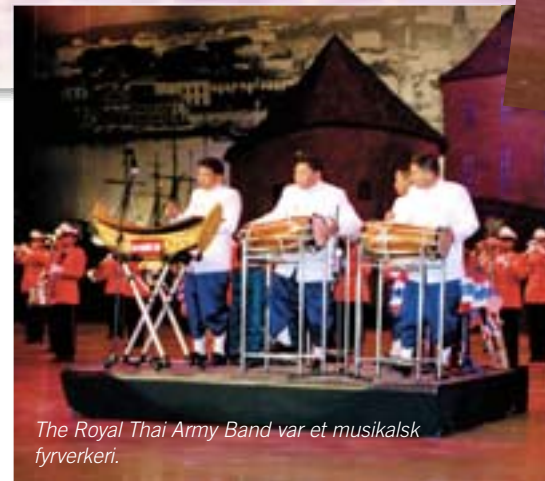
– drill og underholdning i verdensklasse

Drilltroppen imponerte publikum med ny drilloppvisning for året.

Krigsskolen (Hæren) vant hinderløpkonkurransen over Luftkrigsskolen og Sjøkrigsskolen.

The Royal Thai Army Band var et musikalsk fyrverkeri.

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

Offisersbladet var til stede under generalprøven torsdag den 4. mai, og ble nok en gang imponert over alt fra regi til kvaliteten på utførelsen under de mange innslag. Oslo Spektrum var som vanlig pyntet og dekorert for anledningen, med den tradisjonelle og lyssatte kulisser av Akershus festning, som er 13 meter høy og 66 meter lang. Regissør Per Hansen, kunne fortelle at

dette er Norges største innendørs kulisser, og at den i år er nyrestaurert og håndmalt av en kunstner. Morsomt var det også at et kjempestort svart-hvitt bilde av Pipervika, også pyntet opp i kulisserne.

En time før forestillingen i Spektrum, var det et yrende liv «backstage», og nervene var til å ta og føle på. Soldater og befal tørrtrente, de siste korreksjoner ble gitt, og musikantene øvde og klargjorde sine instrumenter. Uniformene fikk den siste finpuss, og det krydde av folk med headsett

både fra NRK og tattooens ledelse. Dette hektiske livet bak kulisser og sceneteppes må bare oppleves for skjønne hvor mye som må være i orden før forestillingen starter. Så var det jo ikke alt som gikk orden på generalprøven heller. De Russiske kosakkdanserne rakk ikke å komme til Norge på torsdag, fordi de hadde visumproblemer og ikke fikk innreise. Når et nøye innøvd program med tidsplan ned til sekundet, må kastes om på i all hast, er det rom for enkelte skjæringer. Regissør Per >>>

For syvende gang fikk vi oppleve et Norsk Militær Tattoo med topp militær underholdning. Over 800 musikk og drilldeltagere fra 9 forskjellige land, sørget for at den første helgen i mai, ble en helg i militærmusikkens tegn. Arrangementet i Oslo Spektrum regnes nå som en av verdens beste tattooer.

DELTAGERE:

- The US Army Field Band (Washington D.C., USA)
- The US Army Drill Team (Washington D.C., USA)
- Banda Sinfonica de la Guardia Real (Madrid, Spania)
- Gardemusik Wien (Østerrike)
- The Royal Thai Army Band (Thailand)
- The Gym-wheel Team (Tanusstein, Tyskland)
- The Lochiel Champion Drill Team (New Zealand)
- The Russian State Cossack Dance Team (Russland)
- Arméns Trumkår (Sverige)
- Arméns Lejon, motorsykkeltropp (Sverige)
- Konkurransen mellom Forsvarets Krigsskoler
- Den norske Studentersangforening
- Den kgl. norske marines musikkorps
- Forsvarets stabsmusikkorps
- Forsvarets Musikkorps Trøndelag
- Hans Majestet Kongens Gardes Musikk – og Drillkompani

Publikum fikk se ekte thaidans.

The Gym-wheel Team, Tanusstein, Tyskland.

Arméns Lejon, motorsykkeltropp, Sverige.

The US Army Drill Team, Washington D.C., USA.

Arméns Trumkår (Sverige)

3000 mennesker så generalprøven i Spektrum.

Norsk og amerikansk stolthet side ved side.

Jentene i The Lochiel Champion Drill Team, New Zealand, imponerte da de opptrådte sammen med vår egen drilltropp.

Fra parade på Karl Johan fredag,

Paraden ble et vellykket innslag i bybildet på en nydelig sommerdag.

Hansen og hans stab, skal imidlertid ha ros for at de nesten uten problemer gjennomførte generalprøven uten Russerne – til ståkarakter, men så skal det jo være noen småskjæringer på en generalprøve, for at de andre forestillingene skal gå prikkfritt.

Med en flott parade opp Karl Johan i et strålende vær på fredag, der alle deltagerne endte på Slottsplassen, hvor de avholdt en konsert, så lå alt til rette for fire forestillinger i Spektrum i løpet av helgen. Alle forestillingene ble nemlig gjennomført uten problemer, og etter applausen å dømme, så likte publikum det de så. US Army Field Band fra Washington D.C. som vanligvis er opptatt med å representere den amerikanske presidenten og det hvite hus,

er et korps i ypperste verdensklasse. US Army Drill Team imponerte også med sin drill, men som vanlig var det vår egen drilltropp som imponerte mest, nå med et nytt og spennende drillprogram. I anledning Gardens 150 års jubileum hadde tattooen invitert musikkorps fra andre lands gardes, blant andre Banda Sinfonica de la Guardia Real fra Madrid. Gardet fikk også litt ekstra oppmerksomhet, når Rene Andersen fikk hele salen med på allsang, der Gardens egen «Gardevise» ble sunget. Alt i alt, var det et meget varierende og kvalitativt godt program i Norsk Militær Tattoo 2006. Et program både for entusiaster og hele familien.

Sjansen er stor for at det er mer lønnsomt for medlemmer av Befalets Fellesorganisasjon å samle forsikringene sine i If.

Avtalen mellom BFO og If sikrer deg som medlem rabatt på de private forsikringene dine. Du får 10 prosent rabatt på forsikring av personbil, villa, hytte, motorsykkkel, fritidsbåt, hjem, verdisak, husdyr og veteranbil.

Og husk - det er ekstra lønnsomt å samle alle forsikringene i If. Da kan du bli If Pluss-kunde og oppnå ytterligere rabatt og andre fordeler.

Vil du vite mer?

Ring Forsvarets Personellservice på telefon 23 09 24 00 eller mil 05 10 24 00

Rolig, vi hjelper deg.

www.if.no Tlf: 02400

KILDE: WWW.IF.NO

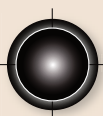
nr 6834560

BED & BREAK

i Sør-Sudan

Et typisk eksempel på private housing i Juba.
Bed with no breakfast!

Av **Gunnar Gabrielsen Major UNMIS**

Stabsoffiser eller observatør?

Når man er på oppdrag for FN, er det ingen gitt standard for hvordan man bor. Er man tilsatt som stabsoffiser, vil man oppleve at FN tar ansvaret for kost og losji. Noen liker å sammenligne dette med russisk rullett: man kan ende opp i enerom på de flotteste hoteller, eller man kan bli stuet inn sammen med en gjeng heller slitsomme kollegaer i jordhytter, uten innlagt vann og strøm. På den annen side kompenseres som regel kummerlige boliger med en myriade av eksotiske kryp, hvilket borger for mange spennende stunder, og fortrinnsvis etter at man har lagt seg for kvelden.

Ettersom FN tar så omsorgsfullt vare på sine stabsoffiserer, tilkommer hun (eller han) ingen godtgjøring utover den s.k. FN-

dollar'n – en levning fra da FN sto i Gaza på 60-tallet. Eller rett skal være rett: det eksakte daglige beløpet er på \$ 1.28. Men selv om fristelsene er mange, så gjør selv-sagt stabsoffiseren sitt ytterste for ikke å forbruke alle disse pengene på én gang.

Er man derimot observatør eller sivilt ansatt, mottar man et tillegg som er ment å dekke utgifter til kost og losji. Beregningen av tillegget, bedre kjent ved akronymer som MSA og LA, er basert på kompliserte matematiske utregninger (tror vi). Avhengig av hvor observatøren tjenestegjør, tilkommer hun (eller han) et sted mellom US\$ 50 og 170 pr døgn. Selv om MSA-beløpet som regel tillater en behagelig levestandard (der hvor denne i det hele eksisterer som et alternativ), velger de fleste en forholdsvis nøktern standard. Det resterende beløpet plasseres så resolutt på bok, at Sigbjørn Johnsen hadde blitt blank i øyene av stolt-

het (denne referansen vil muligens ikke forstås av post-Sigbjørn Johnsen generasjonen). MSA er et meget hett samtaletema blant observatørene - for offiserer fra enkelte lavkostland kan én måneds MSA tilsvare flere års ordinær inntekt. Det er derfor forståelig at de fleste velger å nærmest "go native" så lenge de er i misjonsområdet.

Et mangfold av forlegningsmuligheter

Som nevnt – reiser man ut som stabsoffiser for FN, mottar man ikke MSA, og FN velger forlegning. Ordningen er like enkel som den er lite lukrativ. For de med større valgfrihet (observatører og sivilt ansatte), finnes det en rekke boligalternativer å velge mellom:

For ansatte i bistandsorganisasjoner som betaler svært godt, samt besøkende politikere og dignitærer, finnes Rolls Royce-varianten: self-contained rooms with air

FAST

Major Gunnar Gabrielsen klarer med nød og neppe å strekke ned utenfor sin tukul i YEI.

Major Tormod Overland er fornøyd over nok en dag uten slanger i Camp AMZAR, Juba.

condition. Som navnet tilsier, er dette containere med strøm, toalett, og air condition. Luksusen er, med andre ord, helt ufattelig. Døgnprisen er fra US\$ 120 og oppover, i tillegg kommer kost – helforpleining kommer på US\$ 35 i døgnet. Det siste skuddet på forlegningsstammen i Juba – et nesten helt konvensjonelt hotell med indisk restaurant i første etasje – har fått enkelte til å hoderystende sammenligne Juba med Las Vegas.

Den neste kategorien er teltleirene. I Juba alene finnes det et halvt dusin av denne typen, hver med en kapasitet på inntil 100 boende. Teltleirenes frekvens i regionen skyldes en svært skadeskutt infrastruktur, forårsaket av flere tiår med borgerkrig. Før, men særlig etter at fredsavtalen ble undertegnet, har et stort antall bistandspersonell invadert området. Kremmere har satt opp teltleirer, der de mest grunnleggende behov tilfredsstilles; soveteilt, spisetelt, våtrom,

renset (håper vi) vann fra Nilen på tank, og strøm fra aggregat. Noen av leirene har tv, og et par har endog en bar. Døgnprisene har blitt nådeløst diktet av tilbud og etterspørsmål, og har svingt mellom US\$ 50 og 120 pr person pr natt. I det siste har enkelte av teltleirene satt opp énmannstelt med integrert dusj og do. Prisene er deretter.

På mindre steder enn Juba, men hvor det er en viss internasjonal tilstedeværelse, er guest houses det vanligste boligtilbudet. Disse drives som pensjonater, er av ymse standard, har strøm 2-4 timer om dagen, med ett eller flere måltider inkluderte, og drives ikke sjelden av en veldedighetsorganisasjon. Noen er bygget med tukuler, tradisjonelle sudanske leirhytter. Det er en viss klosteratmosfære over en del av gjestehusene. Ikke minst inspirerer mørkeleggingen kl 22 om kvelden til sjelegranskning og meditasjon. Og de lydene du hører i det

mørklagte rommet – det er helt sikkert ingenting farlig. Døgnprisen, inkludert mat, kan ligge ned mot US\$25.

Så har man en kategori garvede bistands-skinns. Dette er folk som har bodd mer i leirer og kratt enn under tak; folk som kjenner hverandre fra katastrofer i andre verdenshjørner; folk som ikke lenger forstår betydningen av ordet oppussing, downlights, og integrerte kjøkkenløsninger. Denne brokete forsamlingen bor i private housing. Dette er boliger som ser ut som om de har fått en eller flere fulltreffere av ymse slag, som sjelden ser en mopp, som har kraner uten vann, og støpsler uten strøm. Renovasjon kan du glemme. I det bisarre utleiemarkedet i Juba kan allikevel månedsleien stige opp mot stive US\$ 1000. FNs helseinspektører, som av og til kommer på uanmeldte inspeksjoner, reiser sjelden fra en av disse boligene uten å ha lagt igjen en fet bunke mangellapper, med trusler om tvungen overføring til en leir om ikke forholdene bedrer seg. Til beboernes ubegrensede irritasjon.

Kulturkollisjoner

Før utreise fra Norge, tror man gjerne at kulturkollisjoner er noe som oppstår kun mellom folk av forskjellig etnisk og kulturell bakgrunn. Men kulturkollisjoner kan like gjerne inntreffe i møtet mellom en stabsoffiser og en observatør. Den høyst autentiske samtalen som står gjengitt under, utspilte seg da en MSA-tyngt observatør spanderte en ugandisk øl på sin mindre bemidlede stabsoffiserkollega.

(NB! Da en av offiserene er nordlending, har språket måttet modereres en hel del.)

- Det er jo litt vanskelig å sov i teltan, sjø. Her om dagen måla vi 42 grader i teltet på dagtid. Men det var i hvertfall 7 grader kjøligere enn på utsida av tæltet.

(Observatøren himler med øynene.)

- Ja, så sett nå for h..... på kailluften, da!

- Vi har jo itt det, vi, da.

- Ka i %\$&* sie du! Har dokke ikke AIR CONDITION i teltan dokkers! Koffer finn dokker dokker i det?!

- Det er nå itty så my vi kan gjørra med det, sjø.

- Dokker kan jo i gampe**** fløtte!

- Nei, det er itty så ænkelt, sjø.

- Ka i *&^\$# (navnet på spesifiserte anatomiske deler på enkelte dyr) meine du? Dokke får jo mangfoldige dollars for å bo! Ta med dokk pængan et anna sted!

- FN betale jo for at vi skal bo der vi bor. Så vi ha itt nå valg.

(Observatøren ser på sin halvfulle flaske ugandisk øl, og deretter på stabsoffiseren, som om en av partene aktivt gikk inn for å forvrengte samtalen.)

- Ka i h... nei, nå må æ drikk øl mens æ tenke på det du ha sagt. Det her var sjokkerandes nyheta!

KOMMANDO PÅ S

fullt operativ fra august

De nye militære behov etter den kalde krigen skapte NoTG-konseptet - Norwegian Task Group - der målet er å bli spesialister på taktisk ledelse av kystnære operasjoner fra et større fartøy. Dette får betydning når nordområdene settes i større fokus. Etter å ha bygget konseptet stein for stein fra 2001 får NoTG-staben full bemanning fra august og løftes høyere opp på kommandostigen.

Tekst: Tor Husby

Det nasjonale motiv er at hvis Norge skal lede kystnære operasjoner må det være en norsk sjef som kan sikre riktig kompetanse innen kommando og kontroll (K2). Rent teknisk kan slike ting ledes fra eksempelvis Jåttå, som er det overordnede nivået. Men alle land legger vekt på å ha en ledelse på taktisk nivå i nærheten av der tingene foregår. Slik tenkes det også i Norge.

Stabssjef Helge Andreassen mener at den forsterkede NoTG-staben, de nye fregattene og de like nye MTB-fartøyene av "Skjold"-klassen som overtas av Marinen i de neste årene vil gi Norge større maritim fleksibilitet i forhold til hele sitt interesseområde, inklusiv nordområdene som Stoltenberg-regjeringen nå legger større vekt på.

Marinen hadde en lang svangerskapsperiode før det nye konseptet ble født:

-Vi begynte først å skrape sammen personell som gikk ombord på fregattene av Oslo-klassen og benyttet fartøyenes kommando- og kontrollutstyr. Men både de tekniske kapasitetene ombord og kompetansen blant offiserene viste seg utilstrekkelig til å lede en taktisk styrke. Vi innså også at vi måtte ha kontinuitet i kompetansen på permanent grunnlag. I 2001 ble den første stående kadrestaben etablert. Tallmessig var den beskjeden, men den hadde erfaring fra en rekke krigførselsområder, og NoTG er nå integrert i det norske militære nettverkssystemet, sier tidligere stabssjef kommandørkaptein Svein Jacobsen.

Forbedringer

Det ble bedre tider da de gamle fregattene

ble byttet ut med KNM "Horten", deretter KNM "Vidar" før NoTG-staben i 2004 endte ombord på KV "Andenes", som etter en ombygging er blitt Marinens permanente kommandofartøy. Progresjonen fra fartøy til fartøy har vært preget av store sprang oppover i arbeidsforhold og kommando- og kontrollfunksjoner. KV "Andenes" har vist seg som den beste plattform i kraft av sin størrelse, sitt helikopter og sine sjøgående egenskaper.

Den lille NoTG-staben på 10-12 mann er ved hver embarkering blitt forsterket av personell fra KNM "Tordenskiold". Men fra august 2006 fordobles den faste staben til ca 25 mann og man vil bare trenge mindre forsterkninger utenfra. Samtidig er kommandør Henning Amundsen utpekt som den nye leder fra det tidspunkt. Og etter hvert som de nye fregattene kommer,

JØEN

Til tider kan det være svært hektisk på kommandobroen.

Kystvakten er i dag en prioritert avdeling, bildet viser KV Senja til havs.

får konseptet enda flere strenger å spille på.

-Selv om fregattene vil være en formidabel ressurs, ikke minst i styrkesammenheng, vil de likevel være en reserve kommandoplattform for KV "Andenes" som med sine fasiliteter og arbeidsstasjoner er spesialbygd for å huse en stor stab, sier kommandørkaptein Helge Andreassen.

Bredt spekter

Når den nye tidsregning starter i august vil man være i stand til å utøve NoTG-konseptet fullt ut på en bedre måte over hele oppgavespekteret. Flere kan sendes ut uten at man brygger ryggen hjemme. En debut i internasjonale operasjoner er også innen rekkevidde.

Men det stanser ikke der:

-Årsplanleggingen for NoTG vil heretter styre

Kysteskadrens planer og vi vil delta i utarbeidelsen av nasjonale og allierte øvinger, som European Fleet Programs samt i Forsvarssjefens øvingskonferanser. Vi vil dessuten ha større mulighet til å støtte KNM "Tordenskjold" i den taktiske utdanningen av offiserer – særlig når det gjelder langkurset i maritime operasjoner, sier stabssjefen.

Hvor stor den enkelte NoTG-stab blir i hvert enkelt tilfelle, er avhengig av mengden og typen av de underlagte styrker, og hvilket oppdrag de har. NoTG-enheten ombord i KV "Andenes" kan normalt spenne fra 25 til nærmere 40 mann, som under Blue Game og "Cold Response".

NoTG-staben består av sjøoffiserer og ambisjonene begrenser seg til ledelse av maritime operasjoner. Men i de tilfeller der kommandofartøyet gir støtte til

hæroperasjoner og andre aksjoner tar man om bord liaison-offiserer fra de aktuelle avdelinger.

Forskjellig

Marinens NoTG-konsept er forskjellig fra hvordan andre land håndterer tilsvarende konsepter. Mens vårt siktemål er de kystnære farvann, bruker våre nærmeste europeiske allierte Storbritannia og Nederland sitt kommandokonsept globalt. Dette kan de gjøre med sine store moderfartøyer for marinesoldater, helikopter og landgangsfartøyer – "Rotterdam", "Albion", "Bulwark"- i kombinasjon med kommando- og logistikkfartøyer.

-Så snart også Norge realiserer planene om et logistikkfartøy, vil det bli veldig nyttig for NoTG-konseptet, sier kommandørkaptein Helge Andreassen.

Statssekretærer BESØKTE VÅRE STYRKER I AFGHANISTAN

En noe anderledes utenlandstur for statssekretærer og representanter for embedsverket og statsministerens kontor.

Fra besøket ved vårt F-16 detachement.

I slutten av april reiste en stor delegasjon av statssekretærer til Afghanistan for å besøke våre styrker der. Delegasjonen ble under hele besøket, fulgt og guidet av stabssjefen i Hærstaben, brigader Arne Skjærpe.

Av **Einar Holst Clausen**

Foto: **Barth Eide og Aksel Olsson/FD**

Statssekretærene fra Utenriksdepartementet, Forsvarsdepartementet, Justis- og politidepartementet, UD/Utviklingsdepartementet, samt representanter fra statsministerens kontor og det sivile embedsverket, reiste en hel uke rundt i det norske operasjonsområdet i Afghanistan. Det oppleves som svært positivt at en såpass stor delegasjon fra politisk side, tar seg tid til en hel uke i Afghanistan, og således viser stor vilje til å skaffe seg inngående kunnskap om status for de norske styrker i utlandet, samt hvilke forhold våre menn og kvinner opererer under. Offisersbladet har i etterkant snakket med brigader Skjærpe, som kunne fortelle om en svært vellykket tur, hvor deltagerne ga uttrykk for at de var meget imponert over den innsatsen som gjøres i våre styrkebidrag.

Skjærpe ga uttrykk for at han også var meget fornøyd med QRFs etablering i

Mes, også kalt Camp Nidaros (et navn som trønderen Skjærpe, selvfølgelig liker godt). Vårt personell i Meymaneh (PRT), har- og gjør i følge stabssjefen også en flott jobb. Det gjenstår riktig nok en del arbeid og utfordringer ifm flyttingen av leiren ut fra byen, en flytting Arne Skjærpe for øvrig synes er helt riktig. En slik flytting vil gi mer plass og økt kapasitet for et eventuelt økt engasjement, samt at sikkerheten blir bedre, sa Skjærpe til Offisersbladet. I tillegg ga Skjærpe også ros for den utmerkede innsats alt personellet i F-16 detachementet "Afghan Falcon" gjør.

Avslutningsvis ønsket stabssjefen å få med at nordmenn samarbeider meget godt med så vel tyskere som svensker i Mes. Det tysk-svensk-norske ROLLE 2 sykehuset, er også noe av det mest moderne og profesjonelle feltsykehuset han noen gang har sett. Offisersbladet tilføyer at det er interessant og hyggelig at slike turer blir gjennomført, da dette gir politikerne et betydelig og godt totalbilde av norsk militær aktivitet og innsats i Afghanistan.

Det ble lange og spennende turer i afghansk fjellheim.

Nyhet!

En kniv trenger ikke *bare* være en kniv

Leatherman lanserer en helt ny serie profesjonelle brukskniver for friluftsliv, klatring, jakt, fiske og allroundbruk. Nok en gang setter Leatherman standarden med innovasjon og nytenkning.

Leatherman er gjennom sine multiverktøy kjent for høy kvalitet og særdeles gode garantier. Intet unntak for knivene – 25 års garanti.

LEATHERMAN[®]

Now you're ready.[™]

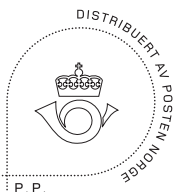
Norges autoriserte importør:

Trygve Alm AS

Trygve Alm as | Tlf. 22 57 50 50 | post@trygvealm.no | www.trygvealm.no

B Returadresse:
Offisersbladet
Karl Johansgate 12J
0105 OSLO

B-Economique
NORGE

NH90 - FREMTIDENS REDNINGSHELIKOPTER

Frankrike, Italia, Nederland, Portugal og Hellas har sammen med Finland, Sverige og Norge bestilt over 325 NH90. Basert på en grunnmodell leveres dette flerbrukshelikopteret i forskjellige versjoner - avhengig av primæroppgavene. Felles for alle er imidlertid at de skal ha en rolle innen søk- og redningstjenesten (SAR). De 14 norske NH90 til Forsvarets kystvakt og nye fregatter vil alle ha en viktig oppgave innen SAR-tjenesten. Som erstatning for dagens Sea King redningshelikopter vil NH90 i en skreddersydd SAR-versjon, som fullt ut tilfredstiller norske myndigheters krav, gi en vesentlig bedre tilgjengelighet og kapasitet - og til en lavere total kostnad. I tillegg vil norske arbeidsplasser sikres i mange år fremover gjennom ytterligere industriavtaler til en verdi på over 2 mrd kroner.

Norsk representant:
Kjell A Østnes AS

NHI industries
www.nhindustries.com

ÅRETS JAZZ-HÅP

– Matti Konttinen gjør come-back!

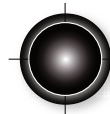
Etter 7 år vekke fra rampelyset har finske Matti Konttinen endelig entret scenen igjen! Matti som i en lengre periode har slitt med rusproblemer fremstår nå like inspirert som før den tunge tiden med alkohol og narkotika.

PENING

Følsomt øyeblikk: For Matti var det tydelig at alt slitet for å komme ut av rushelvetet var verdt hvert øyeblikk det tok. Det var flere enn Matti som hadde et følsomt øyeblikk når Matti og hans kvartett stemte i med en av hans største hits: "Fish can't swim in beer"

Lykkelig men sliten: Pål Sæviks lange karriere som musikkjournalist har vært viet til følge Matti Konttinens livslange karriere som Finlands fremste tolker av det som er kjent som Jukkasjärvi-jazzen. Etter å ha hørt Matti på Storyville spår Pål at Matti igjen vil innta tronen som Finlands jazzkonge!

Av **Hyvää Päivää**,
Arctic Railway Express Music Magazine

Åsted for Finlands mest etterlengtede musikalske come-back var Storyville, Helsinkis mest berømte jazzklubb og udiskutable hovedscene for glad-, fri- og tradjazz. På en stille og solfylt onsdagskveld i mai var det duket for en stille entré av Matti og hans kvartett. Etter noen sekunder var det klart for et fullstappet lokale at syv års stillhet var erstattet av det meste energiske livshow en 63-årig saksofonspillende jazzartist noensinne har levert. Den ene perlen etter den andre ble tryllet fram fra en settliste som savner sidestykke. Musikkmagasinets Pål Sævik uttalte etter konserten at dette var det største øyeblikket han hadde hatt i sin 25-årige karriere som musikkjournalist. – Dette overgår langt Duke Ellington, Miles Davis og Ella Fitzgeralds berømte julejam i romjulen 1978 på nå nedlagte Festiviteten i Langesund!

Med seg på scenen hadde Matti deler av sitt gamle backingband "The stale cheese". Jussi Toola på slagverk, Mika Kirviesniemi på trombone og Ford Mondeo på bass. Resten av det 11 mann store orkesteret hadde dessverre ikke mulighet til å stille på kveldens intimkonsert, men det er varslet at hele "The stale cheese" vil være på scenen når sommerens store turne starter i Ivalo på mandag i neste uke. Etter kveldens smakebit er det lite som tyder på at Matti og hans orkester vil skuffe sine trofaste fans blant de tusen sjøer!

FAKTA OM MATTI KONTTINEN:

- Født i 1943 i Rovaniemi
- Fikk sin første saksofon som en gave fra en flyktende tysk offiser etter Fortsettelseskrigen var slutt
- Gift og skilt 4 ganger, bor nå sammen med Mika Myllyllä
- 26 utgitte album, samtlige utgitt på EMI
- 12 gullplater
- 14 platinaplater
- Hans siste album, "My balls are blue form lovin' You" solgte 340 000 eksemplarer i Finland og i overkant av 200 000 i de baltiske statene og Polen

QUO VADIS FINLAND?

Den nye tid innhenter også det finske Forsvaret.

Debatten om å omstrukturere/legge ned det tradisjonelle invasjonsforsvaret pågår.

Den finske FSJ er den første i historien som har uttalt seg om forsvarspolitiske saker, hvilket har vakt oppsikt i politiske kretser.

Kommandør Ernst Egelid holdt en svært engasjerende og informativ brief.

Det finske Forsvaret med stø kurs mot ny struktur.

Officersbladets representant har vært i Finland og fikk anledning til å bli orientert om det finske Forsvaret av Norges forsvarsattache kommandør Ernst R Egelid.

Den finske forsvarsstrukturen slik den er i dag har vært tilnærmet uforandret siden tiden før jernteppet fall.

Den finske forsvarsledelsen planlegger fra og med neste år å redusere antall vernepliktige mannskaper. Den allmenne verneplikten vil bli videreført.

Den finske Forsvarssjefen, general Keskela har uttalt det må fattes en beslut-

ning om 10 år i forhold til sine F-18 kampfly. Han har videre også stilt spørsmål om fremtidig størrelse på den landbaserte mobiliseringsstyrken og endring mot en lettere utrustning.

Kvinner er sterkt underrepresentert og de har ingen tiltak for å rekruttere kvinner. Forsvaret ble åpnet for kvinner i 1995. Den første kvinnelige flaggoffiser kan tidligst dukke opp i 2025.

Sjøforsvaret nesten uforandret de 20 år. Hadde under andre verdenskrig 5 ubåter og har i dag ingen. Den finske flåtestyrken

består i all hovedsak av mine- og patruljefartøy.

Hva angår overvåking av luftrommet har finske medier har for første gang i vinter omtalt to grensekrenkelser fra russiske jagerfly. Omtalen av denne episoden er også med på å synliggjøre en dreining av praksis rundt offentliggjøring av slike hendelser. Dette ville ha vært utenkelig under Uhro Kekkonens tid.

Officersbladet konkluderer med at den politiske situasjon i Europa også er i ferd med å innhente det finske Forsvaret.